# แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ
## พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐
(ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖)





กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

**เอกสารลำดับที่ ๑/๒๕๖๖**

กลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ

แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖)
กลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ

# คำนำ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือรับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ และให้ศึกษาธิการภาค ๑๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง มีอำนาจหน้าที่สำคัญ อาทิ ทำหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคและดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นต้น

แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) ฉบับนี้ จึงดำเนินการโดยการศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และแนวโน้มทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ระดับภาค (ภาคเหนือ) ต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ

# สารบัญ

หน้า


**คำนำ**

**สารบัญ**

**บทสรุปผู้บริหาร** ก-ฉ

**ส่วนที่ ๑ บทนำ** ๑

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๑

บทบาทและหน้าที่ ๙

พื้นที่รับผิดชอบ ๑๐

สภาพทั่วไปของพื้นที่ภาคเหนือ ๑๑

สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ และสังคม ๑๘

**ส่วนที่ ๒ บริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐** ๕๑

๑. กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ๕๕

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ๓๕

๓. แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ๖๐

๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๖๑

๕. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) ๖๕

๖. นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) ๖๖

๗. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ๖๗

๘. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ๖๙

๙. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ๗๐

๑๐. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ๗๔

๑๑. นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ๘๕

๑๒. (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๘๒

๑๓. หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๖๕

๑๔. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาของแต่ละจังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือ ๙๔


/สารบัญ (ต่อ)...

# สารบัญ (ต่อ)


| | หน้า |
|---|---|
| **ส่วนที่ ๓ สภาวการณ์ด้านการศึกษาระดับภาคเหนือ** | ๙๘ |
| ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา | ๙๘ |
| ข้อมูลสารสนเทศด้านคุณภาพการศึกษา | ๑๒๓ |
| **ส่วนที่ ๔ สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖)** | ๑๓๒ |
| วิสัยทัศน์ | ๑๓๒ |
| พันธกิจ | ๑๓๒ |
| ประเด็นยุทธศาสตร์ | ๑๓๒ |
| เป้าประสงค์ | ๑๓๓ |
| กลยุทธ์ | ๑๓๓ |
| ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย | ๑๓๔ |
| มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา | ๑๓๙ |
| แผนผังความเชื่อมโยงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ๑๔๕ |
| แผนผังความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ กับยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ๑๔๖ |
| **ส่วนที่ ๕ กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ** | ๑๔๗ |
| **ภาคผนวก** | ๑๕๙ |
| - ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ | ๑๖๐ |
| - ประกาศสำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) | ๑๖๓ |
| - คณะผู้จัดทำ | ๑๖๖ |


/สารบัญตาราง...

# สารบัญตาราง


| ตาราง | | หน้า |
|---|---|---|
| ๑ | จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕-๑๘ | ๑๐ |
| ๒ | ข้อมูลภาพรวม ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ | ๑๓ |
| ๓ | มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ ณ ราคาประจำปี | ๒๐ |
| ๔ | มูลค่าและโครงสร้างผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ ณ ราคาประจำปี | ๒๑ |
| ๕ | อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ จำแนกตามภาคการผลิต แบบปริมาณลูกโซ่ | ๒๒ |
| ๖ | มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากร | ๒๓ |
| ๗ | โครงสร้างและอัตราการขยายตัวภาคเกษตร รายกิจกรรมการผลิต | ๒๔ |
| ๘ | พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และขนาดฟาร์ม | ๒๔ |
| ๙ | พื้นที่ชลประทานและสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร | ๒๕ |
| ๑๐ | มูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ ณ ราคาประจำปี | ๒๗ |
| ๑๑ | อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ แบบปริมาณลูกโซ่ | ๒๗ |
| ๑๒ | ค่าเฉลี่ยรายปีมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ | ๒๘ |
| ๑๓ | มูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรชายแดนภาคเหนือ และอัตราการขยายตัว | ๓๑ |
| ๑๔ | มูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรชายแดนภาคเหนือ และอัตรา | ๓๒ |
| ๑๕ | มูลค่าและสัดส่วนการค้าผ่านด่านศุลกากรชายแดนภาคเหนือ | ๓๒ |
| ๑๖ | มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือจำแนกตามประเทศคู่ค้า โครงสร้าง และอัตราการขยายตัว | ๓๓ |
| ๑๗ | จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ และอัตราการขยายตัว | ๓๔ |
| ๑๘ | จำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยว จำแนกตามกลุ่มจังหวัด | ๓๕ |
| ๑๙ | อัตราขยายตัวและโครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิตรายภาค | ๓๖ |
| ๒๐ | อัตราขยายตัวของ GPP และโครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิต ภาคเหนือ | ๓๘ |
| ๒๑ | ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว | ๔๐ |
| ๒๒ | ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี ๒๕๖๓ ในภาคเหนือ (จากมากไปน้อย) | ๔๐ |
| ๒๓ | จำนวนประชากรภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มอายุ ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๕ | ๔๑ |
| ๒๔ | จำนวนสถิติประชากรของจังหวัดในภาคเหนือจำแนกตามจังหวัด | ๔๑ |
| ๒๕ | ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา | ๔๓ |
| ๒๖ | จำนวนคนและสัดส่วนคนจน | ๔๔ |
| ๒๗ | สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้จำแนกตามเขตตรวจราชการและระดับการศึกษา | ๔๔ |


/สารบัญตาราง (ต่อ)...

# สารบัญตาราง (ต่อ)


| ตาราง | | หน้า |
|---|---|---|
| ๒๘ | สัดส่วนคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน | ๔๕ |
| ๒๙ | สัดส่วนคดียาเสพติด | ๔๕ |
| ๓๐ | สัดส่วนแพทย์ต่อประชากร | ๔๖ |
| ๓๑ | ภาวะการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ ๕ โรคหลัก | ๔๗ |
| ๓๒ | อัตราการฆ่าตัวตาย | ๔๗ |
| ๓๓ | คะแนนดัชนีการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๒ | ๔๙ |
| ๓๔ | การจัดลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ประจำปี ๒๕๖๒ จำแนกตามดัชนีย่อยและจังหวัด | ๕๐ |
| ๓๕ | ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย | ๖๘ |
| ๓๖ | ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ | ๘๓ |
| ๓๗ | ประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์รายประเด็นยุทธศาสตร์ | ๘๔ |
| ๓๘ | จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | ๙๘ |
| ๓๙ | จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | ๙๙ |
| ๔๐ | จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | ๑๐๐ |
| ๔๑ | จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | ๑๐๑ |
| ๔๒ | จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | ๑๐๒ |
| ๔๓ | จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด | ๑๐๓ |
| ๔๔ | จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด | ๑๐๔ |
| ๔๕ | จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด | ๑๐๕ |


/สารบัญตาราง (ต่อ)...

# สารบัญตาราง (ต่อ)


| ตาราง | | หน้า |
|---|---|---|
| ๔๖ | จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด | ๑๐๖ |
| ๔๗ | จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด | ๑๐๗ |
| ๔๘ | จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามเขตตรวจราชการและสังกัด | ๑๐๘ |
| ๔๙ | จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด | ๑๐๙ |
| ๕๐ | จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด | ๑๑๐ |
| ๕๑ | จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด | ๑๑๑ |
| ๕๒ | จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด | ๑๑๒ |
| ๕๓ | จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด | ๑๑๓ |
| ๕๔ | จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด | ๑๑๔ |
| ๕๕ | จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด | ๑๑๕ |
| ๕๖ | จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด | ๑๑๖ |
| ๕๗ | จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด | ๑๑๗ |
| ๕๘ | จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด | ๑๑๘ |
| ๕๙ | จำนวนสถานศึกษา สังกัด กศน.ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | ๑๑๙ |


/สารบัญตาราง (ต่อ)...

# สารบัญตาราง (ต่อ)


| ตาราง | | หน้า |
|---|---|---|
| ๖๐ | จำนวนนักเรียน สังกัด กศน.ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามเขตตรวจราชการและระดับการศึกษา | ๑๒๐ |
| ๖๑ | จำนวนครู สังกัด กศน.ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามเขตตรวจราชการและประเภทครู | ๑๒๑ |
| ๖๒ | คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา | ๑๒๓ |
| ๖๓ | คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา | ๑๒๕ |
| ๖๔ | คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา | ๑๒๖ |
| ๖๕ | คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V – NET) ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ (ปวช.๓) ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ | ๑๒๗ |
| ๖๖ | คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้ | ๑๒๘ |
| ๖๗ | คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้ | ๑๒๙ |
| ๖๘ | คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้ | ๑๓๐ |
| ๖๙ | ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย | ๑๓๔ |
| ๗๐ | ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ กับแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ๑๔๖ |


/สารบัญแผนภาพ...

# สารบัญแผนภาพ


| แผนภาพ | | หน้า |
|---|---|---|
| ๑ | แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อของ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ | ๑๒ |
| ๒ | การจัดกลุ่มและสาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศไทย | ๒๖ |
| ๓ | สัดส่วนโครงสร้างการผลิตปี ๒๕๖๒ และอัตราขยายตัว GRP ภาคเหนือ | ๓๗ |
| ๔ | ทิศทางการพัฒนาภาค | ๖๗ |
| ๕ | แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา | ๑๒๔ |
| ๖ | แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา | ๑๒๕ |
| ๗ | แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา | ๑๒๖ |
| ๘ | แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้ | ๑๒๘ |
| ๙ | แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้ | ๑๓๐ |
| ๑๐ | แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้ | ๑๓๑ |
| ๑๑ | แสดงแผนผังความเชื่อมโยงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ๑๔๕ |

# บทสรุปผู้บริหาร

แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) จัดทำขึ้นสืบเนื่องจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือรับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ และให้ศึกษาธิการภาค ๑๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง มีอำนาจหน้าที่

๑) กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค

๓) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคและดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด แผนการพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการด้านการศึกษาประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัดในพื้นที่

๕) บูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาค เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนด้านการศึกษาสอดคล้องกับศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในระดับภาคและเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายรัฐบาล

๖) สั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

๗) สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี การตรวจราชการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๘) กำหนดแนวทางการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับภาค

๙) บริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและจังหวัด

๑๐) กำหนดทิศทางรวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาบุคลากรในระดับภาค

๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย

๑๒) กำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียนระดับภาคให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติหรือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

๑๓) ประเมินผลและจัดทำรายงานการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคและแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

๑๔) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานการจัดการศึกษาระดับกลุ่มจังหวัดอีกหน้าที่หนึ่ง ยกเว้น สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน (ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้ (ศปบ.จชต.) เป็นผู้ดำเนินงาน)

๑๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ ในการกำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคและดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

**วิสัยทัศน์**

“ภาคเหนือเป็นภูมิภาคต้นแบบด้านการศึกษาของประเทศ ที่ยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ที่เกิดทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง”

“ต้นแบบ” หมายถึง แบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการด้านการศึกษา ที่เกิดจากการบูรณาการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริม ปรับปรุง และเร่งรัดงานด้านการศึกษาที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน (ผู้เรียน หมายถึง เด็กปฐมวัย เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทุกช่วงวัย) บริบทโลก บริบทพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

“ยกระดับคุณภาพการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริม ปรับปรุง และเร่งรัดพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐาน และมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

“ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่และกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษา อย่างเหมาะสม เสมอภาค และอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“ทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง” หมายถึง ๑) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง ๒) ยึดมั่นในศาสนา ๓) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ ๔) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

**พันธกิจ**

๑. สร้างผู้เรียนสู่การเป็น “คนดี และคนเก่ง”

๒. ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา

๓. ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา

๔. ระดมพันธมิตรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลที่ดี

**ประเด็นยุทธศาสตร์**

๑. ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข

๒. พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑

๓. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๔. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕. ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

**เป้าประสงค์**

๑. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ความสงบ บนพื้นฐานความถูกต้องคู่คุณธรรม

๒. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานและมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

๓. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพทุกระดับ

๔. ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม เสมอภาค อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๕. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๖. หน่วยงานทางการศึกษามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

**กลยุทธ์ (Strategy)**

๑. สร้างและส่งเสริมภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง

๒. ส่งเสริมการนำกระบวนการลูกเสือมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตผู้เรียน

๓. ส่งเสริมงานด้านวิชาการ การวิจัย ที่เป็นมาตรฐาน ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่นและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

๔. ส่งเสริมสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๕. ส่งเสริมหน่วยงานทางการศึกษาให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

๖. ส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรทุกกลุ่มอายุสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

๗. ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างวิถีการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๘. ส่งเสริมการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาในพื้นที่

๙. ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัย เหมาะสม และเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

**ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย**

| ตัวชี้วัด | ค่าเป้าหมาย | | หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง |
|---|---|---|---|
| | ก่อนปี พ.ศ.๒๕๖๖ | พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ | |
| ๑. จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษา(ภาคีเครือข่าย สถานประกอบการ องค์กร หน่วยงานที่มาร่วมจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษา) | N/A | อย่างน้อยจังหวัดละ ๑๐ ภาคีเครือข่าย | สพฐ./สช./กศน./อศจ./อปท./พศจ./ตชด. |
| ๒. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาที่นำกระบวนการลูกเสือมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตผู้เรียน (ค่าเฉลี่ยทุกหน่วยงานในจังหวัด) | N/A | ร้อยละ ๘๐ | สพฐ./สช./กศน./อศจ./อปท./พศจ./ตชด. |

| ตัวชี้วัด | ค่าเป้าหมาย | | หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง |
|---|---|---|---|
| | ก่อนปี พ.ศ.๒๕๖๖ | พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ | |
| ๓. จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ หรือองค์ความรู้ด้านการศึกษาที่ได้รับรางวัลระดับภาค (ภาคเหนือ) ขึ้นไป | N/A | อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ รางวัล | ศธภ./ศธจ. |
| ๔. จำนวนงานวิจัยด้านการศึกษา (เกณฑ์การพิจารณามาตรฐานงานวิจัย ศึกษาข้อมูลจากคำรับรองระดับจังหวัดในเรื่องตัวชี้วัดงานวิจัยตามที่ กพร.สป. กำหนด) | N/A | อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ รางวัล | ศธจ./สพฐ./กศน./สอศ./อปท./พศ./ตชด. |
| ๕. สัดส่วนของผู้เรียนสายอาชีพต่อสายสามัญ | N/A | สัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ต่อปี | สพฐ./สอศ. |
| ๖. ร้อยละของสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ | N/A | ร้อยละ ๑๐๐ | ศธจ./สพฐ./กศน./สอศ./อปท./พศ./ตชด. |
| ๗. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) | ปีการศึกษา ๒๕๖๒<br>ชั้น ป.๖ = ๓๖.๒๑<br>ชั้น ม.๓ = ๓๗.๔๑<br>ชั้น ม.๖ = ๓๓.๒๗ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | ศธจ./สพฐ./อว./อปท./ตชด./พศ./กก./วธ. |
| ๘. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) | ปีการศึกษา ๒๕๖๒<br>ปวช.๓ = ๔๔.๒๒<br>ปวส.๒ = ๔๑.๓๔ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | ศธจ./สอศ./กศน./อว./อปท. |
| ๙. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) | ปีการศึกษา ๒๕๖๒<br>ประถม = ๔๒.๐๗<br>ม.ต้น = ๓๙.๘๕<br>ม.ปลาย = ๓๕.๒๙ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | ศธจ./กศน. |
| ๑๐. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (B-Net) | ปีการศึกษา ๒๕๖๒<br>ชั้น ม.๓ = ๓๗.๐๖<br>ชั้น ม.๖ = ๓๕.๘๕ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | ศธจ./พศ. |
| ๑๑. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาที่พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยี | N/A | อย่างน้อยร้อยละ ๖๐ ของจำนวนหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ | สพฐ./สช./กศน./สอศ./อปท./พศ./ |

| ตัวชี้วัด | ค่าเป้าหมาย | | หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง |
|---|---|---|---|
| | ก่อนปี พ.ศ.๒๕๖๖ | พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ | |
| ดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของบุคลากรในหน่วยงาน | | | ตชด. |
| ๑๒. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี | ภาคเหนือปี พ.ศ. ๒๕๖๑ = ๘.๘๙ ปี (อ้างอิงตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) | ๙.๕ | สพฐ./สช./กศน./สอศ./อปท./พศ./ตชด. |
| ๑๓. ร้อยละของกลุ่มเด็กพิการ / กลุ่มเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน | N/A | ร้อยละ ๙๕ | สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ สพฐ. |
| ๑๔. ร้อยละของแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดบริการทางการศึกษาและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น | N/A | ร้อยละ ๕๐ | กศน./ตชด./พช./พม. |
| ๑๕. ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ | N/A | ร้อยละ ๑๐๐ | สพฐ./สช./กศน./สอศ./อปท./พศ./ตชด. |
| ๑๖. ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ | N/A | ร้อยละ ๑๐๐ | สพฐ./สช./กศน./สอศ./อปท./พศ./ตชด. |
| ๑๗. หน่วยงานการศึกษามีผลการประเมินส่วนราชการผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล | N/A | ร้อยละ ๑๐๐ | สพฐ./สช./กศน./สอศ./อปท./พศ./ตชด. |

# ส่วนที่ ๑
# บทนำ

**กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง**

ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มีกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ดังนี้

**๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐** ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศที่ยังคงเจตนารมณ์ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้กำหนดกรอบและสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการศึกษาไว้หลายมาตรา มีสาระสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑.๑ ในหมวด ๔ หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา ๕๐ (๔) กำหนดให้ประชาชนคนไทยต้องเข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ

๑.๒ ในหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ได้มีการกำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาไว้ใน มาตรา ๕๔ ดังนี้

๑.๒.๑ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

๑.๒.๒ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

๑.๒.๓ รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๑.๒.๔ การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

๑.๒.๕ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษารัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตามความถนัดของตน

๑.๒.๖ ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู

๑.๓ ในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ได้มีการกำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

(๒) ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา)

(๓) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทน ที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู

(๔) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยให้สอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่

**๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐** เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ระบุถึงสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาค ทั้งในด้านโครงสร้างขององค์การ ด้านระบบบริหารจัดการ และด้านบุคลากร ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการ และกลไกเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเพื่อประโยชน์ในการเตรียมการรองรับการปฏิรูปการศึกษาตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติไว้ โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๒.๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในภูมิภาคที่มีองค์ประกอบคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ ผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด และพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

๒.๒ สำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๒.๓ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ได้แก่ งานธุรการของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ สั่งการ กำกับ ดูแล

เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน ตลอดจนการประสานงานต่างๆ ในจังหวัดตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๔ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ที่มีองค์ประกอบคือ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ศึกษาธิการภาค ผู้แทนส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และมีศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทในจังหวัด

**๓. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒** ที่ระบุเหตุผลเพื่อกำหนดขอบเขตในการดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่เปลี่ยนไป เนื่องจากมีการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยได้ระบุข้อมาตราในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ศธ. ดังนี้

๓.๑ กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และการอาชีวศึกษา แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๒ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มิใช่การจัดการอุดมศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา

**๔. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒** ที่ระบุเหตุผลเพื่อการตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม เพื่อให้มีการบูรณาการการเรียน การสอน การวิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่นเข้าด้วยกัน รวมทั้งให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัยในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยได้ระบุข้อมาตราในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ศธ. ดังนี้

๔.๑ กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และการอาชีวศึกษา แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

๔.๒ กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และ การกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๔.๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเดิมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

**๕. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒** ที่ระบุเหตุผลเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดโครงสร้างและตำแหน่งต่างๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการที่เปลี่ยนแปลงไปตามที่ถูกระบุในกฎหมายหลักที่ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายที่ว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม อันจะทำให้การจัดระบบการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ระบุข้อมาตราในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ศธ. ดังนี้

๕.๑ ให้จัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ระเบียบบริหารราชการ ในส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา และระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐ ที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล แต่ไม่รวมถึงการจัดการศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

๕.๒ การแบ่งส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีหัวหน้า ส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**๖. พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒** ที่ระบุเหตุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่สมควรให้เด็กเล็กซึ่งเป็นเด็กปฐมวัยได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ทั่วถึง และเสมอภาค มีการส่งเสริมการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมในช่วงรอยต่อ ตั้งแต่ ก่อนอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ รวมทั้งเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนให้เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยได้ระบุข้อมาตราในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ศธ. ดังนี้

๖.๑ ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัย และดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดี

๖.๒ การจัดการเรียนรู้ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องเป็นไปเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย แต่ต้องไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบแข่งขัน

๖.๓ ให้มีการจัดทำนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยนำไปปฏิบัติ รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

๖.๔ ในการผลิตและพัฒนาครูด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้มีการเสริมสร้าง จิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพื่อดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย

๖.๕ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการอบรมเลี้ยงดู เพิ่มพูนประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ และจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในช่วงรอยต่อ ตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

**๗. พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒** ที่ระบุเหตุผลเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างได้ มีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน และลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง จึงกำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่ปฏิรูป การบริหารและการจัดการศึกษา โดยเป็นการนำร่องในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้ระบุข้อมาตราในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ศธ. ดังนี้

๗.๑ นวัตกรรมการศึกษา หมายความว่า แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา

๗.๒ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อจุดประสงค์คิดค้นนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องเพื่อเพิ่มความคล่องตัว รวมทั้งเป็นการสร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม

๗.๓ การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละพื้นที่ ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยมีองค์ประกอบ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ผู้แทนจากภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่เป็นกรรมการ และเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้กับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมศักยภาพของครูผู้สอน และจัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๗.๔ ในการจัดการเรียนการสอนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในและต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร

**๘. พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑** ที่ระบุเหตุผลเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ซึ่งให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนฯ หรือใช้กลไกทางภาษีมาร่วมสนับสนุน รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ โดยได้ระบุข้อมาตราในประเด็นสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับ ศธ. ดังนี้

๘.๑ ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนเงินและค่าใช้จ่ายให้แก่เด็กและเยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ อีกทั้งเพื่อการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพครู ให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐานและศักยภาพที่แตกต่างกัน

๘.๒ เพื่อประโยชน์ในการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา กองทุนฯ จะดำเนินการเอง หรือร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นใดก็ได้ โดยกองทุนฯ มีอำนาจสนับสนุนค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

**๙. พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒** ที่ระบุเหตุผลเพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและบริการสาธารณะ และให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการบริการภาครัฐและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยระบบดิจิทัล โดยได้ระบุข้อมาตราในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ศธ. ดังนี้

๙.๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล โดยเป็นข้อมูลที่มีความสมบูรณ์เชื่อถือได้ และสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙.๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำกระบวนการหรือดำเนินการทางดิจิทัลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการประชาชน จัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบดิจิทัล โดยมุ่งเน้นถึง การอำนวยความสะดวกและการเข้าถึงของประชาชนที่เป็นไปตามมาตรฐาน และมีการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐเป็นสำคัญ

๙.๓ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการพัฒนาทักษะบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงาน การบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล

**๑๐. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒** ที่ระบุเหตุผลเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินของทุกส่วนราชการมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งให้ยกเลิกการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินและแผนนิติบัญญัติ โดยได้ระบุข้อมาตราในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ศธ. ดังนี้

๑๐.๑ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในวาระเริ่มแรกให้จัดทำเป็นแผนสามปีในห้วงระยะเวลาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึง ๒๕๖๕

๑๐.๒ ให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตนว่าภารกิจใดมีความจำเป็น หรือสมควรที่จะยกเลิก ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการต่อไป โดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำลังเงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจ และสถานการณ์อื่นประกอบกัน

๑๐.๓ ในกรณีที่มีการยุบเลิก โอน หรือรวมส่วนราชการใดทั้งหมดหรือบางส่วน ห้ามมิให้จัดตั้งส่วนราชการที่มีภารกิจหรืออำนาจหน้าที่ที่มีลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันกับส่วนราชการดังกล่าวขึ้นอีก

**๑๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒** ข้อ ๑ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ (ข้อ ๒) ดังต่อไปนี้

๑๑.๑ กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑.๒ กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค

๑๑.๓ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคและดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๑๑.๔ กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด แผนการพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการด้านการศึกษาประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัดในพื้นที่

๑๑.๕ บูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาค เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนด้านการศึกษาสอดคล้องกับศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในระดับภาคและเชื่อมโยงสอดคล้อง

กับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายรัฐบาล

๑๑.๖ สั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

๑๑.๗ สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี การตรวจราชการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑๑.๘ กำหนดแนวทางการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับภาค

๑๑.๙ บริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและจังหวัด

๑๑.๑๐ กำหนดทิศทางรวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาบุคลากรในระดับภาค

๑๑.๑๑ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย

๑๑.๑๒ กำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียนระดับภาคให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติหรือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

๑๑.๑๓ ประเมินผลและจัดทำรายงานการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคและแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

๑๑.๑๔ ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานการจัดการศึกษาระดับกลุ่มจังหวัดอีกหน้าที่หนึ่ง ยกเว้น สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน (ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้ (ศปบ.จชต.) เป็นผู้ดำเนินงาน)

๑๑.๑๕ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ที่กำหนดอำนาจหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือไว้ สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคด้านการศึกษาให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค ใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่

และให้หน่วยงานในพื้นที่ยึดเป็นแนวทางในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามนโยบายที่วางไว้

**บทบาทและหน้าที่**

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือรับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ และให้ศึกษาธิการภาค ๑๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค

(๓) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคและดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคให้เกิดผลสัมฤทธิ์

(๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด แผนการพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการด้านการศึกษาประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัดในพื้นที่

(๕) บูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาค เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนด้านการศึกษาสอดคล้องกับศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในระดับภาคและเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายรัฐบาล

(๖) สั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี การตรวจราชการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(๘) กำหนดแนวทางการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับภาค

(๙) บริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและจังหวัด

(๑๐) กำหนดทิศทางรวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาบุคลากรในระดับภาค

(๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย

(๑๒) กำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียนระดับภาคให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติหรือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

(๑๓) ประเมินผลและจัดทำรายงานการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคและแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

(๑๔) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานการจัดการศึกษาระดับกลุ่มจังหวัดอีกหน้าที่หนึ่ง ยกเว้น สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน (ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้ (ศปบ.จชต.) เป็นผู้ดำเนินงาน)

(๑๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

**พื้นที่รับผิดชอบ**

สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ ซึ่งมีสำนักงานอยู่ ณ เลขที่ ๒ ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ และให้ศึกษาธิการภาค ๑๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง

**ตารางที่ ๑ จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕-๑๘**

| สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ | สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ | สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ |
|---|---|---|---|
| เชียงใหม่ | เชียงราย | พิษณุโลก | กำแพงเพชร |
| แม่ฮ่องสอน | พะเยา | ตาก | นครสวรรค์ |
| ลำปาง | แพร่ | เพชรบูรณ์ | พิจิตร |
| ลำพูน | น่าน | สุโขทัย | อุทัยธานี |
| | | อุตรดิตถ์ | |

**สภาพทั่วไปของภาคเหนือ**

ภาคเหนือ เป็นภูมิภาคที่อยู่ด้านบนสุดของไทย มีลักษณะภูมิประเทศอันประกอบไปด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อน ที่ต่อเนื่องมาจากทิวเขาฉานโยมาในประเทศพม่า และประเทศลาว ภาคเหนือมีภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนาเหมือนกับพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ การที่มีระดับน้ำทะเลสูงและมีเส้นละติจูดอยู่ตอนบน ทำให้สภาพอากาศของภาคเหนือเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาลอย่างเห็นได้ชัด เช่น มีฤดูหนาวที่หนาวเย็นกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ทางด้านประวัติศาสตร์ของภาคเหนือมีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับอาณาจักรล้านนา ภาคเหนือประกอบด้วย ๑๗ จังหวัด มีพื้นที่ ๑๐๖ ล้านไร่ (๑๖๙,๖๐๐ ตร.กม.) หรือประมาณ ๑ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งประเทศ ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่าเขา มีพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ ๒๙.๒ ล้านไร่ หรือ ๑ ใน ๕ ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งประเทศ ภาคเหนือมีประชากรประมาณ ๑๒ ล้านคน หรือร้อยละ ๑๘ ของประชากรทั้งประเทศ บริเวณพื้นที่ภาคเหนือ แต่เดิมเป็นที่ตั้งของอาณาจักรล้านนา ซึ่งสถาปนาอาณาจักรขึ้นมาในปีพุทธศักราช ๑๘๓๕ โดยพญามังราย และสถาปนาเมืองหลวงอย่างเป็นทางการในปีพุทธศักราช ๑๘๓๙ ในชื่อนพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่ อาณาจักรล้านนาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๑๘๓๕ เกิดจากการยุบรวมกันของอาณาจักรในช่วงยุคก่อนหน้า คือ หิรัญนครเงินยางเชียงแสน และหริภุญชัย

**ภูมิประเทศ**

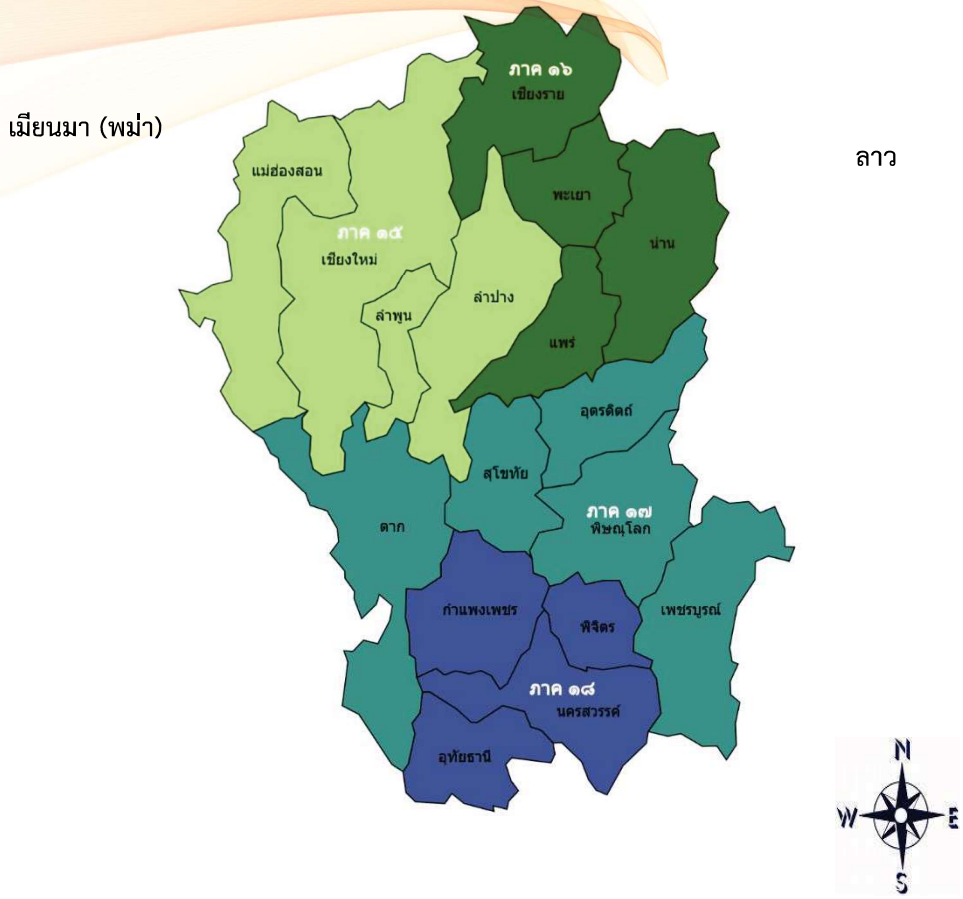
ภูมิประเทศของภาคเหนือเต็มไปด้วยเทือกเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อน และมีพื้นที่สำคัญของประเทศหลายจุด เช่น พื้นที่ทางด้านตะวันตกสุดของประเทศที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พื้นที่ทางด้านเหนือสุดของประเทศที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จุดสูงสุดของประเทศที่ดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ ภาคเหนือยังเป็นพื้นที่แรกของประเทศที่แม่น้ำโขงไหลผ่าน ซึ่งจุดแรกที่แม่น้ำโขงไหลผ่านประเทศไทยอยู่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ภาคเหนือมีพื้นที่รวมทั้งหมด ๙๓,๖๙๐.๘๕ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๖ ของพื้นที่บนผิวโลก และหากเทียบจากขนาดพื้นที่แล้ว ภาคเหนือจะมีขนาดพื้นที่ใกล้เคียงกับประเทศฮังการีมากที่สุด และมีขนาดเล็กกว่าประเทศเกาหลีใต้เล็กน้อย

**อาณาเขต**

อาณาเขตของภาคเหนือมีเขตแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคอื่น ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา ได้แก่ ทิศตะวันตกติดกับประเทศพม่า ทิศเหนือติดกับประเทศพม่าและประเทศลาว ทิศตะวันออก ติดกับภาคตะวันออกของประเทศไทย (เลย ชัยภูมิ) และทิศใต้ติดกับภาคกลางของประเทศไทย (ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท สุพรรณบุรี กาญจนบุรี)

**แผนภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อของ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ**




**การแบ่งเขตการปกครอง**

จังหวัดในภาคเหนือ กำหนดโดยคณะกรรมการภูมิศาสตร์แห่งชาติเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และประกาศใช้โดยราชบัณฑิตยสถาน เป็นการแบ่งตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ ประเพณี สังคม วัฒนธรรมและภาษา เป็นการแบ่งระบบ ๖ ภูมิภาค ตามลักษณะภูมิภาคตามธรรมชาติที่ตั้งอยู่ในเขตภูเขา ประกอบไปด้วย ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และจังหวัดอุตรดิตถ์ นอกจากการแบ่งตามราชบัณฑิตยสถานแล้ว ยังมีหน่วยงานที่เคยจัดแบ่งภูมิภาคของประเทศไทยขึ้นเพื่อกำหนดแผนบริหารงานด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นการแบ่งระบบ ๔ ภูมิภาค โดยกำหนดให้ภาคเหนือมี ๑๗ จังหวัด ประกอบด้วย ๙ จังหวัดภาคเหนือข้างต้น กับอีก ๘ จังหวัดทางภาคกลางตอนบนเพิ่มเข้ามา ได้แก่ จังหวัดตาก พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี

จังหวัดทั้ง ๙ ของภาคเหนือในการแบ่งเช่นนี้อาจเรียกว่า ภาคเหนือตอนบน ซึ่งส่วนใหญ่เคยเป็นที่ตั้งของอาณาจักรล้านนามาก่อน (สำหรับจังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดตากเคยเป็นบางส่วน) และมีภาษา

ถิ่นเป็นคำเมือง ส่วน ๘ จังหวัดที่เหลืออาจเรียกว่า ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดนครสวรรค์ อันเป็นศูนย์กลางการคมนาคมที่สำคัญ ปัจจุบันการแบ่งแบบนี้ไม่นิยมใช้อ้างอิงในเอกสารของทางราชการและบทความทางวิชาการอื่น ๆ เนื่องจากราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดให้จังหวัดเหล่านี้ เป็นจังหวัดในเขตภาคกลาง ยกเว้นจังหวัดตากอยู่ในภาคตะวันตก

**ตารางที่ ๒ ข้อมูลภาพรวม ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ**

| ตรา ประจำจังหวัด | ชื่อจังหวัด อักษรไทย | ชื่อจังหวัด อักษรโรมัน | จำนวน ประชากร (คน) | พื้นที่ (ตร.กม.) | ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.) |
|---|---|---|---|---|---|
|  | เชียงใหม่ | Chiang Mai | ๑,๗๙๒,๔๗๔ | ๒๐,๑๐๗.๐ | ๘๙.๑๕ |
|  | แม่ฮ่องสอน | Mae Hong Son | ๒๘๖,๗๘๖ | ๑๒,๖๘๑.๓ | ๒๒.๖๑ |
|  | ลำปาง | Lampang | ๗๑๘,๗๙๐ | ๑๒,๕๓๔.๐ | ๕๗.๓๕ |
|  | ลำพูน | Lamphun | ๓๙๙,๕๕๗ | ๔,๕๐๕.๙ | ๘๘.๖๗ |
|  | เชียงราย | Chiang Rai | ๑,๒๙๙,๖๓๖ | ๑๑,๖๗๘.๔ | ๑๑๑.๒๙ |
|  | น่าน | Nan | ๔๗๔,๕๓๙ | ๑๑,๔๗๒.๑ | ๔๑.๓๖ |
|  | พะเยา | Phayao | ๔๖๑,๔๓๑ | ๖,๓๓๕.๑ | ๗๒.๘๔ |
|  | แพร่ | Phrae | ๔๓๐,๖๖๙ | ๖,๕๓๘.๖ | ๖๕.๘๗ |
|  | ตาก | Tak | ๖๘๔,๑๔๐ | ๑๖,๔๐๖.๖๕๐ | ๔๑.๗๐ |
|  | พิษณุโลก | Phitsanulok | ๘๔๔,๔๙๔ | ๑๐,๘๑๕.๘๕๔ | ๗๘.๐๘ |
|  | เพชรบูรณ์ | Phetchabun | ๙๗๓,๓๘๖ | ๑๒,๖๖๘.๔๑๖ | ๗๖.๘๔ |
|  | สุโขทัย | Sukhothai | ๕๘๑,๖๕๒ | ๖,๕๙๖.๐๙๒ | ๘๘.๑๘ |
|  | อุตรดิตถ์ | Uttaradit | ๔๔๒,๙๔๙ | ๗,๘๓๘.๖ | ๕๖.๕๑ |
|  | กำแพงเพชร | Kamphaeng Phet | ๗๐๘,๗๗๕ | ๘,๖๐๗.๔๙๐ | ๘๒.๓๔ |

| ตรา ประจำจังหวัด | ชื่อจังหวัด อักษรไทย | ชื่อจังหวัด อักษรโรมัน | จำนวน ประชากร (คน) | พื้นที่ (ตร.กม.) | ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.) |
|---|---|---|---|---|---|
|  | เชียงใหม่ | Chiang Mai | ๑,๗๙๒,๔๗๔ | ๒๐,๑๐๗.๐ | ๘๙.๑๕ |
|  | แม่ฮ่องสอน | Mae Hong Son | ๒๘๖,๗๘๖ | ๑๒,๖๘๑.๓ | ๒๒.๖๑ |
|  | ลำปาง | Lampang | ๗๑๘,๗๙๐ | ๑๒,๕๓๔.๐ | ๕๗.๓๕ |
|  | ลำพูน | Lamphun | ๓๙๙,๕๕๗ | ๔,๕๐๕.๙ | ๘๘.๖๗ |
|  | เชียงราย | Chiang Rai | ๑,๒๙๙,๖๓๖ | ๑๑,๖๗๘.๔ | ๑๑๑.๒๙ |
|  | น่าน | Nan | ๔๗๔,๕๓๙ | ๑๑,๔๗๒.๑ | ๔๑.๓๖ |
|  | พะเยา | Phayao | ๔๖๑,๔๓๑ | ๖,๓๓๕.๑ | ๗๒.๘๔ |
|  | แพร่ | Phrae | ๔๓๐,๖๖๙ | ๖,๕๓๘.๖ | ๖๕.๘๗ |
|  | ตาก | Tak | ๖๘๔,๑๔๐ | ๑๖,๔๐๖.๖๕๐ | ๔๑.๗๐ |
|  | พิษณุโลก | Phitsanulok | ๘๔๔,๔๙๔ | ๑๐,๘๑๕.๘๕๔ | ๗๘.๐๘ |
|  | เพชรบูรณ์ | Phetchabun | ๙๗๓,๓๘๖ | ๑๒,๖๖๘.๔๑๖ | ๗๖.๘๔ |
|  | สุโขทัย | Sukhothai | ๕๘๑,๖๕๒ | ๖,๕๙๖.๐๙๒ | ๘๘.๑๘ |
|  | อุตรดิตถ์ | Uttaradit | ๔๔๒,๙๔๙ | ๗,๘๓๘.๖ | ๕๖.๕๑ |
|  | นครสวรรค์ | Nakhon Sawan | ๑,๐๒๘,๘๑๔ | ๙,๕๙๗.๖๗๗ | ๑๐๗.๑๙ |
|  | พิจิตร | Phichit | ๕๒๕,๙๔๔ | ๔,๕๓๑.๐๑๓ | ๑๑๖.๐๘ |
|  | อุทัยธานี | Uthai Thani | ๓๒๓,๘๖๐ | ๖,๗๓๐.๒๔๖ | ๔๘.๑๒ |

หมายเหตุ : จำนวนประชากร ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๕,สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

**ภูมิอากาศ**

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปของภาคเหนือมีลักษณะแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู โดยที่ภาคเหนือตั้งอยู่ในภาคพื้นทวีปมากที่สุด พิสัยอุณหภูมิจึงสูงมาก มีอุณหภูมิสูงสุด ๔๔.๕ องศาเซลเซียส ที่ จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นอุณหภูมิที่เคยสูงสุดของภาคและ ของประเทศ ฤดูหนาวอากาศเย็น เคยมีอุณหภูมิต่ำสุดถุง ๑ องศาเซลเซียสที่ จังหวัดเชียงราย ภาคเหนือได้รับฝนส่วนใหญ่ในช่วงฤดูฝนที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านประเทศไทย ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนด้านที่ต้นลมจะได้รับปริมาณฝนมากกว่าด้านปลายลม ซึ่งฝนที่ตกอยู่นั้นเป็นลักษณะของฝนภูเขา พื้นที่หน้าเขาจะได้รับฝนมากกว่าด้านหลังเขา และได้รับฝนจากพายุดีเปรสชันที่พัดมาจากทะเลจีนใต้ จังหวัดที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดของภาคเหนือคือ จังหวัดเชียงราย จังหวัดที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุดคือ จังหวัดลำพูน

ภาคเหนือมี ๓ ฤดู คือ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน ฤดูฝน ซึ่งเป็นฤดูที่เริ่มลงมือเพาะปลูกพืชเมืองร้อน จะเริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมและไปสิ้นฤดูในเดือนกันยายนหรือต้นเดือนตุลาคม ฝนที่ตกเป็นฝนจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดมาจากอ่าวเบงกอล กับฝนจากพายุดีเปรสชันที่พัดจากทะเลจีนใต้ ฤดูหนาว เป็นฤดูของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมและสิ้นสุดประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูหนาวในภาคเหนือมีลักษณะเห็นเด่นชัดกว่าภาคกลาง และภาคใต้ เพราะอยู่ใกล้แนวเคลื่อนที่ของอากาศหนาวเย็นที่เคลื่อนที่จากเขตความกดอากาศสูงในไซบีเรียและผ่านประเทศจีน ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์และไปสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ในเดือนกุมภาพันธ์มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอ่อนกำลังลง ทำให้ลมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนมีกำลังแรงขึ้น เป็นผลให้เกิดพายุฤดูร้อนขึ้นในภาคเหนือเป็นครั้งคราว ในเดือนมีนาคมและเมษายนอุณหภูมิในภาคเหนือจะขึ้นสูงมาก

**โครงข่ายคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค**

**๑. โครงข่ายถนน** เชื่อมโยงกับโครงข่ายหลักของประเทศและเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว เมียนมา และสามารถเชื่อมโยงไปยังจีนตอนใต้

**๒. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน)** เริ่มต้นที่กรุงเทพมหานคร สิ้นสุด ที่ด่านพรมแดนแม่สาย อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย เชื่อมโยงกับประเทศเมียนมาที่ท่าขี้เหล็ก เป็นระยะทางทั้งสิ้น ๙๙๔.๗๕ กิโลเมตร และ**ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ (สายอินทร์บุรี–เชียงใหม่)** เป็นทางหลวงแผ่นดินสายหลักแนวเหนือ–ใต้ เชื่อมการคมนาคมระหว่างจังหวัดในภาคกลางกับจังหวัดในภาคเหนือระยะทาง ๕๔๕.๗๘ กิโลเมตร

**๓. เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้** (North-South Economic Corridor : NSEC) หรือเส้นทาง R๓A เชื่อมโยงระหว่างคุนหมิง จีนตอนใต้ มายังเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว เข้าสู่ประเทศไทยผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๔ (เชียงของ-ห้วยทราย) ที่ อ.เชียงของ จ.เชียงราย ผ่านทางหลวงหมายเลข ๑ ลงสู่ภาคกลางและภาคใต้ เชื่อมไปถึงมาเลเซียและสิงคโปร์

**๔. เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก** (East-West Economic Corridor : EWEC) หรือเส้นทาง R2 เชื่อมโยง ๔ ประเทศ ได้แก่ เมียนมา ไทย ลาว และเวียดนาม โดยเชื่อมโยงจากเมียนมา ผ่านสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ ๑ สู่อาเภอแม่สอด จังหวัดตาก-พิษณุโลก-เพชรบูรณ์ เข้าสู่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ (ชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร) และเชื่อมสู่ สปป.ลาว ผ่านสะพานมิตรภาพแห่งที่ ๒ (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) เป็นเส้นทางเชื่อมโยงการค้าการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)

**๕. รถไฟ** มีเส้นทางรถไฟกรุงเทพฯ -เชียงใหม่ สามารถเชื่อมโยงสู่ทางรถไฟสายตะวันออก เฉียงเหนือที่สถานีรถไฟชุมทางบ้านภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

**๖. สนามบิน** มี ๑๒ แห่ง เป็นสนามบินนานาชาติ ๒ แห่ง คือ ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ และท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และสนามบินในประเทศ ๑๐ แห่ง ได้แก่ ลาปาง แม่ฮ่องสอน น่าน พิษณุโลก สุโขทัย แพร่ แม่สอด ตาก เพชรบูรณ์ และปาย

**๗. ด่านชายแดน** มี ๘ ด่านถาวร ๒๑ จุดผ่อนปรนที่เป็นจุดเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

**๘. แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในภาค** ได้แก่ รถไฟทางคู่ ช่วงปากน้าโพ -เด่นชัย ช่วงเด่นชัย -เชียงใหม่ และ ช่วงเด่นชัย –เชียงราย –เชียงของ รวมถึงรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพ – เชียงใหม่ และสนามบินนานาชาติเชียงใหม่แห่งที่ ๒ อยู่ระหว่างเสนอโครงการ

**บริการสาธารณูปโภค**

**๑. ไฟฟ้า** มีระบบสายส่งเชื่อมโยงกับระบบสายส่งของประเทศและมีโรงงานและเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าที่สำคัญ ได้แก่ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ (ลำปาง) โรงไฟฟ้าลานกระบือ (กำแพงเพชร) เขื่อนสิริกิติ์ (อุตรดิตถ์) เขื่อนภูมิพล (ตาก) และเขื่อนแม่งัดสมบูรณชล (เชียงใหม่)

**๒. ประปา** มีระบบบริการประปาครอบคลุมพื้นที่เขตเมือง ในพื้นที่ความรับผิดชอบ ของสำนักงานประปาเขต ๙ (เชียงใหม่) และ สานักงานประปาเขต ๑๐ (นครสวรรค์) นอกจากนี้มีระบบประปาของ อปท. และประปาหมู่บ้าน

**สถานที่สำคัญ**

**อุทยานแห่งชาติ**

ในภาคเหนือตอนบนเป็นดอยสูงสลับซับซ้อนหลายชั้น มีอุทยานแห่งชาติสำคัญหลายแห่ง เช่น

จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อุทยานแห่งชาติขุนขาน อุทยานแห่งชาติดอยผ้าห่มปก อุทยานแห่งชาติดอยเวียงผา อุทยานแห่งชาติผาแดง อุทยานแห่งชาติแม่ตะไคร้ อุทยานแห่งชาติแม่โถ อุทยานแห่งชาติแม่วาง อุทยานแห่งชาติศรีลานนา อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง อุทยานแห่งชาติออบขาน และอุทยานแห่งชาติออบหลวง

จังหวัดลำพูน ได้แก่ อุทยานแห่งชาติแม่ปิง และอุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล

จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยหลวง อุทยานแห่งชาติขุนแจ และอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

จังหวัดลำปาง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อุทยานแห่งชาติดอยจง อุทยานแห่งชาติแม่วะ และอุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท

จังหวัดพะเยา ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง อุทยานแห่งชาติแม่ปืม และอุทยานแห่งชาติภูซาง

จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน และอุทยานแห่งชาติต้นสักใหญ่

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา-น้ำตกผาเสื่ออุทยานแห่งชาติแม่เงา และอุทยานแห่งชาติสาละวิน

จังหวัดน่าน ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยภูคา อุทยานแห่งชาติขุนสถาน อุทยานแห่งชาติศรีน่าน อุทยานแห่งชาติขุนน่าน อุทยานแห่งชาติแม่จริม อุทยานแห่งชาตินันทบุรี และอุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน

จังหวัดแพร่ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย อุทยานแห่งชาติแม่ยม อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง

**เขื่อนที่สำคัญ**

เขื่อนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ที่สำคัญ ได้แก่ เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เขื่อนแม่กวงอุดมธารา จังหวัดเชียงใหม่ เขื่อนกิ่วลม จังหวัดลำปาง เขื่อนกิ่วคอหมา จังหวัดลำปาง

**เทือกเขาที่สำคัญ**

ได้แก่ ทิวเขาแดนลาว ทิวเขาถนนธงชัย ทิวเขาหลวงพระบาง ทิวเขาผีปันน้ำ ทิวเขาดอยมอนกุจู ทิวเขาดอยอินทนนท์ ทิวเขาขุนตาน ทิวเขาพลึง และทิวเขาดอยภูสอยดาว

**ปัญหาสำคัญของภาคเหนือ**

๑. ปัญหาการทำลายป่าไม้ ถึงแม้ว่าจะยังคงมีพื้นที่ป่าไม้เหลือมากกว่าทุกภาคแต่ปริมาณป่าในเขตภาคเหนือถูกทำลายรวดเร็ว และเหลือน้อยลง ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ตามมา

๒. ปัญหามลพิษ จากสภาพการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทำให้เกิดปัญหาเหมือนเมืองใหญ่ เช่น น้ำเสีย อากาศเป็นพิษ การจราจรติดขัด

๓. ปัญหาความยากจนและขาดที่ทำกิน เป็นปัญหาที่มีอยู่ทุกภาคของประเทศ ทั้งนี้เพราะการเพิ่มขึ้นของประชากร และภาคเหนือเองก็มีพื้นที่ใช้เพาะปลูกน้อยอยู่แล้ว

๔. ปัญหาด้านคุณภาพประชากรทั้งการศึกษาและสุขภาพอนามัย จากความยากจนดังกล่าวก็ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านการศึกษาและสุขภาพอนามัยของประชากร

**สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ และสังคม**

ภาคเหนือมีหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานที่หลากหลายสังกัด เช่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รวมทั้งสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และนอกจากนั้นภาคเหนือยังมีสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง สถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (จังหวัดเชียงราย) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (จังหวัดเชียงใหม่) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (วิทยาเขตพายัพ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และน่าน) มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือ (วิทยาเขตเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และอุตรดิตถ์) มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง เป็นต้น

**๑) ด้านเศรษฐกิจ**

ลักษณะและโครงสร้างเศรษฐกิจของภาคเหนือ จำแนกออกเป็น ๒ ส่วนคือ ภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง และตาก มีพื้นที่ประมาณร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ภาคเหนือ พื้นที่ของภาคเหนือตอนบนกว่าครึ่งเป็นป่าเขา มีพื้นที่ราบเหมาะกับการเพาะปลูกไม่ถึงร้อยละ ๑๕ แต่มีทรัพยากรธรรมชาติลักษณะภูมิประเทศและอากาศเหมาะแก่การท่องเที่ยวสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาพักผ่อนและพำนักอาศัยเป็นครั้งคราวและถาวร ทำให้ธุรกิจบริการ เช่น ธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท และของที่ระลึก เป็นสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาคเหนือตอนบน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าสำคัญทั้งจากพลังน้ำจากเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก และถ่านหินลิกไนต์ที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ

จังหวัดลำปาง ตลอดจนเป็นแหล่งแร่ธาตุสำคัญหลายชนิด เช่น ถ่านหินลิกไนต์ หินปูน และดินขาวที่จังหวัดลำปาง และแร่สังกะสีที่จังหวัดตาก ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมเซรามิค ปูนซีเมนต์ และโรงงานถลุงแร่สังกะสี เป็นต้น นอกจากนี้ จังหวัดตากยังเป็นประตูการค้าชายแดนกับประเทศพม่าและจังหวัดเชียงรายมีการค้าเชื่อมโยงกับพม่า ลาว และจีน (ตอนใต้) จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจทุกด้านของภาคเหนือ มีสัดส่วนการผลิตประมาณร้อยละ ๑๔.๘ ของผลิตภัณฑ์ภาค มีจำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ ๒๐๑ สาขา สูงสุดเป็นอันดับสี่ของประเทศ และมีสัดส่วนเงินฝากและสินเชื่อประมาณ ๑ ใน ๓ ของเงินฝากและสินเชื่อทั้งภาคเหนือ ภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี มีพื้นที่ติดต่อกับภาคกลาง ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเหมาะแก่การเพาะปลูกเป็นแหล่งผลิตและค้าข้าวและพืชไร่สำคัญของประเทศ การผลิตพืชสำคัญประกอบด้วย ข้าว อ้อย และข้าวโพด สภาพดินฟ้าอากาศเป็นปัจจัยสำคัญต่อการผลผลิตภาคเกษตร ด้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับการเกษตร เช่น อุตสาหกรรมน้ำตาล ที่จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร ที่จังหวัดพิษณุโลก และนครสวรรค์ โรงสีข้าว ที่จังหวัดพิจิตร พิษณุโลก และนครสวรรค์ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถานทางประวัติศาสตร์อันเลื่องชื่อที่จังหวัดสุโขทัย

ขนาดเศรษฐกิจภาคเหนือมีสัดส่วนร้อยละ ๘.๒ ของประเทศ โดยมีโครงสร้างการผลิตค่อนข้างกระจายตัว ลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือเป็นภูเขาที่ราบแคบ ๆ ลักษณะภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติของภาคเหนือทำให้มีลักษณะเศรษฐกิจหลายอย่างที่สำคัญและสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ อาชีพที่สำคัญของภาคเหนือ ได้แก่

๑. อาชีพด้านการเกษตรกรรม คือ การทำนา ทำไร่ ทำสวน พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ลำไย สิ้นจี่ ยาสูบฯลฯ มีการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ในเขตที่ราบระหว่างภูเขา เพราะมีดินอุดมสมบูรณ์

๒. อาชีพการทำป่าไม้ ปัจจุบันนี้อาชีพนี้ลดบทบาทลงมากอันเนื่องมาจากจำนวนพื้นที่ป่าลดน้อยลง แต่ภาคเหนือก็ยังมีสภาพพื้นที่เหมาะสมกับการทำป่าไม้มากกว่าภาคอื่น เพราะจำนวนป่าไม้ยังเหลือมาก

๓. อาชีพการทำเหมืองแร่ ลักษณะภูมิประเทศและโครงสร้างทางธรณีวิทยาทำให้ภาคเหนือมีแหล่งแร่มากและการทำเหมืองแร่ที่สำคัญ เช่น เหมืองถ่านหินลิกไนต์ ที่แม่เมาะจังหวัดลำปาง การขุดตาน้ำมันที่อำเภอฝางจังหวัดเชียงใหม่ เหมืองฟลูออไรต์ที่อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๔. อาชีพการอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหรือแม้แต่อุตสาหกรรมพื้นเมืองซึ่งเป็นการคมนาคมขนส่งของภาคเหนือ

### ๑.๑ ภาพรวม

**๑. เศรษฐกิจของภาคเหนือมีขนาดเล็กและขยายตัวช้า** มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓ มีสัดส่วนร้อยละ ๗.๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ เทียบเท่ากับปี ๒๕๕๙ เนื่องจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมทั้งโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ยังกระจายสู่ภาคเหนือไม่มากนัก โดยในช่วง ๔ ปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เศรษฐกิจภาคเหนือขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ต่อปี เท่ากับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในช่วงเดียวกัน

**ตารางที่ ๓ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ ณ ราคาประจำปี**

หน่วย : ล้านบาท

| กลุ่มจังหวัด | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | per capita ๒๕๖๓ |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ภาคเหนือตอนบน ๑ | ๓๗๘,๕๙๓ | ๓๙๓,๓๔๓ | ๔๑๘,๑๐๒ | ๔๒๙,๗๘๓ | ๔๐๖,๒๓๒ | ๑๒๙,๔๖๖ |
| สัดส่วน/ภาค | ๓๓.๐ | ๓๒.๙ | ๓๒.๙ | ๓๓.๑ | ๓๓.๑ | |
| ภาคเหนือตอนบน ๒ | ๑๙๒,๓๘๔ | ๑๙๘,๗๑๗ | ๒๐๔,๙๕๑ | ๒๐๙,๒๖๗ | ๒๐๒,๓๕๒ | ๘๖,๕๖๑ |
| สัดส่วน/ภาค | ๑๖.๘ | ๑๖.๖ | ๑๖.๑ | ๑๖.๑ | ๑๖.๕ | |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๒๙๖,๙๙๘ | ๓๑๑,๔๖๒ | ๓๓๓,๓๗๓ | ๓๔๕,๑๙๓ | ๓๒๗,๙๕๑ | ๙๗,๖๑๐ |
| สัดส่วน/ภาค | ๒๕.๙ | ๒๖.๐ | ๒๖.๒ | ๒๖.๖ | ๒๖.๗ | |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๒๗๙,๕๘๐ | ๒๙๓,๕๑๓ | ๓๑๖,๑๖๗ | ๓๑๔,๘๘๙ | ๒๙๑,๗๗๑ | ๑๑๗,๒๔๗ |
| สัดส่วน/ภาค | ๒๔.๔ | ๒๔.๕ | ๒๔.๘ | ๒๔.๒ | ๒๓.๘ | |
| **ภาคเหนือ** | ๑,๑๔๗,๕๕๕ | ๑,๑๙๗,๐๓๕ | ๑,๒๗๒,๕๙๓ | ๑,๒๙๙,๑๓๑ | ๑,๒๒๘,๓๐๗ | ๑๐๘,๔๗๒ |
| สัดส่วน/ประเทศ | ๗.๙ | ๗.๗ | ๗.๘ | ๗.๗ | ๗.๙ | |
| **ประเทศ** | ๑๔,๕๙๐,๓๓๗ | ๑๕,๔๘๘,๖๖๔ | ๑๖,๓๗๓,๓๔๐ | ๑๖,๘๙๒,๔๑๐ | ๑๕,๖๓๖,๘๙๑ | ๒๒๔,๙๖๒ |

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GRP ของกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

**๒. ภาคบริการยังมีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจของภาคเหนืออย่างต่อเนื่อง** ในปี ๒๕๖๓ ภาคบริการมีสัดส่วนร้อยละ ๕๕.๙ ในโครงสร้างเศรษฐกิจของภาค รองลงมาเป็นภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕ และ ๑๙.๖ ตามลำดับ สัดส่วนภาคบริการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๓.๗ ในปี ๒๕๕๙ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของภาคการค้าปลีก และการขนส่งสินค้า เนื่องจากการตลาดและการชำระเงินแบบออนไลน์กระตุ้นให้ผู้บริโภคจับจ่ายใช้สอยและมีการขนส่งสินค้ามากขึ้น

**๓. ภาคเกษตรขยายตัวสูงเมื่อเทียบกับสาขาการผลิตอื่น** โดยช่วง ๔ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ภาคเกษตรขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๖ ต่อปี และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๕ ต่อปี ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๔ ต่อปี นอกจากนั้น พบว่า การขยายตัวของภาคเกษตรสูงกว่าการขยายตัวของผลิตภัณฑ์รวมของภาคเหนือที่ขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ต่อปี

**ตารางที่ ๔ มูลค่าและโครงสร้างผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ ณ ราคาประจำปี**

| สาขาการผลิต | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | เฉลี่ยระยะ แผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) | เฉลี่ยระยะ แผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๓) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ภาคเกษตร | ๒๘๗,๘๒๕ | ๓๐๓,๘๕๔ | ๓๓๗,๗๑๙ | ๓๗๒,๑๖๔ | ๓๐๑,๐๙๑ | | |
| | ๒๕.๑ | ๒๕.๔ | ๒๖.๕ | ๒๕.๖ | ๒๔.๕ | ๓๐.๐ | ๒๕.๕ |
| ภาคอุตสาหกรรม | ๒๔๓,๗๕๕ | ๒๔๒,๘๕๙ | ๒๕๐,๒๓๕ | ๒๕๗,๖๖๕ | ๒๔๐,๕๙๑ | | |
| | ๒๑.๒ | ๒๐.๓ | ๑๙.๗ | ๑๙.๘ | ๑๙.๖ | ๒๐.๑ | ๑๙.๘ |
| เหมืองแร่เหมืองหิน | ๔๔,๙๗๖ | ๔๑,๙๒๖ | ๔๔,๖๒๘ | ๔๒,๖๒๖ | ๓๓,๙๔๑ | | |
| | ๓.๙ | ๓.๕ | ๓.๕ | ๓.๓ | ๒.๘ | ๔.๗ | ๓.๓ |
| อุตสาหกรรม | ๑๗๒,๘๖๓ | ๑๗๓,๑๗๕ | ๑๗๙,๓๐๒ | ๑๘๗,๐๗๑ | ๑๗๗,๘๗๒ | | |
| | ๑๕.๑ | ๑๔.๕ | ๑๔.๑ | ๑๔.๔ | ๑๔.๕ | ๑๓.๔ | ๑๔.๔ |
| ไฟฟ้าฯ | ๒๑,๓๔๑ | ๒๒,๖๐๖ | ๒๑,๐๗๑ | ๒๒,๙๓๘ | ๒๓,๐๔๘ | | |
| | ๑.๙ | ๑.๙ | ๑.๗ | ๑.๘ | ๑.๙ | ๑.๗ | ๑.๘ |
| การจัดการน้ำฯ | ๔,๕๗๔ | ๕,๑๕๑ | ๕,๒๓๕ | ๕,๐๓๑ | ๕,๖๘๐ | | |
| | ๐.๔ | ๐.๔ | ๐.๔ | ๐.๔ | ๐.๕ | ๐.๓ | ๐.๔ |
| ภาคบริการ | ๖๑๕,๙๗๖ | ๖๕๐,๗๒๒ | ๖๘๔,๖๓๙ | ๗๐๙,๓๐๒ | ๖๘๖,๗๒๖ | | |
| | ๕๓.๗ | ๕๔.๔ | ๕๓.๘ | ๕๔.๖ | ๕๕.๙ | ๔๙.๙ | ๕๔.๗ |
| ค้าส่งค้าปลีกฯ | ๑๔๙,๙๓๐ | ๑๖๐,๐๐๑ | ๑๗๓,๗๒๙ | ๑๗๗,๗๙๗ | ๑๗๐,๘๕๐ | | |
| | ๑๓.๑ | ๑๓.๔ | ๑๓.๖ | ๑๓.๗ | ๑๓.๙ | ๑๑.๘ | ๑๓.๖ |
| ขนส่งฯ | ๒๗,๖๐๑ | ๓๑,๙๙๙ | ๓๔,๓๑๗ | ๓๘,๒๔๕ | ๒๙,๙๗๑ | | |
| | ๒.๔ | ๒.๗ | ๒.๗ | ๒.๙ | ๒.๔ | ๒.๐ | ๒.๗ |
| ที่พักและบริการด้านอาหาร | ๒๕,๑๙๖ | ๒๗,๘๕๓ | ๓๑,๔๗๐ | ๓๔,๙๕๙ | ๒๓,๘๑๖ | | |
| | ๒.๒ | ๒.๓ | ๒.๕ | ๒.๗ | ๑.๙ | ๑.๙ | ๒.๔ |
| อื่นๆ | ๔๑๓,๒๔๙ | ๔๓๐,๘๖๘ | ๔๔๕,๕๒๓ | ๔๕๘,๓๐๐ | ๔๖๒,๔๘๙ | | |
| | ๓๖.๐ | ๓๖.๐ | ๓๕.๐ | ๓๕.๓ | ๓๗.๗ | ๓๔.๓ | ๓๖.๐ |
| **ผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ** | **๑,๑๔๗,๕๕๕** | **๑,๑๗๗,๐๓๕** | **๑,๒๗๒,๕๗๓** | **๑,๒๗๙,๑๓๑** | **๑,๒๒๘,๓๐๗** | | |
| | **๑๐๐** | **๑๐๐** | **๑๐๐** | **๑๐๐** | **๑๐๐** | | |

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GRP ของกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

**ตารางที่ ๕ อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ จำแนกตามภาคการผลิต แบบปริมาณลูกโซ่**

หน่วย: ร้อยละ

| สาขาการผลิต | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **ภาคเกษตร** | -๔.๐ | ๑๐.๖ | ๗.๙ | -๔.๔ | -๗.๙ | -๓.๑ | ๑.๖ |
| **ภาคอุตสาหกรรม** | ๖.๕ | -๑.๔ | ๔.๒ | ๒.๗ | -๗.๐ | ๒.๘ | -๐.๔ |
| เหมืองแร่เหมืองหิน | ๑.๕ | -๑๓.๗ | -๓.๒ | ๐.๕ | -๕.๗ | ๒.๖ | -๕.๕ |
| อุตสาหกรรม | ๗.๒ | ๐.๙ | ๖.๖ | ๓.๑ | -๘.๔ | ๒.๖ | ๐.๕ |
| ไฟฟ้าฯ | ๑๐.๘ | ๓.๒ | -๐.๖ | ๕.๓ | -๒.๘ | ๔.๙ | ๑.๓ |
| การจัดหาน้ำฯ | ๑๖.๙ | ๑๔.๓ | ๒.๘ | -๒.๑ | ๑๙.๓ | ๑๐.๖ | ๘.๖ |
| **ภาคบริการ** | ๓.๘ | ๓.๖ | ๓.๖ | ๑.๗ | -๓.๐ | ๓.๙ | ๑.๕ |
| ค้าส่งค้าปลีกฯ | ๔.๑ | ๔.๓ | ๖.๗ | ๐.๐ | -๔.๘ | ๔.๖ | ๑.๕ |
| ขนส่งฯ | ๕.๖ | ๑๓.๙ | ๗.๗ | ๑๐.๓ | -๒๐.๖ | ๙.๐ | ๒.๘ |
| ที่พักและบริการด้านอาหาร | ๑.๘ | ๔.๒ | ๗.๙ | ๗.๓ | -๒๐.๗ | ๗.๘ | -๐.๔ |
| อื่นๆ | ๓.๗ | ๒.๘ | ๒.๔ | ๑.๖ | -๑.๑ | ๓.๕ | ๑.๔ |
| **ผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ** | ๒.๒ | ๔.๓ | ๔.๘ | ๐.๓ | -๕.๑ | ๑.๕ | ๑.๑ |
| **ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ** | ๓.๔ | ๔.๒ | ๔.๒ | ๒.๒ | -๖.๒ | ๓.๕ | ๑.๑ |

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GRP ของกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

**๔. รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ยังต่ำกว่าระดับประเทศ**

ในปี ๒๕๖๓ ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากรของภาคเหนือ (GRP per capita) เท่ากับ ๑๐๘,๔๗๒ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ที่เท่ากับ ๙๙,๘๕๒ บาทต่อคนต่อปี แต่ยังต่ำกว่าระดับประเทศที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ต่อหัวเท่ากับ ๒๒๔,๙๖๒ บาทต่อคนต่อปี โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวต่ำที่สุดเท่ากับ ๖๓,๔๑๙ บาทต่อคนต่อปี และจังหวัดลำพูน มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงที่สุดเท่ากับ ๒๐๙,๖๖๘ บาทต่อคนต่อปี

**ตารางที่ ๖ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากร**

หน่วย : บาทต่อคนต่อปี

| กลุ่มจังหวัด | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
|---|---|---|---|---|---|
| ภาคเหนือตอนบน ๑ | ๑๒๐,๕๔๒ | ๑๒๔,๘๔๔ | ๑๓๒,๕๘๓ | ๑๓๖,๖๑๓ | ๑๒๙,๔๖๖ |
| ภาคเหนือตอนบน ๒ | ๘๐,๐๙๙ | ๘๓,๒๓๖ | ๘๖,๓๙๓ | ๘๘,๘๖๒ | ๘๖,๕๖๑ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๘๗,๔๔๑ | ๙๑,๙๓๙ | ๙๘,๖๗๓ | ๑๐๒,๔๔๘ | ๙๗,๖๑๐ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๑๐๙,๔๙๓ | ๑๑๕,๘๐๘ | ๑๒๕,๕๘๓ | ๑๒๕,๘๐๐ | ๑๑๗,๒๔๗ |
| **ภาคเหนือ** | ๙๙,๘๕๒ | ๑๐๔,๔๕๑ | ๑๑๑,๔๑๖ | ๑๑๔,๒๒๕ | ๑๐๘,๔๗๒ |
| **ประเทศ** | ๒๑๓,๕๕๓ | ๒๒๕,๑๒๖ | ๒๓๖,๙๒๗ | ๒๔๓,๗๐๕ | ๒๒๔,๙๖๒ |

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### ๑.๒ เศรษฐกิจรายสาขา

#### ๑. เกษตรกรรม

● **พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง** ในปี ๒๕๖๓ ภาคเหนือมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓๒.๕๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่างซึ่งเป็นพื้นที่ราบ ๒๑.๘๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๑ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรภาคเหนือ ทำการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง ส่วนพื้นที่เกษตรของภาคเหนือตอนบน ๑๐.๖๘ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๓๒.๙ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรภาคเหนือ ทำการผลิตพืชผัก และผลไม้ เป็นหลัก

● **ภาคเหนือมีการขยายพื้นที่ชลประทานต่อเนื่อง ลดความเสี่ยงจากภาวะภัยแล้ง** โดยในปี ๒๕๖๓ ภาคเหนือมีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมพื้นที่ ๑๐.๑๓ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑.๑๐ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือร้อยละ ๓๑.๑ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๔ โดยพื้นที่ชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๖๕.๗ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค

● **ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรต่ำ เมื่อเทียบกับผลิตภาพแรงงานในสาขาการผลิตอื่น** โดยผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรภาคเหนือในปี ๒๕๖๓ เท่ากับ ๓๕,๑๒๖.๐๕ บาทต่อคน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๒๖๐,๓๓๔.๒๐ บาทต่อคน และภาคบริการเท่ากับ ๑๕๘,๓๓๐.๔๑ บาทต่อคน รวมทั้งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจต่ำ โดยในปี ๒๕๖๓ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคเหนือมีมูลค่า ๓๐๑,๐๔๑ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือ

● **กระบวนการผลิตการเกษตรเริ่มปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรสร้างมูลค่า** เกษตรกรมีการปรับกระบวนการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ตามพฤติกรรมของผู้บริโภค ที่

ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และมีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต อาทิ การใช้โดรน (Drone) การใช้แอพพลิเคชั่น (Application) ทดแทนแรงงานเกษตรที่สูงวัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการการผลิตอย่างประสิทธิภาพ โดยในปี ๒๕๖๕ มีพื้นที่เกษตรอินทรีย์ ๔๘,๑๐๖.๙๐ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๘.๔

**ตารางที่ ๗ โครงสร้างและอัตราการขยายตัวภาคเกษตร รายกิจกรรมการผลิต**

หน่วย : ร้อยละ

| กิจกรรมการผลิต | โครงสร้างการผลิต | | อัตราการขยายตัว | |
|---|---|---|---|---|
| | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) |
| พืช | ๘๗.๘ | ๘๖.๗ | -๒.๘ | ๑.๑ |
| ปศุสัตว์ | ๘.๓ | ๙.๓ | ๓.๖ | ๐.๕ |
| บริการทางการเกษตร และป่าไม้ | ๒.๔ | ๒.๗ | ๐.๙ | ๐.๑ |
| ประมง | ๑.๕ | ๑.๓ | -๖.๕ | -๖.๖ |
| **เกษตร** | ๑๐๐.๐ | ๑๐๐.๐ | -๓.๑ | ๑.๖ |

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

**ตารางที่ ๘ พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และขนาดฟาร์ม**

| ภาค/กลุ่มจังหวัด | เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ล้านไร่)* | | | | | ขนาดฟาร์ม (ไร่/ครัวเรือน)** | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ | ๓.๘๓ | ๓.๘๓ | ๓.๘๓ | ๓.๘๔ | ๓.๙๑ | ๙.๕๔ | ๙.๓๗ | ๙.๒๐ | ๙.๐๓ | ๙.๗๕ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ | ๖.๗๔ | ๖.๗๓ | ๖.๗๓ | ๖.๗๓ | ๖.๗๘ | ๑๗.๕๕ | ๑๖.๘๗ | ๑๖.๕๐ | ๑๕.๙๖ | ๑๖.๖๕ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๑๐.๘๒ | ๑๐.๘๒ | ๑๐.๘๒ | ๑๐.๘๒ | ๑๐.๗๖ | ๒๕.๘๔ | ๒๔.๙๐ | ๒๔.๐๕ | ๒๓.๑๐ | ๒๓.๘๓ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๑๑.๑๒ | ๑๑.๑๒ | ๑๑.๑๒ | ๑๑.๑๒ | ๑๑.๐๗ | ๓๒.๙๗ | ๓๑.๕๐ | ๓๐.๓๔ | ๒๘.๙๒ | ๒๙.๘๓ |
| **ภาคเหนือ** | ๓๒.๕๐ | ๓๒.๕๑ | ๓๒.๕๐ | ๓๒.๕๑ | ๓๒.๕๒ | ๒๑.๐๙ | ๒๐.๓๗ | ๑๙.๗๘ | ๑๙.๑๓ | ๑๙.๙๔ |
| **ประเทศ** | ๑๔๙.๒๖ | ๑๔๙.๒๕ | ๑๔๙.๒๔ | ๑๔๙.๒๕ | ๑๔๙.๒๕ | ๒๑.๙๐ | ๒๑.๒๙ | ๒๐.๕๒ | ๑๙.๗๖ | ๒๐.๒๑ |

ที่มา : * สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
** คำนวณจากเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร/จำนวนครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร

**ตารางที่ ๙ พื้นที่ชลประทานและสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร**

| ภาค/กลุ่มจังหวัด | พื้นที่ชลประทานที่สร้างเสร็จแล้วถึงสิ้นปี (โครงการขนาดใหญ่ กลาง เล็ก สูบน้ำด้วยไฟฟ้า แก้มลิง) (ล้านไร่) | | | | | สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร (ร้อยละ) | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ | ๑.๖๖ | ๑.๕๐ | ๑.๙๘ | ๑.๘๓ | ๑.๙๘ | ๔๓.๔ | ๓๙.๓ | ๕๑.๗ | ๔๗.๘ | ๕๐.๖ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ | ๑.๓๖ | ๑.๒๓ | ๑.๕๒ | ๑.๕๒ | ๑.๕๐ | ๒๐.๒ | ๑๘.๓ | ๒๒.๖ | ๒๒.๖ | ๒๒.๑ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๒.๑๙ | ๒.๒๓ | ๒.๔๔ | ๒.๕๔ | ๒.๓๗ | ๒๐.๓ | ๒๐.๗ | ๒๒.๕ | ๒๓.๕ | ๒๒.๑ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๓.๘๐ | ๓.๙๓ | ๓.๗๗ | ๔.๒๘ | ๔.๒๘ | ๓๔.๒ | ๓๕.๓ | ๓๔.๐ | ๓๘.๕ | ๓๘.๗ |
| **ภาคเหนือ** | ๙.๐๒ | ๘.๘๙ | ๙.๗๒ | ๑๐.๑๘ | ๑๐.๑๓ | ๒๗.๘ | ๒๗.๔ | ๒๙.๙ | ๓๑.๓ | ๓๑.๑ |
| **รวมทั้งประเทศ** | ๓๒.๖๖ | ๓๒.๘๐ | ๓๓.๕๓ | ๓๔.๕๙ | ๓๔.๙๔ | ๒๑.๙ | ๒๒.๐ | ๒๒.๕ | ๒๓.๒ | ๒๓.๔ |

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมชลประทาน

**๒. อุตสาหกรรม**

● **ภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทในเศรษฐกิจภาคเหนือน้อย และมีการขยายตัวลดลง** ปี ๒๕๖๓ ภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนในโครงสร้างเศรษฐกิจของภาคร้อยละ ๒๓.๘ และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔.๙ ของมูลค่าภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ในช่วง ๔ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ภาคอุตสาหกรรมของภาคเหนือหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๔ ต่อปี ลดลงจากที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๘ ต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ นอกจากนั้น พบว่า ผลิตภาพแรงงานภาคอุตสาหกรรมสูงกว่าภาคการผลิตอื่น โดยมีผลิตภาพแรงงาน ๒๖๐,๓๓๔.๒๐ บาทต่อคน แต่ยังต่ำกว่าผลิตภาพแรงงานภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งเท่ากับ ๕๗๕,๘๘๓.๙๗ บาทต่อคน

● **อุตสาหกรรมภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน** พึ่งพาทรัพยากรในพื้นที่ อาทิ วัตถุดิบทางการเกษตร แร่ดินขาว ไม้แปรรูป และอาศัยแรงงานเป็นหลัก อุตสาหกรรมที่สำคัญของภาคเหนือ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม มีสัดส่วนสูงที่สุดและขยายตัวต่อเนื่อง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๖๔.๙ ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร รองลงมาเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์จากแร่อโลหะ เครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์ และการผลิตสิ่งทอ

● **นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเป็นฐานการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ** ในปี ๒๕๖๓ มีโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ๒๓ แห่งในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๓๑.๙ ของโรงงานในนิคมฯ ทำการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อาทิ แผงวงจรไฟฟ้า (Integrated Circuit: IC) แผ่นวงจรพิมพ์ (Print Circuit Board: PCB) ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (Hard Disk Drive: HDD) ซึ่งมีความต้องการเพิ่มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล และอินเตอร์เน็ตในทุกสิ่ง หรือ Internet of

Things (IoT) ปัจจุบันมีการจ้างงานในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ๒๑,๕๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑ ของการจ้างงานใน นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ อย่างไรก็ตาม การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีบทบาทการผลิตในการเป็นผู้รับจ้างผลิตแบบ OEM อาจมีความเสี่ยงในการย้ายฐานการผลิตไปยัง

**๓. เศรษฐกิจสร้างสรรค์**

● จากการจัดกลุ่มและสาขาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) ในรูปภาพที่ ๑ สามารถแบ่งประเภทเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของภาคเหนือ ได้เป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ได้แก่ (๑) อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ๑๒ สาขา ได้แก่ กลุ่มรากฐานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Originals) กลุ่มคอนเทนต์และสื่อสร้างสรรค์ (Creative Content/Media) กลุ่มบริการสร้างสรรค์ (Creative Service) และกลุ่มสินค้าสร้างสรรค์ (Creative Good/Product) และ (๒) กลุ่มบริการสร้างสรรค์ โดยเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง (Related Industries) ที่อยู่ในสาขาบริการ ได้แก่ สาขาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สาขาอาหารไทยซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy) และสาขาการแพทย์แผนไทยที่เชื่อมโยงกับการบริการเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์ (Medical and Wellness)

**แผนภาพที่ ๒ : การจัดกลุ่มและสาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศไทย**




ที่มา : สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

**๓.๑) อุตสาหกรรมสร้างสรรค์**

● **อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง** โดยช่วง ๔ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๑ ต่อปี ยกเว้นในปี ๒๕๖๓ ที่หดตัวเล็กน้อยร้อยละ ๐.๗ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

๒๐๑๙ ที่ส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมสร้างสรรค์ อาทิ การแสดงดนตรี ศิลปะ งานฝีมือและหัตถกรรม โดยในปี ๒๕๖๓ มีมูลค่า ๓๐,๑๒๙.๓๑ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๕ ของมูลค่าเศรษฐกิจของภาคเหนือ และจากการแบ่งกลุ่มดังกล่าวพบว่า**กลุ่มรากฐานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์ มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์มากที่สุด** มีมูลค่า ๑๘,๒๒๒.๑๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕ ของมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ ส่วนใหญ่อยู่ในสาขางานฝีมือและหัตถกรรม ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่เหลืออีก ๓ กลุ่ม มีสัดส่วนร้อยละ ๓๙.๕ คิดเป็นมูลค่า ๑๑,๙๐๗.๑๘ ล้านบาท ส่วนใหญ่อยู่ในสาขาแฟชั่น และสาขาซอฟต์แวร์

**ตารางที่ ๑๐ มูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ ณ ราคาประจำปี**

หน่วย : ล้านบาท

| กิจกรรมทางเศรษฐกิจ | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | เฉลี่ยแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) | เฉลี่ยแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๓) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| กลุ่ม ๑ รากฐานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Originals) | ๑๐,๐๙๖.๙๑ | ๑๑,๕๑๐.๔๔ | ๑๑,๘๖๔.๗๔ | ๑๔,๒๒๔.๐๙ | ๑๘,๒๒๒.๑๓ | ๙,๒๕๗.๕๓ | ๑๓,๙๕๕.๓๕ |
| กลุ่ม ๒ คอนเทนต์และสื่อสร้างสรรค์ (Creative Content/Media) | ๒,๘๑๘.๖๖ | ๒,๗๖๒.๐๑ | ๒,๗๗๓.๑๙ | ๒,๗๖๑.๙๓ | ๒,๕๙๙.๘๖ | ๒,๗๙๓.๑๓ | ๒,๖๙๙.๒๕ |
| กลุ่ม ๓ บริการสร้างสรรค์ (Creative Service) | ๓๗๖.๑๑ | ๓๓๕.๕๓ | ๓๑๗.๒๕ | ๓๕๕.๖๔ | ๓๒๔.๕๘ | ๒๗๑.๖๓ | ๓๓๓.๒๕ |
| กลุ่ม ๔ สินค้าสร้างสรรค์ (Creative Good/Product) | ๘,๖๑๔.๕๗ | ๙,๗๙๒.๒๗ | ๑๐,๕๙๗.๔๐ | ๑๑,๑๓๕.๔๕ | ๙,๐๘๒.๗๔ | ๗,๕๑๗.๐๓ | ๑๐,๑๕๑.๙๗ |
| **ภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์*** | ๒๑,๙๐๖.๒๖ | ๒๔,๔๐๐.๒๕ | ๒๕,๕๕๒.๕๙ | ๒๘,๔๗๗.๑๒ | ๓๐,๑๒๙.๓๑ | ๑๙,๘๓๙.๓๑ | ๒๗,๑๓๙.๘๒ |

ที่มา : ประมวลผลข้อมูลของภาคเหนือ โดยใช้ฐานข้อมูล GRP จากกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
หมายเหตุ : จำแนกกลุ่มหลัก ๔ กลุ่ม ๑๒ สาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยใช้ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

**ตารางที่ ๑๑ อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ แบบปริมาณลูกโซ่**

หน่วย : ร้อยละ

| กิจกรรมทางเศรษฐกิจ | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | เฉลี่ยแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) | เฉลี่ยแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๓) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| กลุ่ม ๑ รากฐานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Originals) | ๑๓.๙ | ๑๔.๓ | ๔.๘ | ๑๗.๙ | ๑๖.๙ | ๐.๐ | ๑๓.๕ |
| กลุ่ม ๒ คอนเทนต์และสื่อสร้างสรรค์ (Creative Content/Media) | ๔.๖ | -๓.๐ | -๐.๔ | -๑.๕ | -๘.๕ | ๓.๗ | -๓.๔ |
| กลุ่ม ๓ บริการสร้างสรรค์ (Creative Service) | ๒๘.๑ | -๑๐.๔ | -๖.๙ | ๗.๒ | -๖.๐ | ๗.๕ | -๔.๐ |
| กลุ่ม ๔ สินค้าสร้างสรรค์ (Creative Good/Product) | -๒.๖ | ๐.๒ | ๔.๕ | ๑.๔ | -๑๗.๙ | ๐.๔ | -๓.๐ |
| **ภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์*** | ๔.๖ | ๕.๑ | ๓.๙ | ๘.๒ | -๐.๗ | ๐.๕ | ๔.๑ |

ที่มา : ประมวลผลข้อมูลของภาคเหนือ โดยใช้ฐานข้อมูล GRP จากกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
หมายเหตุ : จำแนกกลุ่มหลัก ๔ กลุ่ม ๑๒ สาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยใช้ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

- **พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC - Creative Lanna) ใน ๔ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และเชียงราย มีสัดส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ร้อยละ ๕๑.๓ ของมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของภาค** และหากพิจารณา รายจังหวัดในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ พบว่าจังหวัดลำพูน มีสัดส่วนมูลค่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๔ ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มรากฐานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์และกลุ่มสินค้าสร้างสรรค์โดยเชื่อมโยงในด้านการผลิตเสื้อผ้า แฟชั่น และสิ่งทอ ซึ่งเป็นฐานการผลิตในพื้นที่ จังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่ารองลงมาคือเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖ ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มรากฐานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์และเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายของกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่ สำหรับจังหวัดเชียงรายและลำปาง มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๔.๗ และ ๔.๓ ตามลำดับ

**ตารางที่ ๑๒ ค่าเฉลี่ยรายปีมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC - Creative Lanna) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓**

หน่วย : ล้านบาท

| มูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ | เชียงใหม่ | ลำพูน | ลำปาง | เชียงราย | ผลรวม | สัดส่วน (ร้อยละ) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| กลุ่ม ๑ รากฐานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Originals) | ๒,๕๖๒.๑๕ | ๘,๐๕๓.๑๘ | ๖๒๐.๐๔ | ๔๔๔.๕๐ | ๑๑,๖๗๙.๘๖ | ๗๕.๖ |
| กลุ่ม ๒ คอนเทนต์และสื่อสร้างสรรค์ (Creative Content/Media) | ๑,๕๘๕.๔๔ | ๔๘.๙๗ | ๓๕.๘๕ | ๑๖๐.๗๕ | ๑,๘๓๑.๐๑ | ๑๑.๘ |
| กลุ่ม ๓ บริการสร้างสรรค์ (Creative Service) | ๑๘๐.๗๕ | ๓.๓๓ | ๑๑.๑๘ | ๖๔.๔๗ | ๒๕๙.๗๓ | ๑.๗ |
| กลุ่ม ๔ สินค้าสร้างสรรค์ (Creative Good/Product) | ๒๔๘.๒๓ | ๑,๓๘๕.๐๗ | ๐.๐๓ | ๕๖.๕๕ | ๑,๖๘๙.๘๗ | ๑๐.๙ |
| ผลรวมมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ | ๔,๕๗๖.๕๗ | ๙,๔๙๐.๕๔ | ๖๖๗.๑๐ | ๗๒๖.๒๗ | ๑๕,๔๖๐.๔๗ | ๑๐๐.๐๐ |
| **สัดส่วนในพื้นที่ NEC-Creative Lanna (ร้อยละ)** | ๒๙.๖ | ๖๑.๔ | ๔.๓ | ๔.๗ | ๑๐๐.๐๐ | |

ที่มา : ประมวลผลข้อมูลของภาคเหนือ โดยใช้ฐานข้อมูล GRP จากกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
หมายเหตุ : จำแนกกลุ่มหลัก ๔ กลุ่ม ๑๒ สาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยใช้ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

- **กลุ่มรากฐานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Originals) มีสัดส่วนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สูงที่สุดในพื้นที่ NEC - Creative Lanna คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๖** ส่วนใหญ่อยู่ในสาขา งานฝีมือและหัตถกรรม (ผลิตภัณฑ์ไม้ เฟอร์นิเจอร์ สิ่งทอ และอื่น ๆ) และสาขาศิลปะการแสดง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัฒนธรรมและภูมิปัญญาล้านนาในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน รองลงมาเป็นกลุ่มคอนเทนต์และสื่อสร้างสรรค์ (Creative Content/Media) คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘ ซึ่งสอดรับกับพฤติกรรมของผู้บริโภค และห่วงโซ่คุณค่าที่หลากหลายของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยการใช้เทคโนโลยี สื่อ คอนเทนต์ และบริการสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าและ

ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น และร้อยละ ๑๐.๙ เป็นกลุ่มสินค้าสร้างสรรค์ (Creative Goods) ในสาขาแฟชั่น อีกร้อยละ ๑.๗ เป็นกลุ่มบริการสร้างสรรค์ (Creative Services) อาทิ โฆษณา ออกแบบ และสถาปัตยกรรม

**๓.๒) บริการสร้างสรรค์**

- **ภาคเหนือมีศักยภาพในการพัฒนาสาขาการแพทย์แผนไทย ที่เชื่อมโยงไปสู่การบริการเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์ (Medical and Wellness) และสามารถต่อเนื่องไปยังอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการอื่นของภาคได้** โดยภาคเหนือเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางและขยายไปยังพื้นที่โดยรอบ มีความพร้อม ในด้านภูมิปัญญา องค์ความรู้ การวิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนาในเชิงการแพทย์ อาทิ การทำทันตกรรม เสริมความงาม การตรวจร่างกาย และการส่งเสริมสุขภาพ อาทิ การนวด สปา อาบน้ำแร่หรือน้ำพุร้อน การใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติบำบัด ด้วยศักยภาพของพื้นที่ที่มีความสามารถในการแข่งขัน มีสถานพยาบาล สถานบริการทางการแพทย์ และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องได้มาตรฐานระดับสากล พร้อมทั้งเป็นที่ยอมรับแก่ผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และบุคลิกของคนภาคเหนือที่มีจิตใจอ่อนโยนซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนที่เอื้อต่อการให้บริการ

- **ปี ๒๕๖๓ สาขาบริการสุขภาพในภาคเอกชนของภาคเหนือ มีมูลค่า ๑๕,๘๐๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ จากปีก่อน** โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๕.๘ ต่อปี จะเห็นได้ว่าสาขาบริการสุขภาพในภาคเอกชน มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับภาคบริการอื่น และภาคบริการในภาพรวมในปี ๒๕๖๓ หดตัวที่ร้อยละ ๓.๐

- **สาขาอาหารไทยเป็นสาขาหนึ่งที่สำคัญของการสร้างสรรค์เชื่อมโยงกับ การท่องเที่ยว กลุ่มสาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และภาคการผลิตอื่นตลอดห่วงโซ่อุปทาน** อาทิ อาหารกับงานหัตถกรรมหรือการใช้ศิลปะการออกแบบอาหาร ภาชนะบรรจุอาหาร เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในการบริโภค รวมทั้งอาหารเป็นปัจจัยสี่จึงสามารถสร้างการรับรู้ ความเข้าใจได้ง่าย และกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเห็นถึงความต้องการใหม่ของผู้บริโภคซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ ตลอดจนภาคเหนือมีวัฒนธรรมการกินที่เป็นเอกลักษณ์ และมีวัตถุดิบที่หลากหลาย ทั้งพืชพรรณ ปศุสัตว์ และสมุนไพร ในการสร้างมูลค่าและสามารถเชื่อมโยงไปยังภาคการผลิตอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคการเกษตรที่เป็นเศรษฐกิจหลักของท้องถิ่นและชุมชน

- **สาขาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในพื้นที่ภาคเหนือมีศักยภาพอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งรวมอารยธรรมและมรดกโลกของประเทศ** เช่น พื้นที่อารยธรรมล้านนา อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร รวมทั้งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของ กลุ่มชาติพันธุ์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัตถุสิ่งของ ภูมิปัญญา จิตวิญญาน และประวัติศาสตร์ ทั้งที่ จับต้องได้

และจับต้องไม่ได้ ซึ่งสามารถพัฒนาโดยใช้แนวทางการสร้างสรรค์ และเชื่อมโยงไปยังกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของภาคเหนือได้

**๔. การค้าชายแดนและผ่านแดน**

- **ภาพรวมการค้าชายแดนและผ่านแดนภาคเหนือชะลอตัว** โดยมูลค่าการค้าผ่านด่านชายแดนภาคเหนือในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๐ ต่อปี ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒๓.๑ ต่อปี เป็นผลจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ทำให้เกิดข้อจำกัดในการขนส่งสินค้าผ่านด่านชายแดน รวมทั้งการแข็งค่าของค่าเงินบาท และความล่าช้าในการตรวจอนุมัติหนังสือรับรองที่ยื่นขอใช้สิทธิลดหย่อนภาษีศุลกากรของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

- **มูลค่าการค้าชายแดนและผ่านแดนส่วนใหญ่มาจากการค้ากับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา** ภาคเหนือเป็นประตูการค้ากับประเทศคู่ค้า ๓ ประเทศ ในปี ๒๕๖๔ ส่วนใหญ่เป็นการค้ากับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร้อยละ ๖๑.๙ ของมูลค่าการค้าชายแดนของภาค โดยผ่านด่านแม่สอด จังหวัดตากเป็นหลัก รองลงมาเป็นมูลค่าการค้ากับสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๕ ในขณะที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีสัดส่วนการค้ากับเพียงร้อยละ ๑๗.๕ ลดลงมากเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๕

- **การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนภาคเหนือยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย** ภาคเหนือมีเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๒ พื้นที่ ได้แก่ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่จังหวัดตาก และจังหวัดเชียงราย ในปี ๒๕๖๒ มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนของภาคเหนือ เท่ากับ ๑๔.๘๐ ล้านบาท ลดลงจาก ๔,๖๐๗.๗๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ เนื่องจากยังไม่สามารถดึงดูดอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ให้มาลงทุนในพื้นที่ได้ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนภาคเหนือจึงเป็นเพียงทางผ่านของสินค้าเท่านั้น ถึงแม้จะมีปัจจัยสนับสนุนด้านโครงข่ายโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพ อาทิ เส้นทาง R๓a ที่เชื่อมไปสู่สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ และเส้นทางขนส่งผ่านสะพานมิตรภาพไทย - พม่าแห่งที่ ๒ ที่สามารถเชื่อมกับโครงข่ายโลจิสติกส์ภายในประเทศไปยังอนุภูมิภาคได้

**ตารางที่ ๑๓ มูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรชายแดนภาคเหนือ และอัตราการขยายตัว**

หน่วย : ล้านบาท/ร้อยละ

| มูลค่าการค้า | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๔ | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๓) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ส่งออก | ๑๒๐,๗๑๐.๖๑ | ๑๒๒,๘๙๐.๖๘ | ๑๑๗,๗๙๓.๔๖ | ๑๐๔,๐๐๐.๓๑ | ๑๓๗,๖๒๓.๑๕ | | |
| | -๒.๑ | ๑.๘ | -๔.๑ | -๑๑.๗ | ๓๒.๓ | ๒๐.๕ | ๓.๒ |
| นำเข้า | ๓๓,๗๗๖.๗๓ | ๓๘,๓๔๘.๑๒ | ๔๐,๖๕๔.๒๐ | ๔๒,๖๕๑.๔๗ | ๕๗,๕๒๕.๖๒ | | |
| | ๑๗.๔ | ๑๓.๕ | ๖.๐ | ๔.๙ | ๓๔.๙ | ๔๘.๗ | ๑๕.๓ |
| ดุลการค้า | ๘๖,๙๓๓.๘๘ | ๘๔,๕๔๒.๕๖ | ๗๗,๑๓๙.๒๗ | ๖๑,๓๔๘.๘๔ | ๘๐,๐๙๗.๕๓ | | |
| | -๘.๐ | -๒.๘ | -๘.๘ | -๒๐.๕ | ๓๐.๖ | ๑๗.๓ | -๑.๙ |
| มูลค่ารวม | ๑๕๔,๔๘๗.๓๔ | ๑๖๑,๒๓๘.๘๐ | ๑๕๘,๔๔๗.๖๖ | ๑๔๖,๖๕๑.๗๘ | ๑๙๕,๑๔๘.๗๖ | | |
| | ๑.๖ | ๔.๔ | -๑.๗ | -๗.๔ | ๓๓.๑ | ๒๓.๑ | ๖.๐ |

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

- **มูลค่าการค้าชายแดนและผ่านแดนส่วนใหญ่มาจากการค้ากับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา** ภาคเหนือเป็นประตูการค้ากับประเทศคู่ค้า ๓ ประเทศ ในปี ๒๕๖๔ ส่วนใหญ่เป็นการค้ากับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร้อยละ ๖๑.๙ ของมูลค่าการค้าชายแดนของภาค โดยผ่านด่านแม่สอด จังหวัดตากเป็นหลัก รองลงมาเป็นมูลค่าการค้ากับสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๕ ในขณะที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีสัดส่วนการค้ากับเพียงร้อยละ ๑๗.๕ ลดลงมากเมื่อ เทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๕

- **การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนภาคเหนือยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย** ภาคเหนือมีเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๒ พื้นที่ ได้แก่ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่จังหวัดตาก และจังหวัดเชียงราย ในปี ๒๕๖๒ มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนของภาคเหนือ เท่ากับ ๑๔.๘๐ ล้านบาท ลดลงจาก ๔,๖๐๗.๗๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ เนื่องจากยังไม่สามารถดึงดูดอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ให้มาลงทุนในพื้นที่ได้ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนภาคเหนือจึงเป็นเพียงทางผ่านของสินค้าเท่านั้น ถึงแม้จะมีปัจจัยสนับสนุนด้านโครงข่ายโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพ อาทิ เส้นทาง R๓a ที่เชื่อมไปสู่สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ และเส้นทางขนส่งผ่านสะพานมิตรภาพไทย - พม่าแห่งที่ ๒ ที่สามารถเชื่อมกับโครงข่ายโลจิสติกส์ภายในประเทศไปยังอนุภูมิภาคได้

**ตารางที่ ๑๔** : มูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรชายแดนภาคเหนือ และอัตรา

หน่วย : ล้านบาท/ร้อยละ

| มูลค่าการค้า | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๔ | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) | เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๓) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ส่งออก | ๑๒๐,๗๑๐.๖๑ | ๑๒๒,๘๙๐.๖๘ | ๑๑๗,๗๙๓.๔๖ | ๑๐๔,๐๐๐.๓๑ | ๑๓๗,๖๒๓.๑๕ | | |
| | -๒.๑ | ๑.๘ | -๔.๑ | -๑๑.๗ | ๓๒.๓ | ๒๐.๕ | ๓.๒ |
| นำเข้า | ๓๓,๗๗๖.๗๓ | ๓๘,๓๔๘.๑๒ | ๔๐,๖๕๔.๒๐ | ๔๒,๖๕๑.๔๗ | ๕๗,๕๒๕.๖๒ | | |
| | ๑๗.๔ | ๑๓.๕ | ๖.๐ | ๔.๙ | ๓๔.๙ | ๔๘.๗ | ๑๕.๓ |
| ดุลการค้า | ๘๖,๙๓๓.๘๘ | ๘๔,๕๔๒.๕๖ | ๗๗,๑๓๙.๒๗ | ๖๑,๓๔๘.๘๔ | ๘๐,๐๙๗.๕๓ | | |
| | -๘.๐ | -๒.๘ | -๘.๘ | -๒๐.๕ | ๓๐.๖ | ๑๗.๓ | -๑.๙ |
| มูลค่ารวม | ๑๕๔,๔๘๗.๓๔ | ๑๖๑,๒๓๘.๘๐ | ๑๕๘,๔๔๗.๖๖ | ๑๔๖,๖๕๑.๗๘ | ๑๙๕,๑๔๘.๗๖ | | |
| | ๑.๖ | ๔.๔ | -๑.๗ | -๗.๔ | ๓๓.๑ | ๒๓.๑ | ๖.๐ |

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

**ตารางที่ ๑๕** : มูลค่าและสัดส่วนการค้าผ่านด่านศุลกากรชายแดนภาคเหนือ

หน่วย : ล้านบาท/ร้อยละ

| มูลค่าการค้า | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๔ |
|---|---|---|---|---|---|
| ส่งออก | ๑๒๐,๗๑๐.๖๑ | ๑๒๒,๘๙๐.๖๘ | ๑๑๗,๗๙๓.๔๖ | ๑๐๔,๐๐๐.๓๑ | ๑๓๗,๖๒๓.๑๕ |
| | ๗๘.๑ | ๗๖.๒ | ๗๔.๓ | ๗๐.๙ | ๗๐.๕ |
| นำเข้า | ๓๓,๗๗๖.๗๓ | ๓๘,๓๔๘.๑๒ | ๔๐,๖๕๔.๒๐ | ๔๒,๖๕๑.๔๗ | ๕๗,๕๒๕.๖๒ |
| | ๒๙.๑ | ๒๓.๘ | ๒๕.๗ | ๒๙.๑ | ๒๙.๕ |
| ดุลการค้า | ๘๖,๙๓๓.๘๘ | ๘๔,๕๔๒.๕๖ | ๗๗,๑๓๙.๒๗ | ๖๑,๓๔๘.๘๔ | ๘๐,๐๙๗.๕๓ |
| มูลค่ารวม | ๑๕๔,๔๘๗.๓๔ | ๑๖๑,๒๓๘.๘๐ | ๑๕๘,๔๔๗.๖๖ | ๑๔๖,๖๕๑.๗๘ | ๑๙๕,๑๔๘.๗๖ |

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

**ตารางที่ ๑๖** : มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือจำแนกตามประเทศคู่ค้า โครงสร้าง และอัตราการขยายตัว

หน่วย : ล้านบาท/ร้อยละ

| ประเทศคู่ค้า | | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๔ | อัตราการขยายตัวเฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) | อัตราการขยายตัวเฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา | ส่งออก | ๘๗,๙๔๐.๔๔ | ๘๗,๖๔๓.๓๐ | ๘๒,๗๐๑.๗๒ | ๗๔,๙๘๔.๔๑ | ๙๖,๖๑๙.๕๑ | ๒๓.๔ | ๑.๖ |
| | นำเข้า | ๕,๖๕๗.๓๒ | ๗,๑๘๗.๘๘ | ๑๐,๐๕๒.๒๖ | ๑๒,๔๘๕.๙๙ | ๒๔,๒๑๑.๒๐ | ๔๐.๖ | ๔๐.๔ |
| | มูลค่า | ๙๓,๕๙๗.๗๖ | ๙๔,๘๓๑.๑๘ | ๙๒,๗๕๓.๙๙ | ๘๗,๔๗๐.๔๐ | ๑๒๐,๘๓๐.๗๑ | ๒๓.๙ | ๕.๔ |
| | สัดส่วน | ๖๐.๖ | ๕๘.๘ | ๕๘.๕ | ๕๙.๖ | ๖๑.๙ | | |
| สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว | ส่งออก | ๒๐,๔๗๙.๗๗ | ๒๑,๙๓๘.๙๔ | ๑๕,๑๐๑.๑๓ | ๑๑,๓๙๘.๘๗ | ๑๐,๔๖๕.๕๒ | ๑๙.๙ | -๑๒.๗ |
| | นำเข้า | ๒๐,๙๕๑.๕๓ | ๒๔,๔๘๕.๒๕ | ๒๓,๐๔๓.๓๑ | ๒๑,๓๘๓.๕๔ | ๒๓,๗๗๓.๐๐ | ๓๗๘.๕ | ๗.๘ |
| | มูลค่า | ๔๑,๔๓๑.๓๐ | ๔๖,๔๒๔.๑๙ | ๓๘,๑๔๔.๔๕ | ๓๒,๗๘๒.๔๑ | ๓๔,๒๓๘.๕๒ | ๓๑.๓ | -๑.๗ |
| | สัดส่วน | ๒๖.๘ | ๒๘.๘ | ๒๔.๑ | ๒๒.๔ | ๑๗.๕ | | |
| สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ | ส่งออก | ๑๒,๒๙๐.๔๐ | ๑๓,๓๐๘.๔๔ | ๑๙,๙๙๐.๖๑ | ๑๗,๖๑๗.๐๓ | ๓๐,๕๓๘.๑๒ | ๓.๖ | ๓๓.๖ |
| | นำเข้า | ๗,๑๖๗.๘๘ | ๖,๖๗๔.๙๙ | ๗,๕๕๘.๖๒ | ๘,๗๘๑.๙๔ | ๙,๕๔๑.๔๑ | ๒๐.๓ | ๖.๗ |
| | มูลค่า | ๑๙,๔๕๘.๒๘ | ๑๙,๙๘๓.๔๓ | ๒๗,๕๔๙.๒๓ | ๒๖,๓๙๘.๙๗ | ๔๐,๐๗๙.๕๓ | ๘.๙ | ๒๓.๐ |
| | สัดส่วน | ๑๒.๖ | ๑๒.๔ | ๑๗.๔ | ๑๘.๐ | ๒๐.๕ | | |
| **รวม ๓ ประเทศ** | ส่งออก | **๑๒๐,๗๑๐.๖๑** | **๑๒๒,๘๙๐.๖๘** | **๑๑๗,๗๙๓.๔๖** | **๑๐๔,๐๐๐.๓๑** | **๑๓๗,๖๒๓.๑๕** | **๒๐.๕** | **๓.๒** |
| | นำเข้า | ๓๓,๗๗๖.๗๓ | ๓๘,๓๔๘.๑๒ | ๔๐,๖๕๔.๒๐ | ๔๒,๖๕๑.๔๗ | ๕๗,๕๒๕.๖๒ | ๔๘.๗ | ๑๕.๔ |
| | มูลค่า | ๑๕๔,๔๘๗.๓๔ | ๑๖๑,๒๓๘.๘๐ | ๑๕๘,๔๔๗.๖๖ | ๑๔๖,๖๕๑.๗๘ | ๑๙๕,๑๔๘.๗๖ | ๒๓.๑ | ๖.๐ |

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

**๕. การท่องเที่ยว**

- **สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๓ ส่งให้ผลการท่องเที่ยวภาคเหนือหดตัวต่อเนื่อง** โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๓.๔ และ ๑๖.๒ ต่อปี ตามลำดับ สำหรับปี ๒๕๖๔ รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงถึงร้อยละ ๕๐.๘ แต่หดตัวน้อยกว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศ ที่ลดลงร้อยละ ๖๙.๖ ส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงร้อยละ ๓๘.๖ โดยสัดส่วนนักท่องเที่ยวของภาคเหนือ ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าร้อยละ ๙๙.๐ และเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติเพียงร้อยละ ๑.๐ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง และการเดินทางระหว่างประเทศอยู่ภายใต้มาตรการผ่อนคลายสำหรับผู้เดินทางบางกลุ่ม อีกทั้งผู้เดินทางทุกคนต้องเข้ารับ การกักกันโรคตามระยะเวลาและพื้นที่ที่กำหนด จึงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติต่ำกว่าระดับปกติมาก ซึ่งหากเปรียบเทียบในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ (เนื่องจากปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ เป็นปีที่มีสถานการณ์ไม่ปกติ) สัดส่วนนักท่องเที่ยวของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าร้อยละ ๘๕.๒ สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ ๔๐.๙ มาจากยุโรปและสหรัฐอเมริกา และร้อยละ ๓๐.๒ เป็นนักท่องเที่ยวจีน

ปัจจุบันพบว่าพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนไปเป็นการท่องเที่ยวแบบ New Normal ที่ให้ความสำคัญกับสุขอนามัย ในสถานบริการและแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น การท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะลดลง ปรับเปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยว เป็นกลุ่มขนาดเล็กที่มีความต้องการเฉพาะเจาะจง การเดินทางด้วยตนเอง และการท่องเที่ยวระยะใกล้ที่เน้นการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว

- **การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับระดับประเทศ** ในปี ๒๕๖๒ ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวภาคเหนือเท่ากับ ๒,๗๒๗.๗๒ บาทต่อคนต่อวัน ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวระดับประเทศที่เท่ากับ ๓,๘๘๑.๗๐ บาทต่อคนต่อวัน สำหรับระยะเวลาพำนัก มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยปี ๒๕๖๒ มีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย ๒.๓๘ วัน ลดลงจาก ๒.๔๔ วัน ในปี ๒๕๕๙ สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการลดลงของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีค่าใช้จ่ายต่อทริปสูง ประกอบกับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวยังไม่มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล และรูปแบบความเชื่อมโยงของกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวยังมีน้อย ไม่สามารถจูงใจให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายและพักอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลานาน

**ตารางที่ ๑๗** : จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ และอัตราการขยายตัว

| รายการ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๔ | เฉลี่ยแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) | เฉลี่ยแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **นักท่องเที่ยว** | | | | | | | |
| จำนวน (ล้านคน) | ๓๓.๘๒ | ๓๕.๓๕ | ๓๖.๐๑ | ๒๐.๓๐ | ๑๒.๔๗ | ๒๗.๑๖ | ๒๗.๖๐ |
| สัดส่วนต่อประเทศ | ๑๑.๗ | ๑๑.๗ | ๑๑.๗ | ๑๔.๘ | ๑๗.๑ | ๑๑.๗ | ๑๑.๗ |
| อัตราการขยายตัว | ๘.๙ | ๔.๕ | ๑.๙ | -๔๓.๖ | -๓๘.๖ | ๑๑.๐ | -๑๓.๔ |
| **รายได้** | | | | | | | |
| มูลค่า (ล้านบาท) | ๑๗๕,๔๕๔.๒๒ | ๑๙๐,๔๑๐.๘๔ | ๑๙๕,๓๓๙.๖๗ | ๙๓,๙๗๙.๒๗ | ๔๖,๒๒๑.๐๐ | ๑๓๐,๙๓๑.๓๘ | ๑๔๐,๒๘๑.๐๐ |
| สัดส่วนต่อประเทศ | ๗.๑ | ๗.๑ | ๗.๒ | ๑๑.๙ | ๑๙.๒ | ๗.๘ | ๗.๑ |
| อัตราการขยายตัว | ๑๐.๕ | ๘.๕ | ๒.๖ | -๕๒.๐ | -๕๐.๘ | ๑๕.๑ | -๑๖.๒ |
| **วันพักเฉลี่ย (วัน)** | **๒.๔๔** | **๒.๔๓** | **๒.๓๘** | N/A | N/A | **๒.๕๙** | **๒.๔๒** |
| **ค่าใช้จ่ายต่อหัว (บาท)** | **๒,๕๓๕.๙๘** | **๒,๖๕๒.๒๔** | **๒,๗๒๗.๗๒** | N/A | N/A | **๒,๒๓๘.๒๑** | **๒,๖๓๘.๖๕** |
| อัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายต่อหัว | ๔.๔ | ๔.๖ | ๒.๘ | N/A | N/A | ๔.๒ | ๓.๙ |

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

**ตารางที่ ๑๘** : จำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยว จำแนกตามกลุ่มจังหวัด

| รายการ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๔ | เฉลี่ย แผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) | เฉลี่ย แผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **ภาคเหนือตอนบน ๑** | | | | | | | |
| จำนวน (ล้านคน) | ๑๓.๗๐ | ๑๔.๔๕ | ๑๔.๘๓ | ๘.๑๓ | ๕.๒๑ | ๑๐.๗๗ | ๑๑.๒๖ |
| มูลค่า (ล้านบาท) | ๑๐๘,๙๘๓.๔๐ | ๑๑๘,๖๙๐.๙๕ | ๑๒๒,๐๐๘.๓๘ | ๕๕,๕๘๓.๔๑ | ๒๖,๗๓๐.๐๐ | ๗๘,๙๓๙.๗๕ | ๘๖,๓๙๙.๒๓ |
| สัดส่วนต่อภาค | ๖๒.๑ | ๖๒.๓ | ๖๒.๕ | ๕๙.๑ | ๕๗.๘ | ๖๐.๓ | ๖๑.๖ |
| อัตราการขยายตัว | ๑๐.๗ | ๘.๙ | ๒.๘ | -๕๔.๔ | -๕๑.๙๑ | ๑๖.๒ | -๑๖.๘ |
| **ภาคเหนือตอนบน ๒** | | | | | | | |
| จำนวน (ล้านคน) | ๕.๗๙ | ๖.๑๓ | ๖.๒๑ | ๓.๗๔ | ๒.๖๒ | ๔.๘๗ | ๔.๙๐ |
| มูลค่า (ล้านบาท) | ๓๑,๓๗๖.๖๙ | ๓๔,๔๐๘.๓๙ | ๓๕,๑๗๙.๔๗ | ๑๘,๓๒๓.๐๓ | ๑๐,๑๘๕.๐๐ | ๒๕,๓๒๘.๗๓ | ๒๕,๘๙๔.๕๒ |
| สัดส่วนต่อภาค | ๑๗.๙ | ๑๘.๑ | ๑๘.๐ | ๑๙.๕ | ๒๒.๐ | ๑๙.๔ | ๑๘.๕ |
| อัตราการขยายตัว | ๑๐.๒ | ๙.๗ | ๒.๒ | -๔๗.๙ | -๔๔.๔ | ๑๒.๓ | -๑๔.๐ |
| **ภาคเหนือตอนล่าง ๑** | | | | | | | |
| จำนวน (ล้านคน) | ๑๐.๐๙ | ๑๐.๔๑ | ๑๐.๖๐ | ๕.๙๙ | ๓.๑๐ | ๘.๓๘ | ๘.๐๔ |
| มูลค่า (ล้านบาท) | ๒๗,๑๙๑.๗๓ | ๒๘,๙๒๗.๘๔ | ๒๙,๖๕๗.๐๗ | ๑๕,๖๒๙.๖๔ | ๖,๗๖๗.๐๐ | ๒๑,๓๑๑.๓๒ | ๒๑,๖๓๔.๖๖ |
| สัดส่วนต่อภาค | ๑๕.๕ | ๑๕.๒ | ๑๕.๒ | ๑๖.๖ | ๑๔.๖๔ | ๑๖.๓ | ๑๕.๔ |
| อัตราการขยายตัว | ๙.๙ | ๖.๔ | ๒.๕ | -๔๗.๓ | -๕๖.๗ | ๑๓.๙ | -๑๗.๐ |
| **ภาคเหนือตอนล่าง ๒** | | | | | | | |
| จำนวน (ล้านคน) | ๔.๒๔ | ๔.๓๕ | ๔.๓๘ | ๒.๔๔ | ๑.๕๓ | ๓.๑๓ | ๓.๓๙ |
| มูลค่า (ล้านบาท) | ๗,๙๐๒.๔๐ | ๘,๓๘๓.๖๖ | ๘,๔๙๔.๗๕ | ๔,๔๔๓.๑๙ | ๒,๕๓๙.๐๐ | ๕,๓๕๑.๕๘ | ๖,๓๕๒.๖๐ |
| สัดส่วนต่อภาค | ๔.๕ | ๔.๐ | ๔.๓ | ๔.๗ | ๕.๕ | ๔.๑ | ๔.๕ |
| อัตราการขยายตัว | ๑๑.๓ | ๖.๑ | ๑.๓ | -๔๗.๗ | -๔๒.๙ | ๒๑.๙ | -๑๔.๙ |

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

**๑.๓ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน**

**๑. รายได้เฉลี่ยครัวเรือนของภาคเหนือต่ำกว่าระดับประเทศมาก** โดยในปี ๒๕๖๔ ภาคเหนือมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือน ๒๐,๙๙๕ บาทต่อเดือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒๗,๓๕๒ บาทต่อเดือน จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ ๒๖,๑๕๑ บาทต่อเดือน และจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่ำที่สุด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๑๕,๔๙๖ บาทต่อเดือน

**๒. หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนของภาคเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ** ในปี ๒๕๖๔ ภาคเหนือมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ๒๐๖,๕๔๔ บาท ต่ำกว่าระดับของประเทศที่ ๒๐๒,๙๔๗ บาท จังหวัดที่

มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดพิจิตร ๓๑๖,๘๕๙ บาท รองลงมาคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ ๓๐๙,๑๘๐ บาท และจังหวัดที่มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่ำที่สุดในภาคคือ จังหวัดเชียงราย ๑๐๓,๑๖๕ บาท

**๑.๔ ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓**

(ที่มา : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ภาพรวมการเจริญเติบโตภาวะเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๓ ภาวะเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ปี ๒๕๖๓ การผลิตในภาพรวมระดับประเทศลดลงร้อยละ ๖.๒ จากการขยายตัวร้อยละ ๒.๒ ในปี ๒๕๖๒ สาหรับในส่วนของภาวะเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคนั้น หดตัวลงในทุกภาค โดยภาคใต้เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลดลงร้อยละ ๑๒.๓ ร้อยละ ๖.๗ ร้อยละ ๖.๑ ร้อยละ ๕.๑ และร้อยละ ๑.๔ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๗ ร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๑.๗ ร้อยละ ๐.๓ และร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๖๒ ตามลาดับ ส่วนภาคตะวันตก และภาคกลางยังคงลดลงต่อเนื่อง โดยลดลง ร้อยละ ๔.๗ และร้อยละ ๓.๑ จากที่ลดลงร้อยละ ๑.๑ และร้อยละ ๑.๕ ในปี ๒๕๖๒ ตามลาดับ

**ตารางที่ ๑๙** อัตราขยายตัวและโครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิตรายภาค

(ร้อยละ)

| ภาค | อัตราขยายตัวที่แท้จริง | | โครงสร้าง ณ ราคาประจำปี | |
|---|---|---|---|---|
| | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
| ตะวันออกเฉียงเหนือ | ๐.๑ | -๑.๔ | ๙.๔ | ๑๐.๒ |
| เหนือ | ๐.๓ | -๕.๑ | ๗.๗ | ๗.๘ |
| ใต้ | ๒.๗ | -๑๒.๓ | ๘.๖ | ๘.๒ |
| ตะวันออก | ๑.๗ | -๖.๑ | ๑๘.๐ | ๑๗.๒ |
| ตะวันตก | -๑.๑ | -๔.๗ | ๓.๕ | ๓.๖ |
| กลาง | -๑.๕ | -๓.๑ | ๕.๒ | ๕.๔ |
| กทม.และปริมณฑล | ๓.๖ | -๖.๗ | ๔๗.๖ | ๔๗.๖ |
| **ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ** | **๒.๒** | **-๖.๒** | **๑๐๐.๐** | **๑๐๐.๐** |

หมายเหตุ : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๓,จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

**โครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิต** พิจารณาจากสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปีต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในปี ๒๕๖๓ พบว่าภาคที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปีต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันตก โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๑๐.๒ ร้อยละ ๗.๘ ร้อยละ ๕.๔ และร้อยละ ๓.๖ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙.๔ ร้อยละ ๗.๗ ร้อยละ ๕.๒ และร้อยละ ๓.๕ ในปี ๒๕๖๒ ตามลำดับ สำหรับภาคที่มีสัดส่วนลดลง ได้แก่ ภาคตะวันออก และภาคใต้ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๑๗.๒ และร้อยละ ๘.๒ ลดลงจากร้อยละ ๑๘.๐ และร้อยละ ๘.๖ ในปี ๒๕๖๒ ตามลำดับ ส่วนเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีสัดส่วนร้อยละ ๔๗.๖ เท่ากับปี ๒๕๖๒

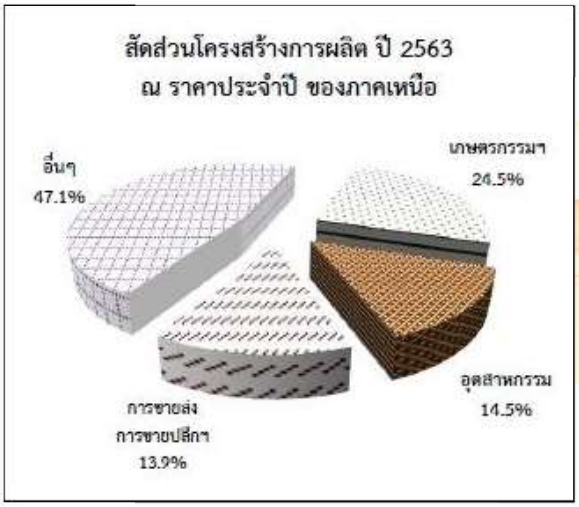
**โครงสร้างสาขาการผลิตหลักของแต่ละภูมิภาค** เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีสัดส่วนสูงที่สุดที่ร้อยละ ๔๗.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยสาขาการผลิตหลักของพื้นที่นี้ ได้แก่ สาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ลำดับที่สอง คือ ภาคตะวันออก มีสัดส่วนร้อยละ ๑๗.๒ สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ และ สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ลำดับที่สาม คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๐.๒ สาขา การผลิตหลัก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ ลำดับที่สี่ คือ ภาคใต้ มีสัดส่วนร้อยละ ๘.๒ สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ และสาขาอุตสาหกรรม ลำดับที่ห้า คือ ภาคเหนือ มีสัดส่วนร้อยละ ๗.๘ สาขาการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ ลำดับที่หก คือ ภาคกลางมีสัดส่วนร้อยละ ๕.๔ สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ และสาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ ลำดับที่เจ็ด คือ ภาคตะวันตกมีสัดส่วนร้อยละ ๓.๖ สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ

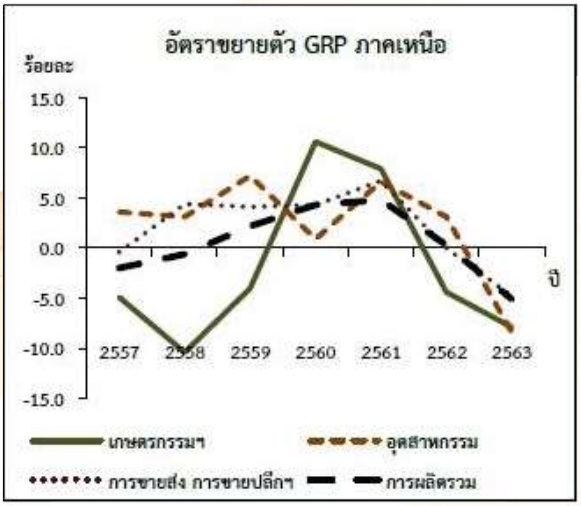
**ผลิตภัณฑ์ภาค (Gross Regional Product : GRP) ของภาคเหนือ ในปี ๒๕๖๓**

**ภาพรวม** ผลิตภัณฑ์ภาค (GRP) ลดลงร้อยละ ๕.๑ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๓ ในปี ๒๕๖๒ เป็นการลดลงทั้งการผลิตในภาคเกษตรและภาคนอกเกษตร โดยการผลิตภาคเกษตรลดลงร้อยละ ๗.๙ ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ ๔.๔ ในปี ๒๕๖๒ และการผลิตภาคนอกเกษตรลดลงร้อยละ ๔.๑ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๐ ในปี ๒๕๖๒

**การผลิตภาคเกษตร** ลดลงร้อยละ ๗.๙ ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ ๔.๔ ในปี ๒๕๖๒ เป็นผลมาจากการปลูกพืชที่ลดลง โดยพืชหลักที่ให้ผลผลิตลดลง ได้แก่ ข้าวเปลือก การปลูกพืชผัก อ้อย และข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ อย่างไรก็ตามการเลี้ยงปศุสัตว์ขยายตัวได้ดี เนื่องจากผลผลิตของการเลี้ยงโคและกระบือ และสุกรเพิ่มขึ้น ส่วนบริการทางเกษตรลดลงตามพื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่เก็บเกี่ยว ขณะที่การประมงลดลงอย่างต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า

**แผนภาพที่ ๓ สัดส่วนโครงสร้างการผลิตปี ๒๕๖๒ และอัตราขยายตัว GRP ภาคเหนือ**



**การผลิตภาคนอกเกษตร** โดยรวมลดลงร้อยละ ๔.๑ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๐ ในปี ๒๕๖๒ สาเหตุมาจากการผลิตในสาขาที่สำคัญ ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม ลดลงร้อยละ ๘.๔ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๑ ในปีก่อนหน้าเนื่องจากการลดลงในการผลิตสินค้าที่สำคัญ คือ การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร การผลิตเครื่องดื่ม การผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์ การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ทำจากแร่อโลหะ และการผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย สาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ ลดลงร้อยละ ๔.๘ สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ลดลงร้อยละ ๕.๗ จากการผลิตน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ การทำเหมืองถ่านหินและลิกไนต์ สาขาไฟฟ้า ก๊าซฯ ลดลงร้อยละ ๒.๘ สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้าลดลงร้อยละ ๒๐.๖ ตามจานวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร ลดลงร้อยละ ๒๐.๗ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและชาวต่างชาติลดลง มีผลทำให้ธุรกิจที่พักแรม รวมทั้งธุรกิจการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มลดลงจากปีก่อนหน้า สาขาการบริหารราชการฯ ลดลงร้อยละ ๐.๓ สาขากิจกรรมด้านสุขภาพฯ ลดลงร้อยละ ๐.๖ นอกจากนี้ สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารสาขากิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ สาขากิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่น ๆ สาขาศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ และสาขากิจกรรมวิชาชีพฯ ลดลงร้อยละ ๒.๙ ร้อยละ ๓.๓ ร้อยละ ๔๔.๓ ร้อยละ ๑๑.๕ และร้อยละ ๑๑.๗ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม สาขาการผลิตที่ขยายตัว ได้แก่ สาขาการศึกษา สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย สาขาการก่อสร้าง สาขากิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ฯ และสาขาการประปาและการจัดการของเสีย ขยายตัวร้อยละ ๐.๓ ร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๔.๕ ร้อยละ ๕.๐ และร้อยละ ๑๙.๓ ตามลำดับ

**ตารางที่ ๒๐** อัตราขยายตัวของ GPP และโครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิต ภาคเหนือ

(ร้อยละ)

| จังหวัด | อัตราขยายตัวที่แท้จริง | | โครงสร้าง ณ ราคาประจำปี | |
|---|---|---|---|---|
| | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
| ๑. เชียงใหม่ | ๒.๑ | -๐.๗ | ๒๐.๑ | ๑๙.๔ |
| ๒. ลำปาง | -๒.๒ | -๒.๒ | ๕.๕ | ๕.๘ |
| ๓. อุตรดิตถ์ | -๕.๗ | -๓.๘ | ๓.๒ | ๓.๓ |
| ๔. แม่ฮ่องสอน | ๗.๓ | -๐.๗ | ๑.๒ | ๑.๒ |
| ๕. เชียงราย | -๐.๒ | -๕.๕ | ๘.๓ | ๘.๒ |
| ๖. แพร่ | -๐.๒ | -๐.๙ | ๒.๔ | ๒.๕ |
| ๗. ลำพูน | -๑.๓ | ๒.๑ | ๖.๓ | ๖.๗ |
| ๘. น่าน | -๐.๙ | ๐.๕ | ๒.๖ | ๒.๘ |
| ๙. พะเยา | ๐.๐ | -๒.๔ | ๒.๘ | ๒.๙ |
| ๑๐. นครสวรรค์ | -๑.๒ | -๕.๘ | ๙.๐ | ๙.๑ |
| ๑๑. พิษณุโลก | ๐.๗ | -๕.๔ | ๗.๘ | ๗.๙ |

| จังหวัด | อัตราขยายตัวที่แท้จริง | | โครงสร้าง ณ ราคาประจำปี | |
|---|---|---|---|---|
| | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
| ๑๒. กำแพงเพชร | ๒.๗ | -๗.๙ | ๙.๒ | ๘.๖ |
| ๑๓. อุทัยธานี | -๘.๙ | -๑๒.๓ | ๒.๒ | ๒.๑ |
| ๑๔. สุโขทัย | -๔.๓ | -๕.๖ | ๓.๙ | ๔.๐ |
| ๑๕. ตาก | ๙.๗ | -๕.๙ | ๕.๒ | ๕.๑ |
| ๑๖. พิจิตร | -๒.๕ | -๒.๗ | ๓.๙ | ๔.๐ |
| ๑๗. เพชรบูรณ์ | ๑.๐ | -๖.๖ | ๖.๔ | ๖.๔ |
| **รวมทั้งภาค** | **๐.๓** | **-๕.๑** | **๑๐๐.๐** | **๑๐๐** |

หมายเหตุ : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๓ ,จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

**ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดต่อหัว**

**ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP per capita)** ค่าเฉลี่ยต่อหัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปี ๒๕๖๓ เท่ากับ ๒๒๔,๙๖๒ บาทต่อปี ลดลงจาก ๒๔๓,๗๐๕ บาทต่อปี ในปี ๒๕๖๒ หรือลดลงร้อยละ ๗.๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคภาคที่มีค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวสูงสุด คือ ภาคตะวันออก เท่ากับ ๔๓๖,๒๕๕ บาทต่อปี และต่ำสุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ ๘๖,๒๓๓ บาทต่อปี โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดดังกล่าวมีความแตกต่างกัน ๕.๑ เท่า ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ที่ต่างกัน ๕.๘ เท่า เมื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ยต่อหัวจากค่าสูงสุดลงมาต่ำสุด มีลาดับดังนี้ ภาคตะวันออก เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวในปี ๒๕๖๓ มีอัตราลดลงตามลำดับ ดังนี้ ภาคตะวันออก ลดลงร้อยละ ๑๓.๐ ภาคใต้ ลดลงร้อยละ ๑๒.๗ เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ลดลงร้อยละ ๘.๔ ภาคเหนือ ลดลงร้อยละ ๕.๐ ภาคตะวันตก ลดลงร้อยละ ๔.๖ ภาคกลาง ลดลงร้อยละ ๒.๙ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๑

**ตารางที่ ๒๑** ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว

| ภาค | บาทต่อปี | | อัตราเพิ่ม (ร้อยละ) | |
|---|---|---|---|---|
| | 2562 | 2563 | 2562 | 2563 |
| ตะวันออกเฉียงเหนือ | 86,105 | 86,233 | 2.1 | 0.1 |
| เหนือ | 114,225 | 108,472 | 2.5 | -5.0 |
| ใต้ | 152,112 | 132,857 | 4.0 | -12.7 |
| ตะวันออก | 501,429 | 436,255 | -0.0 | -13.0 |
| ตะวันตก | 161,214 | 153,790 | 1.4 | -4.6 |
| กลาง | 273,517 | 265,663 | -0.6 | -2.9 |
| กทม. และปริมณฑล | 475,041 | 435,356 | 3.5 | -8.4 |
| **เฉลี่ยทั้งประเทศ** | **243,705** | **224,962** | **2.9** | **-7.7** |

หมายเหตุ : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๓,จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

**ตารางที่ ๒๒** ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี ๒๕๖๓ ในภาคเหนือ (จากมากไปน้อย)

| จังหวัด | บาทต่อปี | จังหวัด | บาทต่อปี |
|---|---|---|---|
| ๑. ลำพูน | ๒๐๙,๖๖๘ | ๑๐. พะเยา | ๙๕,๑๙๗ |
| ๒. กำแพงเพชร | ๑๓๔,๙๒๖ | ๑๑. อุทัยธานี | ๙๑,๕๗๘ |
| ๓. เชียงใหม่ | ๑๓๑,๙๖๗ | ๑๒. เชียงราย | ๘๘,๒๘๑ |
| ๔. นครสวรรค์ | ๑๒๑,๐๗๐ | ๑๓. เพชรบูรณ์ | ๘๖,๑๙๘ |
| ๕. ตาก | ๑๑๘,๕๐๘ | ๑๔. แพร่ | ๘๒,๖๕๗ |
| ๖. พิษณุโลก | ๑๑๓,๕๙๓ | ๑๕. สุโขทัย | ๘๐,๒๐๖ |
| ๗. ลำปาง | ๑๐๐,๕๙๑ | ๑๖. น่าน | ๗๘,๑๔๗ |
| ๘. อุตรดิตถ์ | ๙๙,๒๓๖ | ๑๗. แม่ฮ่องสอน | ๖๓,๔๑๙ |
| ๙. พิจิตร | ๙๗,๒๒๑ | | |

หมายเหตุ : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๓,จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ ๒๒ พบว่า ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี ๒๕๖๓ ในภาคเหนือ มูลค่าสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดลำพูน กำแพงเพชร และเชียงใหม่ ส่วนจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวต่ำสุด ๓ อันดับ ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย น่าน และแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ ค่าความแตกต่างระหว่างจังหวัดลำพูน กับจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความแตกต่างกัน ๓.๒๑ เท่า

**๒) สถานการณ์ด้านสังคม**

**๒.๑ ประชากร**

**๑. ประชากรของภาคเพิ่มขึ้น** อัตราการเพิ่มประชากรของภาคเหนือ ปี ๒๕๖๕ มีจำนวนประชากร ๑๒,๐๒๒,๙๘๐ คนหรือร้อยละ ๑๘.๑๙ ของประเทศ ( ๖๖,๐๙๐,๔๗๕ คน) โดยปี ๒๕๖๕ จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรมากที่สุด ๑,๗๙๒,๕๔๓ คน รองลงมา คือ จังหวัดเชียงราย มีประชากร ๑,๒๙๙,๖๓๖ คน และจังหวัดนครสวรรค์ มีประชากร ๑,๐๒๘,๘๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๑ , ๑๐.๘๑ และ ๘.๕๖ ของประชากรภาค ตามลำดับ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีประชากรน้อยที่สุด มีประชากร ๒๘๖,๕๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๘ ของประชากรภาค

**๒. ภาคเหนือเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ เร็วกว่าระดับประเทศ**โครงสร้างประชากรของภาคเหนือเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ปี ๒๕๖๕ มีสัดส่วนประชากรสูงอายุร้อยละ ๒๑.๔๘ ซึ่งสูงกว่าร้อยละ ๑๗.๕ ของสัดส่วนผู้สูงอายุระดับประเทศ โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๙.๕ ในปี ๒๕๖๐ เป็นผลให้ประชากรวัยแรงงานต้องรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น จากประชากรวัยแรงงาน ๓.๓ คน ดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน ในปี ๒๕๖๐ เป็นประชากรวัยแรงงาน ๒.๖ คน ดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน ในปี ๒๕๖๕

**ตารางที่ ๒๓** จำนวนประชากรภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มอายุ ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๕

| รายการ | ปี | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **๒๕๖๐** | **๒๕๖๑** | **๒๕๖๒** | **๒๕๖๓** | **๒๕๖๔** | **๒๕๖๕** |
| จำนวนประชากร (ล้านคน) | ๑๒.๐๙๘ | ๑๒.๑๑๕ | ๑๒.๑๑๙ | ๑๒.๐๒๗ | ๑๒.๐๑๐ | ๑๒.๐๒๓ |
| โครงสร้างประชากร (ร้อยละ) | | | | | | |
| กลุ่ม ๐-๑๔ ปี | ๑๕.๒๙ | ๑๕.๐๕ | ๑๔.๗๖ | ๑๔.๕๗ | ๑๔.๒๔ | ๑๕.๖๘ |
| กลุ่ม ๑๕-๕๙ ปี | ๖๒.๙๓ | ๖๒.๓๐ | ๖๑.๖๐ | ๖๑.๓๙ | ๖๐.๗๘ | ๖๒.๘๔ |
| กลุ่ม ๖๐+ | ๒๑.๗๘ | ๒๒.๖๔ | ๒๓.๖๓ | ๒๔.๐๔ | ๒๔.๙๘ | ๒๑.๔๘ |
| จำนวนประชากรเมือง (ล้านคน) | ๓.๒๙ | ๓.๒๙ | ๓.๒๘ | ๓.๒๕ | ๓.๒๔ | ๓.๒๕ |

หมายเหตุ : จำนวนประชากรภาคเหนือ ,สำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๕

**ตารางที่ ๒๔** จำนวนสถิติประชากรของจังหวัดในภาคเหนือจำแนกตามจังหวัด

| จังหวัด | จำนวนประชากร (คน) จำแนกตามปี พ.ศ. | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **๒๕๖๕** | **๒๕๖๔** | **๒๕๖๓** | **๒๕๖๒** | **๒๕๖๑** | **๒๕๖๐** |
| เชียงใหม่ | ๑,๗๙๒,๕๔๓ | ๑,๗๘๙,๓๘๕ | ๑,๗๘๔,๓๗๐ | ๑,๗๗๙,๒๕๔ | ๑,๗๖๓,๗๔๒ | ๑,๗๔๖,๘๔๐ |
| แม่ฮ่องสอน | ๒๘๖,๕๖๓ | ๒๘๕,๙๑๖ | ๒๘๔,๕๔๙ | ๒๘๔,๑๓๘ | ๒๘๒,๕๖๖ | ๒๗๙,๐๘๘ |
| ลำปาง | ๗๑๘,๗๙๐ | ๗๒๔,๖๗๘ | ๗๒๘,๙๖๔ | ๗๓๘,๓๑๖ | ๗๔๒,๘๘๓ | ๗๔๖,๕๔๗ |
| ลำพูน | ๓๙๙,๕๕๗ | ๔๐๑,๑๓๙ | ๔๐๒,๐๑๑ | ๔๐๕,๐๗๕ | ๔๐๕,๙๕๕ | ๔๐๕,๙๑๘ |
| **รวมภาค ๑๕** | **๓,๑๙๗,๔๕๓** | **๓,๒๐๑,๑๑๘** | **๓,๑๙๙,๘๙๔** | **๓,๒๐๖,๗๘๓** | **๓,๑๙๕,๑๔๖** | **๓,๑๗๘,๓๙๓** |
| เชียงราย | ๑,๒๙๙,๖๓๖ | ๑,๒๙๘,๔๒๕ | ๑,๒๙๕,๐๒๖ | ๑,๒๙๘,๓๐๔ | ๑,๒๙๒,๑๓๐ | ๑,๒๘๗,๖๑๕ |

| จังหวัด | จำนวนประชากร (คน) จำแนกตามปี พ.ศ. | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **๒๕๖๕** | **๒๕๖๔** | **๒๕๖๓** | **๒๕๖๒** | **๒๕๖๑** | **๒๕๖๐** |
| น่าน | ๔๗๔,๕๓๙ | ๔๗๕,๘๗๕ | ๔๗๖,๗๒๗ | ๔๗๘,๒๒๗ | ๔๗๘,๙๘๙ | ๔๗๙,๘๓๘ |
| พะเยา | ๔๗๕,๙๓๙ | ๔๖๔,๕๐๕ | ๔๖๗,๓๕๖ | ๔๗๒,๓๕๖ | ๔๗๕,๒๑๕ | ๔๗๗,๑๐๐ |
| แพร่ | ๔๖๑,๔๓๑ | ๔๓๔,๕๘๐ | ๔๓๗,๓๕๐ | ๔๔๑,๗๒๖ | ๔๔๕,๐๙๐ | ๔๔๗,๕๖๔ |
| **รวมภาค ๑๖** | **๒,๗๑๑,๕๔๕** | **๒,๖๗๓,๓๘๕** | **๒,๖๗๖,๔๕๙** | **๒,๖๙๐,๖๑๓** | **๒,๖๙๑,๔๒๔** | **๒,๖๙๒,๑๑๗** |
| ตาก | ๖๘๔,๑๐๘ | ๖๗๖,๕๘๓ | ๖๗๐,๒๖๕ | ๖๖๕,๖๒๐ | ๖๕๔,๖๗๖ | ๖๔๔,๒๖๗ |
| พิษณุโลก | ๘๔๔,๔๙๔ | ๘๔๗,๓๘๔ | ๘๔๙,๔๘๑ | ๘๖๕,๒๔๗ | ๘๖๖,๘๙๑ | ๘๖๕,๓๖๘ |
| เพชรบูรณ์ | ๙๗๓,๓๘๖ | ๙๗๘,๓๗๒ | ๙๘๑,๙๔๐ | ๙๙๒,๔๕๑ | ๙๙๔,๕๔๐ | ๙๙๕,๓๓๑ |
| สุโขทัย | ๕๘๑,๖๕๒ | ๕๘๕,๓๕๒ | ๕๘๗,๘๘๓ | ๕๙๕,๐๗๒ | ๕๙๗,๒๕๗ | ๕๙๙,๓๑๙ |
| อุตรดิตถ์ | ๔๔๒,๙๔๙ | ๔๔๖,๑๔๘ | ๔๔๘,๗๔๕ | ๔๕๓,๑๐๓ | ๔๕๕,๔๐๓ | ๔๕๗,๐๙๒ |
| **รวมภาค ๑๗** | **๓,๕๒๖,๕๘๙** | **๓,๕๓๓,๘๓๙** | **๓,๕๓๘,๓๑๔** | **๓,๕๗๑,๔๙๓** | **๓,๕๖๘,๗๖๗** | **๓,๕๖๑,๓๗๗** |
| กำแพงเพชร | ๗๐๘,๗๗๕ | ๗๑๒,๑๔๓ | ๗๑๔,๑๑๘ | ๗๒๕,๘๖๗ | ๗๒๗,๘๐๗ | ๗๒๙,๑๓๓ |
| นครสวรรค์ | ๑,๐๒๘,๘๑๔ | ๑,๐๓๕,๐๒๘ | ๑,๐๔๐,๓๐๘ | ๑,๐๕๙,๘๘๗ | ๑,๐๖๓,๙๖๔ | ๑,๐๖๕,๓๓๔ |
| พิจิตร | ๕๒๕,๙๔๔ | ๕๒๙,๓๙๕ | ๕๓๒,๓๑๐ | ๕๓๖,๓๑๑ | ๕๓๙,๓๗๔ | ๕๔๑,๘๖๘ |
| อุทัยธานี | ๓๒๓,๘๖๐ | ๓๒๕,๑๑๖ | ๓๒๕,๘๖๘ | ๓๒๘,๖๑๘ | ๓๒๙,๔๓๓ | ๓๒๙,๙๔๒ |
| **รวมภาค ๑๘** | **๒,๕๘๗,๓๙๓** | **๒,๖๐๑,๖๘๒** | **๒,๖๑๒,๖๐๔** | **๒,๖๕๐,๖๘๓** | **๒,๖๖๐,๕๗๘** | **๒,๖๖๖,๒๗๗** |
| **รวมทั้งสิ้น** | **๑๒,๐๒๒,๙๘๐** | **๑๒,๐๑๐,๐๒๔** | **๑๒,๐๒๗,๒๗๑** | **๑๒,๑๑๙,๕๗๒** | **๑๒,๑๑๕,๙๑๕** | **๑๒,๐๙๘,๑๖๔** |

หมายเหตุ : จำนวนประชากร, ฐานข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๕

### ๒.๒ แรงงาน

**๑. แรงงานมีการศึกษาสูงขึ้น แต่ผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษายังมีน้อย** ปี ๒๕๖๓ มีผู้มีงานทำ ๖.๐๗ ล้านคน มีแรงงานที่มีความรู้ระดับประถมศึกษาร้อยละ ๔๔.๙ ลดลงจากร้อยละ ๔๘.๔ ในปี ๒๕๕๙ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๔.๘ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๓.๙ ในปี ๒๕๕๙ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๒.๕ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๑.๕ ในปี ๒๕๕๙ และระดับอุดมศึกษา ร้อยละ ๑๓.๓ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๑.๘ ในปี ๒๕๕๙ ซึ่งร้อยละ ๔๖.๕ ของผู้มีงานทำอยู่ในภาคบริการ

**๒. ผลิตภาพแรงงานของภาคมีแนวโน้มสูงขึ้น** โดยในปี ๒๕๖๓ ผลิตภาพแรงงานรวมของภาค เท่ากับ ๑๐๕,๓๕๕.๒๑ บาทต่อคน เพิ่มขึ้นจาก ๑๐๒,๐๘๔.๙๔ บาทต่อคน ในปี ๒๕๕๙ เป็นผลจากการดำเนินการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

**ตารางที่ ๒๕ :** ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา

| ปี | ผู้มีงานทำ | ไม่มีการศึกษา | ประถมศึกษาและต่ำกว่า | มัธยมต้น | มัธยมปลาย (สายสามัญ) | อาชีวศึกษา | วิชาชีพชั้นสูง | อุดมศึกษา | อื่นๆ |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ๒๕๕๙ | ๖,๓๑๐.๙๐ (๑๐๐) | ๔๒๙.๓๐ (๖.๘) | ๓,๐๕๒.๓๐ (๔๘.๔) | ๘๗๗.๓๐ (๑๓.๙) | ๗๒๘.๓ (๑๑.๕) | ๑๘๑.๙๐ (๒.๙) | ๒๗๘.๘๐ (๔.๔) | ๗๔๖.๒๐ (๑๑.๘) | ๑๖.๘๐ (๐.๓) |
| ๒๕๖๐ | ๖,๒๒๐.๙๐ (๑๐๐) | ๔๑๓.๘๐ (๖.๗) | ๒,๙๕๓.๒๐ (๔๗.๕) | ๘๗๗.๖๐ (๑๔.๑) | ๗๒๖.๑๐ (๑๑.๗) | ๑๗๗.๔๐ (๒.๙) | ๒๘๙.๖๐ (๔.๗) | ๗๕๗.๕๐ (๑๒.๒) | ๒๕.๗๐ (๐.๔) |
| ๒๕๖๑ | ๖,๒๗๐.๘๐ (๑๐๐) | ๔๓๔.๕๐ (๖.๙) | ๒,๙๒๖.๒๐ (๔๖.๗) | ๘๙๗.๓๐ (๑๔.๓) | ๗๕๓.๑๐ (๑๒.๐) | ๑๗๙.๕๐ (๒.๙) | ๓๐๖.๐๐ (๔.๙) | ๗๕๙.๓๐ (๑๒.๑) | ๑๔.๙๐ (๐.๒) |
| ๒๕๖๒ | ๖,๑๕๑.๐๐ (๑๐๐) | ๓๙๑.๖๐ (๖.๔) | ๒,๘๒๒.๒๐ (๔๕.๙) | ๙๑๔.๐๐ (๑๔.๙) | ๗๔๘.๒๐ (๑๒.๒) | ๑๘๐.๔๐ (๒.๙) | ๓๑๖.๔๐ (๕.๑) | ๗๗๑.๓๐ (๑๒.๕) | ๑๘.๑๐ (๐.๓) |
| ๒๕๖๓ | ๖,๐๖๘.๗๐ (๑๐๐) | ๓๒๕.๙๐ (๕.๔) | ๒,๗๒๓.๙๐ (๔๔.๙) | ๘๙๖.๘๐ (๑๔.๘) | ๗๕๗.๗๐ (๑๒.๕) | ๑๘๙.๕๐ (๓.๑) | ๓๕๑.๔๐ (๕.๘) | ๘๐๖.๕๐ (๑๓.๓) | ๑๖.๖๐ (๐.๓) |

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง ร้อยละ

**๒.๓ การศึกษา**

**๑. ประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ยกเว้นพื้นที่ห่างไกล** โดย ในปี ๒๕๖๓ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรภาคเหนือวัย ๑๕ – ๕๙ ปี เท่ากับ ๙.๑๘ ปี เพิ่มขึ้นจาก ๘.๕๙ ปี ในปี ๒๕๕๙ แต่ยังต่ำกว่าระดับประเทศที่ปีการศึกษาเฉลี่ย เท่ากับ ๙.๘๖ ปี อย่างไรก็ตาม พบว่า ในพื้นที่ห่างไกลยังมีปัญหาในการเข้าถึงการศึกษา ซึ่งเชื่อมโยงกับความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ เชิงรายได้ และทางดิจิทัล (Digital Divide) โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอน และตาก มีปีการศึกษาเฉลี่ยที่ต่ำสุดของภาคเหนือ เท่ากับ ๗.๒๐ ปี และ ๗.๙๙ ปี ตามลำดับ

**๒. การส่งเสริมสะเต็มศึกษา (Science Technology Engineering and Mathematics Education : STEM Education) มีมากขึ้น** โดยภาคเหนือมีศูนย์สะเต็มศึกษา ๒ แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพิษณุโลก และได้มีการขยายโรงเรียนเครือข่ายสะเต็มไปยังจังหวัดอื่นๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นการยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในปัจจุบันไปสู่อุตสาหกรรมอนาคต ซึ่งเป็นการผลิตที่ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในระดับที่สูงขึ้น

**๒.๔ ความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้**

**ความยากจนลดลงแต่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้เพิ่มขึ้น** โดยในปี ๒๕๖๓ มีสัดส่วนคนจนร้อยละ ๖.๘ ลดลงจากร้อยละ ๙.๘ ในปี ๒๕๕๙ แต่ยังคงมีความเสี่ยงในการเพิ่มขึ้นของ กลุ่มคนยากจน

ที่มาจากกลุ่มเปราะบาง กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภัยแล้ง และอุทกภัย โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด ถึงร้อยละ ๒๙.๓ รองลงมาเป็นจังหวัดตาก และจังหวัดพะเยา ร้อยละ ๑๗.๙ และ ร้อยละ ๑๖.๕ ตามลำดับ สำหรับความ เหลื่อมล้ำด้านรายได้ พบว่า สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ ในปี ๒๕๖๒ มีถึง ๐.๔๑๑ เพิ่มขึ้นจาก ๐.๓๘๘ ในปี ๒๕๕๘ และพบว่า มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของประชากรในภาคน้อยกว่าระดับประเทศซึ่งสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ มีค่า ๐.๔๓๐

**ตารางที่ ๒๖ :** จำนวนคนและสัดส่วนคนจน

| กลุ่มจังหวัด | ๒๕๕๙ | | ๒๕๖๐ | | ๒๕๖๑ | | ๒๕๖๒ | | ๒๕๖๓ | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | จำนวน (พันคน) | สัดส่วน (ร้อยละ) | จำนวน (พันคน) | สัดส่วน (ร้อยละ) | จำนวน (พันคน) | สัดส่วน (ร้อยละ) | จำนวน (พันคน) | สัดส่วน (ร้อยละ) | จำนวน (พันคน) | สัดส่วน (ร้อยละ) |
| เหนือตอนบน ๑ | ๓๐๗.๕๐ | ๑๐.๐๖ | ๒๕๒.๑๗ | ๘.๒๘ | ๓๙๘.๕๑ | ๑๓.๑๔ | ๑๙๘.๐๓ | ๖.๒๙ | ๑๗๐.๑๗ | ๕.๓๐ |
| เหนือตอนบน ๒ | ๓๗๔.๔๔ | ๑๕.๔๓ | ๓๓๖.๗๐ | ๑๓.๙๓ | ๓๑๒.๓๐ | ๑๒.๙๗ | ๑๙๔.๘๐ | ๘.๒๗ | ๒๔๓.๐๖ | ๙.๑๐ |
| เหนือตอนล่าง ๑ | ๓๑๖.๔๔ | ๙.๓๘ | ๓๗๒.๕๒ | ๑๑.๐๙ | ๔๗๑.๓๗ | ๑๔.๐๙ | ๒๘๐.๕๖ | ๘.๓๓ | ๒๕๙.๔๙ | ๗.๓๐ |
| เหนือตอนล่าง ๒ | ๑๒๖.๐๔ | ๔.๘๗ | ๑๕๘.๓๑ | ๖.๑๔ | ๒๐๖.๖๕ | ๘.๐๔ | ๘๔.๗๙ | ๓.๓๙ | ๑๐๑.๒๒ | ๓.๙๐ |
| **ภาคเหนือ** | **๑,๑๒๔.๔๓** | **๙.๘๓** | **๑,๑๑๙.๗๐** | **๙.๘๒** | **๑,๓๘๘.๘๔** | **๑๒.๒๓** | **๗๕๘.๑๘** | **๖.๖๗** | **๗๗๓.๙๔** | **๖.๘๐** |
| **ประเทศ** | **๕,๘๑๐.๐๘** | **๘.๖๑** | **๕,๓๒๔.๘๐** | **๗.๘๗** | **๖,๖๘๒.๕๑** | **๙.๘๕** | **๔,๓๒๖.๑๕** | **๖.๒๔** | **๔,๗๕๓.๐๒** | **๖.๘๐** |

ที่มา : สศช.

**ตารางที่ ๒๗ :** สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้

| กลุ่มจังหวัด | ๒๕๕๔ | ๒๕๕๖ | ๒๕๕๘ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๒ |
|---|---|---|---|---|---|
| ภาคเหนือตอนบน ๑ | ๐.๓๕๕ | ๐.๔๐๐ | ๐.๓๕๓ | ๐.๔๒๑ | ๐.๔๒๐ |
| ภาคเหนือตอนบน ๒ | ๐.๓๔๗ | ๐.๓๔๐ | ๐.๓๑๗ | ๐.๔๒๑ | ๐.๓๙๗ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๐.๓๔๐ | ๐.๓๕๘ | ๐.๓๓๑ | ๐.๔๑๖ | ๐.๔๒๒ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๐.๓๑๐ | ๐.๓๑๙ | ๐.๒๘๑ | ๐.๓๙๑ | ๐.๓๘๔ |
| **ภาคเหนือ** | **๐.๔๔๑** | **๐.๔๓๓** | **๐.๓๘๘** | **๐.๔๑๗** | **๐.๔๑๑** |
| **ประเทศ** | **๐.๔๘๔** | **๐.๔๖๕** | **๐.๔๔๕** | **๐.๔๕๓** | **๐.๔๓๐** |

ที่มา : สศช.

### ๒.๕ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

**ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนลดลง** โดยปี ๒๕๖๓ มีคดีที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรับแจ้ง ๗๑ คดีต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจาก ๕๙ คดี ต่อประชากรแสนคน ในปี ๒๕๕๙ ส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับการลักทรัพย์ ฉ้อโกง และทำร้ายร่างกาย ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีจำนวน ๘๖ คดีต่อประชากรแสนคน ในขณะเดียวกัน สถานการณ์ยาเสพติดยังคงเป็นปัญหาสำคัญ

ต่อเนื่อง ในปี ๒๕๖๓ มีคดีจับกุมยาเสพติด ๔๐๙ คดีต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจาก ๒๘๖ คดี ต่อประชากรแสนคน ในปี ๒๕๕๙ เนื่องจากภาคเหนือมีพื้นที่ติดเขตชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและเป็นเส้นทางหลักในการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศ โดยจังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคดียาเสพติด ต่อประชากรแสนคนสูงสุด เท่ากับ ๗๒๓ คดี จังหวัดแพร่ เท่ากับ ๖๕๗ คดี และจังหวัดน่าน เท่ากับ ๖๒๑ คดี

**ตารางที่ ๒๘**: สัดส่วนคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

หน่วย : คดีต่อประชากรแสนคน

| กลุ่มจังหวัด | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
|---|---|---|---|---|---|
| ภาคเหนือตอนบน ๑ | ๘๒.๘๗ | ๑๒๔.๖๒ | ๑๐๖.๑๐ | ๑๓๒.๓๘ | ๙๕ |
| ภาคเหนือตอนบน ๒ | ๔๑.๙๕ | ๘๘.๒๒ | ๕๙.๖๗ | ๘๐.๙๕ | ๔๙ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๕๓.๕๖ | ๘๘.๘๗ | ๗๘.๕๔ | ๑๑๕.๓๐ | ๗๒ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๕๖.๒๒ | ๘๙.๔๕ | ๘๑.๒๒ | ๑๑๙.๘๙ | ๖๖ |
| **ภาคเหนือ** | **๕๙.๒๔** | **๙๘.๒๕** | **๘๒.๒๑** | **๑๑๓.๒๐** | **๗๑** |
| **ประเทศ** | **๙๐.๗๙** | **๑๒๙.๓๒** | **๑๐๕.๗๙** | **๙๖.๔๘** | **๘๖** |

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมการปกครอง

**ตารางที่ ๒๙** : สัดส่วนคดียาเสพติด

หน่วย : คดีต่อประชากรแสนคน

| กลุ่มจังหวัด | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
|---|---|---|---|---|---|
| ภาคเหนือตอนบน ๑ | ๓๑๘.๕๕ | ๕๕๖.๔๔ | ๕๕๐.๕๙ | ๕๘๐.๖๔ | ๕๓๘ |
| ภาคเหนือตอนบน ๒ | ๓๑๘.๔๕ | ๔๙๑.๙๕ | ๔๙๔.๙๔ | ๕๕๘.๖๔ | ๕๕๗ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๒๕๓.๙๙ | ๓๑๖.๑๔ | ๓๙๖.๗๕ | ๔๐๓.๘๔ | ๒๘๖ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๒๕๙.๑๒ | ๒๘๑.๔๐ | ๓๙๗.๘๘ | ๓๖๕.๕๗ | ๒๖๗ |
| **ภาคเหนือ** | **๒๘๖.๔๑** | **๔๑๐.๗๔** | **๔๕๙.๓๘** | **๔๗๖.๕๖** | **๔๐๙** |
| **ประเทศ** | **๔๓๘.๖๓** | **๕๔๒.๔๙** | **๕๒๔.๗๔** | **๕๔๓.๘๐** | **๔๘๐** |

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมการปกครอง

### ๒.๖ สาธารณสุข

**๑. การให้บริการสาธารณสุขมีความครอบคลุมมากขึ้น** แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ โดยสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรมีการกระจุกตัวในจังหวัดที่เป็นเมืองศูนย์กลางและเมืองหลัก ภาคเหนือมีสถานบริการสาธารณสุขให้บริการครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ มีจำนวนโรงพยาบาล ๑๙๕ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ๒,๒๒๘ แห่ง และมีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรของภาคเหนือ มี

แนวโน้มดีขึ้น โดยในปี ๒๕๖๓ มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๒,๐๙๔ คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๒,๔๑๗ คน แต่ยังคงต่ำกว่าระดับประเทศที่มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๑,๗๙๔ คน และเกณฑ์มาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO) ซึ่งกำหนดแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๑,๐๐๐ คน ซึ่งสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ยังคงกระจุกตัวในจังหวัดที่เป็นเมืองศูนย์กลางและเมืองหลักของภาค โดยจังหวัดพิษณุโลกและเชียงใหม่ มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรต่ำที่สุด เท่ากับ ๑ : ๑,๑๒๓ คน และ ๑ : ๑,๒๙๑ คน ตามลำดับ

**ตารางที่ ๓๐** : สัดส่วนแพทย์ต่อประชากร

หน่วย : คน

| กลุ่มจังหวัด | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
|---|---|---|---|---|---|
| ภาคเหนือตอนบน ๑ | ๑,๖๗๒ | ๑,๕๓๗ | ๑,๔๔๐ | ๑,๓๙๒ | ๑,๕๔๗ |
| ภาคเหนือตอนบน ๒ | ๒,๗๒๕ | ๒,๔๑๐ | ๒,๒๐๒ | ๒,๐๒๒ | ๒,๓๕๖ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๒,๕๗๓ | ๒,๑๕๖ | ๒,๐๓๙ | ๑,๙๕๔ | ๒,๑๗๖ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๒,๙๗๔ | ๒,๖๒๒ | ๒,๔๙๗ | ๒,๓๒๗ | ๒,๗๘๐ |
| **ภาคเหนือ** | **๒,๓๕๐** | **๒,๐๗๔** | **๑,๙๔๔** | **๑,๘๔๓** | **๒,๐๙๔** |
| **ประเทศ** | **๒,๐๖๕** | **๑,๘๔๓** | **๑,๗๗๑** | **๑,๖๗๔** | **๑,๗๙๔** |

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

**๒. การเจ็บป่วยด้วยกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสูงกว่าระดับประเทศ** ได้แก่ โรคมะเร็ง ความดันโลหิต หัวใจ เบาหวาน และหลอดเลือดสมอง เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๓ มีอัตราป่วยด้วยกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ๗,๕๔๔ ต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ที่มีอัตราป่วย ๖,๔๗๖ ต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ ๗,๒๒๗ ต่อประชากรแสนคน โดยจังหวัดลำปางมีการเจ็บป่วยด้วยกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) สูงที่สุดของภาคเหนือ คิดเป็น ๑๐,๖๓๓ ต่อประชากรแสนคน รองลงมาเป็นจังหวัดอุตรดิตถ์ คิดเป็น ๙,๒๓๗ ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีอัตราป่วยต่ำที่สุด คิดเป็น ๓,๕๒๙ ต่อประชากรแสนคน

**ตารางที่ ๓๑** : ภาวะการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ ๕ โรคหลัก (มะเร็ง ความดันโลหิต หัวใจ เบาหวาน และหลอดเลือดสมอง)

หน่วย : คน

| กลุ่มจังหวัด | โรคไม่ติดต่อ ๕ โรคหลัก | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
| ภาคเหนือตอนบน ๑ | ๖,๘๒๙.๗๘ | ๖,๘๙๘.๓๕ | ๗,๒๕๔.๕๕ | ๗,๗๘๙.๙๔ | ๘,๐๐๓ |
| ภาคเหนือตอนบน ๒ | ๖,๕๗๗.๒๔ | ๖,๘๔๖.๐๔ | ๗,๒๑๘.๖๒ | ๗,๔๘๐.๘๔ | ๗,๘๗๙ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๖,๒๘๖.๖๗ | ๖,๓๘๙.๕๐ | ๖,๖๕๘.๐๑ | ๖,๘๙๘.๔๘ | ๖,๘๖๓ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๖,๔๐๑.๘๙ | ๖,๔๙๕.๖๕ | ๖,๙๑๓.๓๔ | ๗,๔๗๘.๖๙ | ๗,๕๘๓ |
| **ภาคเหนือ** | **๖,๔๗๕.๗๒** | **๖,๖๔๐.๙๒** | **๖,๙๙๒.๘๑** | **๗,๓๘๘.๐๖** | **๗,๕๔๔** |
| **ประเทศ** | **๖,๐๙๐.๑๓** | **๖,๓๐๐.๔๘** | **๖,๖๘๗.๙๕** | **๗,๐๗๒,.๒๘** | **๗,๒๒๗** |

ที่มา : ส่านักนโยบายและยุทธศาสตร์ ส่านักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

**๓. อัตราการฆ่าตัวตายลดลง แต่สูงกว่าระดับประเทศ** โดยในปี ๒๕๖๓ อัตราการ ฆ่าตัวตาย เท่ากับ ๑๐.๑ ต่อประชากรแสนคน ลดลงจาก ๑๐.๒ ต่อประชากรแสนคน ในปี ๒๕๕๙ อย่างไรก็ตาม อัตราการฆ่าตัวตายของประชากรภาคเหนือยังสูงกว่าระดับประเทศ ๗.๔ ต่อประชากรแสนคน โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอัตราการฆ่าตัวตายสูงสุดของภาคและของประเทศ เท่ากับ ๑๗.๔ ต่อประชากรแสนคน

**ตารางที่ ๓๒** : อัตราการฆ่าตัวตาย

หน่วย : ต่อประชากรแสนคน

| กลุ่มจังหวัด | ๒๕๕๙ | ๒๕๖๐ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๓ |
|---|---|---|---|---|---|
| ภาคเหนือตอนบน ๑ | ๑๓.๓ | ๑๑.๑ | ๑๐.๓ | ๑๒.๑ | ๑๒.๗ |
| ภาคเหนือตอนบน ๒ | ๑๑.๖ | ๑๐.๖ | ๑๑.๗ | ๑๐.๗ | ๑๐.๕ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๑ | ๘.๒ | ๖.๗ | ๗.๙ | ๘.๘ | ๙.๙ |
| ภาคเหนือตอนล่าง ๒ | ๗.๘ | ๖.๗ | ๗.๘ | ๗.๕ | ๖.๙ |
| **ภาคเหนือ** | **๑๐.๒** | **๘.๗** | **๑๐.๕** | **๙.๘** | ๑๐.๑ |
| **ประเทศ** | **๖.๔** | **๖.๐** | **๖.๓** | **๖.๗** | ๗.๔ |

ที่มา : ศูนย์ป้องกันการฆ่าตัวตายแห่งชาติ กรมสุขภาพจิต

### ๒.๗ ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (อังกฤษ: Human Development Index: HDI)

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (อังกฤษ: Human Development Index: HDI) คือดัชนีทางสถิติแบบองค์รวมที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการคาดหมายคงชีพ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อหัว ซึ่งใช้จัดลำดับการพัฒนามนุษย์ในแต่ละประเทศเป็น ๔ กลุ่ม ยิ่งประเทศใดมีระดับการคาดหมายคงชีพ การศึกษา และ

รายได้เฉลี่ยต่อหัวมาก ก็จะยิ่งส่งผลให้ระดับการพัฒนามนุษย์มากตามไปด้วย ทั้งนี้ดัชนีดังกล่าวถูกพัฒนาโดยนักเศรษฐศาสตร์ชาวปากีสถาน มาห์บับ อุล ฮัก ร่วมกับนักเศรษฐศาสตร์ชาวอินเดีย อมรรตยะ เสน ซึ่งได้วางกรอบการศึกษาไว้ว่าผู้คนสามารถที่จะ "เป็น" หรือ "กระทำ" สิ่งที่ตนปรารถนาในชีวิตได้หรือไม่ และเผยแพร่รายงานการศึกษาโดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ รายงานการพัฒนามนุษย์ได้ริเริ่มดัชนีการพัฒนามนุษย์ปรับปรุงด้วยความไม่เท่าเทียมหรือ "ไอเอชดีไอ" (Inequality-adjusted Human Development Index; IHDI) ในขณะที่ดัชนีแบบเดิมยังถือว่ามีข้อมูลที่เป็นประโยชน์อยู่ โดยกล่าวว่า "ไอเอชดีไอคือดัชนีที่สะท้อนระดับการพัฒนามนุษย์ที่แท้จริง (เนื่องจากพิจารณาความไม่เท่าเทียมในสังคมด้วย)" และ "อาจมองได้ว่าดัชนีการพัฒนามนุษย์แบบเดิมคือศักยภาพในการพัฒนามนุษย์ (ดัชนีไอเอชดีไอสูงสุดที่เป็นได้ เนื่องจากเป็นกรณีที่สังคมมีความเท่าเทียมกันโดยสมบูรณ์)"

ดัชนีการพัฒนามนุษย์วัดความสำเร็จโดยเฉลี่ยของแต่ละประเทศในการพัฒนามนุษย์ ๓ ด้านหลัก ๆ ได้แก่

๑) การมีชีวิตที่ยืนยาวและมีสุขภาพดี - วัดจากอายุขัย

๒) ความรู้ - วัดจากการรู้หนังสือ (มีน้ำหนักเป็นสองในสามส่วน) และอัตราส่วนการเข้าเรียนสุทธิที่รวมกันทั้งระดับประถม มัธยม และอุดมศึกษา (มีน้ำหนักเป็นหนึ่งในสามส่วน)

๓) มาตรฐานคุณภาพชีวิต - วัดจากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) ต่อหัวและความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ (purchasing power parity - PPP)

ในแต่ละปี รัฐสมาชิกองค์การสหประชาชาติจะถูกจัดอันดับตามดัชนีนี้ ประเทศที่ได้รับการจัดอยู่ในอันดับต้น ๆ มักจะโฆษณาผลการจัดอันดับดังกล่าว (เช่น กรณีของนายฌอง เครเตียง อดีตนายกรัฐมนตรีของแคนาดา) เพื่อที่จะดึงดูดให้บุคลากรที่มีความสามารถอพยพเข้ามาในประเทศของตนมากขึ้น (เพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ในทางเศรษฐกิจ) หรือเพื่อที่จะลดแรงจูงใจในการอพยพย้ายออก อย่างไรก็ดีองค์การสหประชาชาติยังมีวิธีการวัดความยากจนในแต่ละประเทศอีกด้วย โดยการใช้ดัชนีความยากจนมนุษย์ (Human Poverty Index)

รายงานการพัฒนามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ถูกเผยแพร่โดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติในวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และได้คำนวณคะแนนสำหรับดัชนีการพัฒนามนุษย์จากประมาณการข้อมูลสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนามนุษย์ในระดับ "สูง" ซึ่งสถิติคะแนนย้อนหลัง (สำหรับการประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๒) เป็นดังต่อไปนี้

**ตารางที่ ๓๓** คะแนนดัชนีการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๒

| ประเทศ | อันดับล่าสุด (พ.ศ. ๒๕๖๓) | เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน | คะแนน | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ๒๕๖๒ | ๒๕๖๑ | ๒๕๖๐ | ๒๕๕๙ | ๒๕๕๘ | ๒๕๕๗ | ๒๕๕๖ |
| ไทย | ๗๙ | ↓๒ | ๐.๗๗๗ | ๐.๗๗๒ | ๐.๗๖๕ | ๐.๗๕๖ | ๐.๗๔๙ | ๐.๗๒๔ | ๐.๗๓๑ |

ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/ดัชนีการพัฒนามนุษย์

จากรายงานการพัฒนามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีลำดับลดลง ๒ อันดับ (ปี ๒๕๖๒ ลำดับที่ ๗๙ (ค่าดัชนี ๐.๗๗๗) ปี ๒๕๖๑ ลำดับที่ ๗๗ (ค่าดัชนี ๐.๗๗๒)) ซึ่งเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต กำหนดค่าคะแนนเมื่อสิ้นสุดปี ๒๕๗๐ ค่าคะแนน ๐.๘๒

**๒.๘ ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้านการศึกษา**

เป็นประจำทุกปีที่ World Competitiveness Center ของ International Institute for Management Development หรือ IMD จะเปิดเผยการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั่วโลก

โดยพิจารณาจาก ๔ กลุ่มปัจจัยหลักคือ

๑. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ ประกอบไปด้วยปัจจัยย่อยไม่ว่าจะเป็นภาพรวมเศรษฐกิจภายในประเทศ, การค้าระหว่างประเทศ, การลงทุนระหว่างประเทศ

๒. ประสิทธิภาพของภาครัฐ ด้านนโยบายการคลัง, กฎหมายด้านธุรกิจ, การบริหารสังคม

๓. ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ ด้านผลิตภาพและประสิทธิภาพ, ตลาดแรงงาน, การเงิน, การบริหารจัดการ, ทัศนคติและค่านิยม

๔. โครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน, โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี, สุขภาพและสิ่งแวดล้อม และการศึกษา

และในปี ๒๕๖๒ IMD ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ ๖๓ ประเทศทั่วโลก และได้เผยแพร่ใน IMD World Competitiveness Yearbook ๒๐๑๙ โดยมีผลการจัดอันดับดังนี้

อันดับ ๑ สิงคโปร์
อันดับ ๒ ฮ่องกง
อันดับ ๓ สหรัฐอเมริกา
อันดับ ๔ สวิตเซอร์แลนด์
และอันดับ ๕ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ส่วน ขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย ปี ๒๕๖๒ มีผลการจัดอันดับของประเทศไทยอันดับที่ ๒๕ (สำหรับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้านการศึกษา ไทยอยู่ลำดับที่ ๕๖ จาก ๖๓ ประเทศทั่วโลก) ซึ่งเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ กำหนดค่าเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดปี ๒๕๗๐ อันดับที่ ๔๐

## ๒.๙ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (อังกฤษ: Human Achievement Index: HAI)

จากข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จัดทำโดยสานักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า จังหวัดภายในภาคเหนือมีลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน ซึ่งประกอบด้วย ๘ ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านสุขภาพ การศึกษา ชีวิตการงาน รายได้ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัวและชุมชน การคมนาคมและการสื่อสาร การมีส่วนร่วม ดังนี้

**ตารางที่ ๓๔** การจัดลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ประจำปี ๒๕๖๒ จำแนกตามดัชนีย่อยและจังหวัด

| ลำดับ / จังหวัด | สุขภาพ | การศึกษา | ชีวิตการงาน | รายได้ | ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม | ชีวิตครอบครัวและชุมชน | การคมนาคมและการสื่อสาร | การมีส่วนร่วม | HAI | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | | ลำดับ | ค่าดัชนี |
| ลำพูน | ๗๕ | ๑๔ | ๗ | ๓๔ | ๒๔ | ๕๕ | ๓๖ | ๑ | ๘ | ๐.๖๕๗๓ |
| พะเยา | ๖๘ | ๘ | ๒๖ | ๔๐ | ๙ | ๕๓ | ๓๘ | ๔ | ๙ | ๐.๖๕๔๐ |
| ลำปาง | ๖๕ | ๑๖ | ๕๔ | ๕๗ | ๒๗ | ๔๒ | ๑๕ | ๒ | ๑๖ | ๐.๖๔๑๒ |
| แพร่ | ๗๑ | ๑๑ | ๕๘ | ๕๒ | ๑๐ | ๓๓ | ๓๗ | ๕ | ๑๗ | ๐.๖๓๙๑ |
| น่าน | ๗๒ | ๓๐ | ๓๓ | ๕๙ | ๓๐ | ๕ | ๕๙ | ๓ | ๒๐ | ๐.๖๓๑๙ |
| เชียงใหม่ | ๔๐ | ๑๒ | ๒๗ | ๒๔ | ๕๘ | ๗๕ | ๔๖ | ๑๖ | ๒๒ | ๐.๖๓๐๑ |
| เชียงราย | ๔๒ | ๓๙ | ๓๑ | ๑๗ | ๒๘ | ๕๘ | ๕๕ | ๑๘ | ๒๘ | ๐.๖๒๓๓ |
| อุตรดิตถ์ | ๖๖ | ๒๖ | ๗๑ | ๕๑ | ๒๑ | ๒๖ | ๓๒ | ๗ | ๒๙ | ๐.๖๒๑๓ |
| เพชรบูรณ์ | ๓๔ | ๕๑ | ๖๐ | ๒๐ | ๒๓ | ๓๕ | ๔๙ | ๔๑ | ๔๑ | ๐.๖๑๐๒ |
| พิษณุโลก | ๕๗ | ๓๑ | ๕๐ | ๓๗ | ๔๐ | ๓๘ | ๓๙ | ๖๒ | ๔๓ | ๐.๖๐๖๘ |
| กำแพงเพชร | ๕๒ | ๖๑ | ๖๔ | ๑๘ | ๑๕ | ๖๑ | ๕๔ | ๑๓ | ๔๗ | ๐.๕๙๖๕ |
| สุโขทัย | ๔๙ | ๔๙ | ๗๓ | ๔๗ | ๓๕ | ๖๔ | ๔๘ | ๖ | ๔๙ | ๐.๕๘๙๙ |
| นครสวรรค์ | ๒๙ | ๔๐ | ๖๖ | ๕๐ | ๓๓ | ๖๐ | ๕๘ | ๕๔ | ๕๒ | ๐.๕๘๖๙ |
| พิจิตร | ๕๘ | ๕๒ | ๖๒ | ๒๒ | ๒๕ | ๕๖ | ๕๓ | ๖๗ | ๕๖ | ๐.๕๘๐๑ |
| ตาก | ๑๑ | ๗๓ | ๑๔ | ๕๔ | ๕๐ | ๒๑ | ๖๖ | ๔๔ | ๕๙ | ๐.๕๗๔๓ |
| อุทัยธานี | ๗๓ | ๕๙ | ๔๒ | ๔๔ | ๓๒ | ๖๖ | ๖๓ | ๑๗ | ๖๒ | ๐.๕๗๒๗ |
| แม่ฮ่องสอน | ๔๕ | ๗๕ | ๓๕ | ๗๕ | ๕๑ | ๓๐ | ๗๕ | ๒๕ | ๗๕ | ๐.๕๑๕๔ |

ที่มา : ดัชนีความก้าวหน้าของคน ประจำปี ๒๕๖๒, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ปี ๒๕๖๒

จากตารางที่ ๓๔ พบว่าแต่ละจังหวัดภายในภาคเหนือ มีค่าดัชนีแตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยจังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีลำดับและค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) สูงที่สุด และมีดัชนีเรื่องการมีส่วนร่วมเป็นลำดับที่ ๑ ของประเทศ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดพะเยา ลำปาง แพร่ น่าน อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสังเกต คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีค่าคะแนนต่ำสุด และมีค่าดัชนีบางด้านที่ต่ำเป็นลำดับเกือบท้ายๆ ของทั้งประเทศ คือ การศึกษา รายได้ การคมนาคมและการสื่อสาร ซึ่งสะท้อนถึงความเร่งด่วนในการจัดการแก้ไขปัญหาในด้านดังกล่าวอย่างจริงจัง

# ส่วนที่ ๒
# บริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
# (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖)

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) มีวัตถุประสงค์ คือ

๑. เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคด้านการศึกษาให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค

๒. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่

๓. เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ยึดเป็นแนวทางในการทบทวนและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามนโยบายที่วางไว้

สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ ได้ดำเนินการจัดทำแผนโดยคำนึงถึงสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสังคมไทย ภูมิภาค อาเซียน และสังคมโลก ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาคน รวมทั้งกฎหมายที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาของประเทศแล้ว ยังจัดทำแผนให้สอดคล้องกับบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคพ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ ๔ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาของแต่ละจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (SWOT Analysis) มากำหนดเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

## ๑. กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๑ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ ๒๐ ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ดังนี้

**วิสัยทัศน์**

"ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"

**ความมั่นคง** หมายถึง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคม มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

**ความมั่งคั่ง** หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดรับกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนั้น ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

**ความยั่งยืน** หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพและยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

**ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)** มี ๖ ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

**๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

**๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่

๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่

๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึง ปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนใน เวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

**๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

**๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

**๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการ บนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

**๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลัก

ธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็นมีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และ นำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

**๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)**

เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้มีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีราชกิจจาประกาศใช้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ ต่อมาจึงมีการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่บัญญัติให้สามารถแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทฯ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศได้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีแล้ว

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงจำนวน ๒๓ ประเด็น ๘๓ แผนแม่บทย่อย ๑๔๐ และเป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดยเป็นแผนระดับที่ ๒ ที่มีผลผูกพันให้ทุกหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องแปลงไปสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างบูรณาการ รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ เพื่อบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และส่งผลให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ต่อไป

ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้องรวม ๑๔ แผนแม่บท ๒๓ แผนแม่บทย่อย ๒๕ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ดังนี้

**แผนแม่บทที่ ๑ ความมั่นคง แผนย่อยที่ ๑** การรักษาความสงบภายในประเทศ เป้าหมาย : คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนา เป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น **แผนย่อยที่ ๒** การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เป้าหมาย : ๑) ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ ๒) ภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็น

**แผนแม่บทที่ ๒ การต่างประเทศ แผนย่อยที่ ๒** ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ เป้าหมาย : ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

**แผนแม่บทที่ ๖ พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ แผนย่อยที่ ๑** การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา เพื่อกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

**แผนแม่บทที่ ๙ เขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนย่อยที่ ๑** การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป้าหมาย : เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่และทันสมัยระดับนานาชาติ **แผนย่อยที่ ๒** การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น **แผนย่อยที่ ๓** การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น

**แผนแม่บทที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม แผนย่อยที่ ๑** การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี เป้าหมาย : คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติฯ **แผนย่อยที่ ๓** การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม เป้าหมาย : สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

**แผนแม่บทที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนย่อยที่ ๑** การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ เป้าหมาย : ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น **แผนย่อยที่ ๒** การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย เป้าหมาย : เด็กเกิด อย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น **แผนย่อยที่ ๓** การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น เป้าหมาย : วัยเรียน/วัยรุ่นมีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผลตลอดชีวิตดีขึ้น **แผนย่อยที่ ๔** การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน เป้าหมาย : แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น **แผนย่อยที่ ๕** การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ เป้าหมาย : ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิตเรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

**แผนแม่บทที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ แผนย่อยที่ ๑** การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ เป้าหมาย : คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น **แผนย่อยที่ ๒** การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย เป้าหมาย : ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

**แผนแม่บทที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี แผนย่อยที่ ๑** การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ เป้าหมาย : ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสานึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น

**แผนแม่บทที่ ๑๗ ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม แผนย่อยที่ ๑** การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพ เป้าหมาย : คนไทย ทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

**แผนแม่บทที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน แผนย่อยที่ ๕** การยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ (สร้างความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รองรับ การเปลี่ยนแปลง โดยสอดแทรกในหลักสูตรการศึกษาและ/หรือการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบและนอกระบบ) เป้าหมาย : คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

**แผนแม่บทที่ ๒๐** การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ **แผนย่อยที่ ๑** การพัฒนาบริการประชาชน เป้าหมาย : งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น **แผนย่อยที่ ๔** การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ เป้าหมาย : ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว **แผนย่อยที่ ๕** การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เป้าหมาย : บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

**แผนแม่บทที่ ๒๑** การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ **แผนย่อยที่ ๑** การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป้าหมาย : ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

**แผนแม่บทที่ ๒๒** กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม **แผนย่อยที่ ๑** การพัฒนากฎหมาย เป้าหมาย : กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง

**แผนแม่บทที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม แผนย่อยที่ ๔** วิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้พื้นฐาน เป้าหมาย : ประเทศไทยมีขีดความสามารถของเทคโนโลยีฐานทั้ง ๔ ด้านทัดเทียมประเทศที่ก้าวหน้าในเอเชีย

เพื่อให้การดำเนินงานข้างต้นบรรลุผล กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้ทุกหน่วยงาน ต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ ร่วมกันวิเคราะห์จัดทำโครงการภายใต้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นจริง โดยทุกหน่วยงานต้องร่วมวิเคราะห์ช่องว่างเชิงนโยบายและช่องว่างการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ ให้ได้ประเด็นที่จะนำไปสู่การพัฒนาในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการใช้ระบบการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการในฐานะเจ้าภาพขับเคลื่อนหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนย่อย “การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น” และประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง)**

เป้าหมาย (๑๑๐๐๐๑) คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ตัวชี้วัด ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๐.๘๒ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๐.๘๕ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๐.๘๕)

**แผนย่อย การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น**

เป้าหมาย (๑๑๐๓๐๑) วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผลตลอดชีวิตดีขึ้น

ตัวชี้วัด ความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านทักษะแรงงานในอนาคต (คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๗๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๘๐ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๘๕)

แนวทางการพัฒนา

๑) จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดรับกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

๒) จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ โดยเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เน้นให้เกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเองตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยผ่านการออกแบบการเรียนรู้ที่มีครูคอยเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการได้กับเด็กทุกกลุ่ม

๓) จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน

๔) จัดให้มีพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกร และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

๕) จัดให้มีกลไกส่งเสริมและสนับสนุนบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ ตลอดจนภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น

**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง)**

เป้าหมาย (๑๒๐๐๐๑) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้นมีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (๑๒๐๐๐๒) คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น

ตัวชี้วัด (๑๒๐๐๐๑) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา (อันดับภายในปี ๒๕๗๐ ไม่เกิน ๔๐ /๒๕๗๕ ไม่เกิน ๓๕ /๒๕๘๐ ไม่เกิน ๓๐) (๑๒๐๐๐๒) สัดส่วนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่ได้รับการส่งต่อการพัฒนาตามศักยภาพหรือพหุปัญญาต่อเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งหมด (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๖๐ / ๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๘๐ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐)

**แผนย่อย การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑**

เป้าหมาย (๑๒๐๑๐๑) คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

ตัวชี้วัด

๑) ดัชนีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ (คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๖๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๘๐ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐)

๒) สัดส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปของคะแนนเต็มใน ๔ วิชาหลัก ต่อ จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เข้ารับการทดสอบ ได้แก่

(๑) ภาษาไทย (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๘๕ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๙๐ / ๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๙๕)

(๒) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๑๕ / ๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๒๐)

(๓) คณิตศาสตร์ (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๑๕ / ๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๒๐)

(๔) วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๑๕ / ๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๒๐)

แนวทางการพัฒนา

๑) ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ ๒๑

๒) เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่

๓) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท

๔) พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕) สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาต

**แผนย่อย การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย**

เป้าหมาย (๑๒๐๒๐๑) ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สัดส่วนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีข้อมูลการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญารายบุคคลต่อเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งหมด (ร้อยละภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๕๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๗๕ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐)

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา และส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อ ในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ

๒) สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นแนวหน้าเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ สร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

**๓. แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)**

แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วยแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน (ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม ด้านพลังงาน ด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการศึกษา และด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) เป็นแผนระดับ ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และเพื่อสร้างการปฏิรูปที่ชัดเจนเฉพาะจึงบรรจุกิจกรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วนที่ดำเนินการร่วมกันหลายหน่วยงาน สามารถดำเนินการและวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ในช่วงปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ เป็นกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ไว้ด้วย ซึ่งทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติของแต่ละช่วงเวลา ๕ ปี โดยแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) จะดำเนินการคู่ขนานไปกับเล่มแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๖๑ ที่เป็นกิจกรรมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน

ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้อง รวม ๖ ด้าน ๑๕ กิจกรรมปฏิรูปประเทศ (Big Rock) ดังนี้

**แผนการปฏิรูปประเทศ (๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน** BR. ที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงาน และการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล BR. ที่ ๒ จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ BR. ที่ ๓ ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดี และ มีความสามารถอย่างคล่องตัวตามหลักคุณธรรม BR. ที่ ๔ สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน BR. ที่ ๕ ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่าย เงินเพื่อความรวดเร็ว คุ้มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต

**แผนการปฏิรูปประเทศ (๓) กฎหมาย** BR. ที่ ๑ ยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน BR. ที่ ๓ ส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

**แผนการปฏิรูปประเทศ (๕) ด้านเศรษฐกิจ** BR. ที่ ๑ การสร้างเกษตรมูลค่าสูง : High Value Added BR. ที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ประเด็นการพัฒนาทักษะกำลังคน (Up-Skill, Re-Skill and New Skill) สำหรับคนที่ออกจากระบบการศึกษามาแล้วเพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ

**แผนการปฏิรูปประเทศ (๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** BR. ที่ ๒ การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด (การบรรจุเรื่องเขตทางทะเล เขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ และการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ของภาคประชาชน)

**แผนการปฏิรูปประเทศ (๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ** BR. ที่ ๔ การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใสไร้ผลประโยชน์ BR. ที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้น การทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

**แผนการปฏิรูปประเทศ (๑๒) ด้านการศึกษา** BR. ที่ ๑ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย BR. ที่ ๒ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ BR. ที่ ๓ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน กลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

**๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)**

การพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕) ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทาย ที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจากการเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาส ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ

ฉบับที่ ๑๓ จึงมี**วัตถุประสงค์** เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่า อย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนด**เป้าหมายหลักของการพัฒนา**จำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

๑. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

๒. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงรายได้พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ และจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

๔. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อมลพิษ ควบคู่ไปกับ การผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถ ในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุ เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๙๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ เป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

๕. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอ กาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

**หลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้**

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไข ระดับประเทศและระดับโลก ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุล ในมิติต่าง ๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถ ในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคน และพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการองคาพยพต่าง ๆ ของประเทศให้พร้อมรับกับความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในประเทศ นอกจากนี้ในการวางแผนและการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชน ประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว ๒) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยน ปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ของโลกยุคใหม่ และ ๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดัน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคม ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติ ของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัย สนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาสที่จะใช้ศักยภาพของตน ในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการและการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนด**หมุดหมายการพัฒนา** จำนวน ๑๓ หมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนเกี่ยวข้องกับหมุดหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลัก ประกอบด้วย ๕ หมุดหมาย ดังนี้

**หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๑** การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน โดยสร้างเสริมองค์ความรู้ให้กับชุมชนจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ **กลยุทธ์ที่ ๒** การส่งเสริมกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาชนและประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และเมืองด้วยความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ เป้าหมาย : ๑) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ๒) การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงฯ

**หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม กลยุทธ์ที่ ๒** การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ เป้าหมาย : ๑) ครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมฯ ๒) คนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

**หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลยุทธ์ที่ ๒** การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและ ชุมชนในการรับมือภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลยุทธ์ย่อย ๒.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความเสี่ยงและปรับตัวรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป้าหมาย : สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

**หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต กลยุทธ์ที่ ๑** การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยในทุกมิติ กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาเด็กช่วงตั้งครรภ์ถึงปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้าน มีอุปนิสัยที่ดี กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาผู้เรียนระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาวัยแรงงานให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมีคุณค่าของสังคม โดยพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม **กลยุทธ์ที่ ๓** การเรียนรู้ตลอดชีวิต กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ เป้าหมาย :

๑) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ ๒) ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

**หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน**

**กลยุทธ์ที่ ๑** การพัฒนาคุณภาพในการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวกและประหยัด กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ยกเลิกภารกิจให้บริการที่สามารถเปิดให้ภาคส่วนอื่นให้บริการแทน กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ **กลยุทธ์ที่ ๒** การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้างและมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ทบทวนบทบาทภาครัฐและกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ **กลยุทธ์ที่ ๓** การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล **กลยุทธ์ที่ ๔** การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัลและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ ปรับระบบบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐเพื่อดึงดูดและรักษาผู้มีศักยภาพมาขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒ ยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นและพัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เป้าหมาย : ๑) การบริการภาครัฐมีคุณภาพ เข้าถึงได้ ๒) ภาครัฐมีขีดสมรรถนะคล่องตัว

**๕. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)**

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ประกาศใช้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๑๒๔ ก ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒) เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้ง ภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ ซึ่งประกอบด้วยกรอบแนวคิด ๗ ชุด โดยมุ่งหมาย **“ความมั่นคงแห่งชาติ”** เป็นภาวะที่ประเทศปลอดจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิต โดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ หรือการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ๑๖ นโยบาย ๑๙ แผน

ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้อง รวม ๗ นโยบาย ๖ แผน ได้แก่ นโยบายที่ ๑) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดรับด้วย แผนที่ ๓) แผนการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นโยบายที่ ๒) สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติสอดรับด้วยแผนที่ ๖) แผนการสร้างความสามัคคี

ปรองดอง นโยบายที่ ๓) ป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สอดรับด้วย แผนที่ ๗) แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายที่ ๕) สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ และนโยบายที่ ๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายในสอดรับด้วยแผนที่ ๑๐) แผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นโยบายที่ ๙) เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต สอดรับด้วยแผนที่ ๑๑) แผนการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริตและนโยบายที่ ๑๐) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ สอดรับด้วยแผนที่ ๑๕) แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

**๖. นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)**

นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ รวม ๑๒ นโยบายหลัก และ ๑๒ นโยบายเร่งด่วน ซึ่งภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้อง รวม ๑๐ นโยบายหลัก ๕ นโยบายเร่งด่วน ดังนี้

**นโยบายหลัก**

๑) นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

๒) นโยบายหลักที่ ๒ การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ

๓) นโยบายหลักที่ ๓ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (๓.๒ ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู ความซื่อสัตย์ การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศและการเป็นพลเมืองดี)

๔) การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก (๔.๒ สร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน)

๕) นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค (๖.๑ ส่งเสริมพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเพื่อเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเอเชีย ๖.๒ ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ทั่วประเทศ)

๖) นโยบายหลักที่ ๘ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย (๘.๑ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๘.๒ พัฒนาบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ๘.๕ วิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ๘.๖ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย ๘.๗ จัดทำระบบปริญญาชุมชนและการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น)

๗) นโยบายหลักที่ ๙ การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม (๙.๔ สร้างหลักประกันทางสังคม)

๘) นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๙) นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

๑๐) นโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

**นโยบายเร่งด่วน**

๑) นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต

๒) นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑

๓) นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

๔) นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

๕) นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

**๗. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐**

**๗.๑ บทบาทของภาค** ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ มีฐานทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงทั้งในประเทศและอนุภูมิภาค รวมทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ และการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือจะต้องนำศักยภาพต่างๆของพื้นที่ มาใช้ในการต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพและโอกาส เพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

**๗.๒ ทิศทางการพัฒนาภาค** เป็นการพัฒนาตามแนวคิด **“เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน”** และโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (Bio – Circular – Green Economy : BCG Model) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา ๔ ด้านสำคัญ (4C) ได้แก่ Creative พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มูลค่าสูง โดยการสร้างระบบนิเวศ เมือง และพื้นที่สร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถพัฒนาสู่การเป็นสินค้าและบริการสร้างสรรค์ Connect สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศและกับอนุภูมิภาค ทั้งในส่วนของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เมืองสร้างสรรค์ และกลุ่มผู้คนสร้างสรรค์ Clean พัฒนาตามแนววิถีใหม่ (New Normal) และการพัฒนาบนฐานการเติบโตอย่างยั่งยืนของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การดูแลความสะอาดของเมือง และการใช้พลังงานสะอาด โดยคำนึงถึง Care ที่ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในสังคมและพัฒนาศักยภาพแรงงาน




**แผนภาพที่ 4 แสดงทิศทางการพัฒนาภาค**

**๗.๓ เป้าหมายการพัฒนา**

มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน

**๗.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**

**ตารางที่ ๓๕** ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

| **ตัวชี้วัด** | **ค่าฐาน** | **ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐** |
|---|---|---|
| ๑. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคเหนือ (ร้อยละ) | มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคแบบปริมาณลูกโซ่เฉลี่ย ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ ๖๘๘,๑๘๐.๕๒ ล้านบาท อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ย ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ ร้อยละ ๑.๑ ต่อปี | อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เฉลี่ยร้อยละ ๕.๓ ต่อปี |
| ๒. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคเหนือลดลง | ปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๐.๔๑๑ | ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๑๑ |

**๗.๕ แนวทางการพัฒนา**

การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ ได้พิจารณถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) พร้อมทั้งพิจารณา โอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาไปสู่ การเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาค ให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๗.๕.๑ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

๗.๕.๒ ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน โดยเน้นกลุ่มท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาค ได้แก่ บริการเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์ (Medical and Wellness) ท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy) ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) และกลุ่มท่องเที่ยวเชิงกีฬาและเทศกาล (Sport and Festival Tourism )

๗.๕.๓ พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

๗.๕.๔ เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

๗.๕.๕ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุ สู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๗.๕.๖ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

**๘. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)**

การประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly – UNGA) เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ผู้นำประเทศสมาชิกสหประชาชาติและประเทศไทย รวม ๑๙๓ ประเทศ ได้ลงนามรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ทดแทนเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) ซึ่งหมดอายุลงในปี ๒๕๕๘

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนถูกใช้เป็นเครื่องกำหนดทิศทางการพัฒนาทั้งของประเทศไทยและของโลกจนถึงปี ค.ศ.๒๐๓๐ (พ.ศ.๒๕๗๓) เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย (Goal) ๑๖๙ เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล อันเป็นสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายสูงสุด เพื่อขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ โดยไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง ไม่ทำลายแหล่งทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนซึ่งจะต้องร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

**กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก (Goal) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในเป้าหมายหลัก (Goal) ที่ ๔** (การประชุม กพย. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓) โดยมีกระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบและประสานงานระดับเป้าหมายย่อย (Target) รวม ๑๐ เป้าหมายย่อย (SDGs Targets) โดยที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ ๘ เป้าหมายย่อย (Target) ดังนี้

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๑ : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๒ : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนาการดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๕ ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษาและสร้างหลักประกันว่า กลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูงทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุข และไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ 4.A สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็กผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อยที่ 4.C เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี ๒๕๗๓

(ที่มา : รายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓, สศช., สิงหาคม ๒๕๖๔)

ภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลัก (Goal) ที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทุกรายเป้าหมายย่อย (Target) ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

**๙. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙**

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ เป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาค ในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคนให้มีสมรรถนะการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs ๒๐๓๐) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนช่วงวัยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

**วิสัยทัศน์ :** คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑

**วัตถุประสงค์**

๑. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ

๓. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

**เป้าหมาย**

๑. ด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะดังต่อไปนี้

3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics)

8Cs ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

๒. ด้านการจัดการศึกษา (Aspirations) ๕ ประการ

๒.๑ ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access)

๒.๒ ผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity)

๒.๓ ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถ เต็มตามศักยภาพ (Quality)

๒.๔ ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency)

๒.๕ ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

**ผลลัพธ์สุดท้าย**

๑. เด็กไทยมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (3Rs8Cs)

๒. สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓. ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap)

**ยุทธศาสตร์แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙** ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

**ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ**

**เป้าหมาย** ๑) คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒) คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ๓) คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่

**แนวทางการพัฒนา** ๑) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒) ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓) ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมกลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าว) ๔) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

**ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ**

**เป้าหมาย** ๑) กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๒) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ๓) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

**แนวทางการพัฒนา** ๑) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๒) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนา กำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

**ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้**

**เป้าหมาย** ๑) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ๒) คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ ๓) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ๔) แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ๕) ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ ๖) ระบบการ

ผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ๗) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

**แนวทางการพัฒนา** ๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย ๒) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ๓) สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ๔) พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ๕) พัฒนาคลังข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ๖) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ๗) พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

**ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการ ศึกษา**

**เป้าหมาย** ๑) ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ๒) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย ๓) ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมินและรายงานผล

**แนวทางการพัฒนา** ๑) เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ๒) พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย ๓) พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้

**ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**

**เป้าหมาย** ๑) คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ๒) หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ๓) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

**แนวทางการพัฒนา** ๑) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมมีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ๒) ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓) พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

**ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา**

**เป้าหมาย** ๑) โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ ๒) ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ๓) ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของ

ประชาชนและพื้นที่ ๔) กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของ

**แนวทางการพัฒนา** ๑) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ๔) ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

**๑๐. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

สำนักงบประมาณได้ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง จัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) (ร่าง)แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ร่าง)นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และนโยบายรัฐบาล โดยมุ่งให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุ ๑๓ หมุดหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และประเด็นสำคัญของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคงตาม (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบที่รุนแรง ควบคู่กับการให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาตามแผนย่อยของ (ร่าง) แผนแม่บทฯ (ฉบับปรับปรุง) (๒๓ ประเด็น) จำนวน ๘๕ ประเด็น ประเด็นความมั่นคงภายใต้ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคงมั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดไว้ ๖ ยุทธศาสตร์ และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ยุทธศาสตร์การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการ และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ

สำหรับสาระสำคัญของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และนโยบายการจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่สอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย

**ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง**

๑) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เสริมสร้างความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทย ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

๒) พัฒนาความรู้และการปรับตัวรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาเครือข่ายในการจัดการภัยพิบัติ สร้างระบบประกันภัยและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบเตือนภัย ระบบข้อมูล ควบคู่กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓) เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในเด็ก เยาวชน ผู้ใช้แรงงานและประชากรกลุ่มเสี่ยง กำหนดมาตรการปราบปรามจับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้นำเข้ายาเสพติด เครือข่ายการค้ายาเสพติด สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์พัฒนาระบบการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ที่ติดยาเสพติดอย่างเป็นระบบ

๔) เสริมสร้างความปลอดภัยและขจัดเงื่อนไขความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ แก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบาง ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างไม่เลือกปฏิบัติ ส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาที่หลากหลาย

๕) เสริมสร้างการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ และการกระทำผิดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์

**ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน**

๑) พัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม รวมทั้งสนับสนุนการเพิ่มบทบาท การขยายเครือข่ายของวิสาหกิจเพื่อสังคมในการพัฒนาพื้นที่และเมือง

๒) สนับสนุนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปแบบมุ่งเป้า ส่งเสริมและขยายผลงานวิจัยจากหน่วยงานวิจัย อาทิ มหาวิทยาลัย สถาบันอาชีวศึกษา ภาคเอกชน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไร้คนขับ ส่งเสริมให้ผู้ผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ใช้โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของภาครัฐที่สร้างขึ้น จัดระเบียบรองรับการวิจัยและพัฒนายานยนต์ที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ และปรับเปลี่ยนให้ใช้ระบบไฟฟ้าและระบบการขับขี่แบบอัตโนมัติส่งเสริมให้เกิดการลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยเทคโนโลยีและพัฒนาแพลตฟอร์มสนับสนุนธุรกิจรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ พัฒนางานวิจัยเทคโนโลยีนวัตกรรมต้นแบบโมเดลธุรกิจ และกลไกความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างครบวงจร สนับสนุนการลดและหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรและเพิ่มมูลค่าของเสีย ส่งเสริมเทคโนโลยีการกักเก็บดักจับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคพลังงานและภาคอุตสาหกรรม สร้างความร่วมมือในการถ่ายทอดเทคโนโลยีกับต่างประเทศ สนับสนุนการสร้างบุคลากร นักวิจัย รวมทั้งการศึกษาวิจัยด้านภัยธรรมชาติ สร้างบุคลากรด้านการวิจัยที่มีความรู้ข้ามศาสตร์สร้างระบบนิเวศการวิจัยให้เอื้อต่อการนำเทคโนโลยี

นวัตกรรม มาต่อยอดในเชิงพาณิชย์สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยพัฒนาระหว่างประเทศ ผลิตบุคลากรด้านงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อตอบสนองการแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทำงานพร้อมกับนักวิจัยและผู้ประกอบการ รวมทั้งสตาร์ทอัพและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการเชื่อมโยงระบบและกลไกการทำงานวิจัยของเครือข่ายวิจัยกับศูนย์ความเป็นเลิศในต่างประเทศ

**ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์**

๑) ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมไทย ให้เป็นพื้นฐานของสังคมไทยและเป็นซอฟต์พาวเวอร์ในการนำเสนอความเป็นไทย สู่สากล

๒) พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้าน พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการทำงานในอนาคต พัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษา ปฏิรูประบบอุดมศึกษาและส่งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนที่เชื่อมโยงโลกของการเรียนและการทำงาน ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยกลไกนวัตกรรมการศึกษาขั้นสูง กระจายโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะให้กับแรงงานทุกกลุ่ม ปรับปรุงรูปแบบการทำงานที่ทำงานได้ทุกที่ พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนากำลังคน สร้างกลไก เพื่อรวบรวมกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมเป้าหมาย พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมือง ที่มีคุณค่าของสังคม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำรงชีพ พัฒนากระบวนการเรียนรู้แนวใหม่ พัฒนาสถานศึกษาเป็นสถานที่ปลอดภัย ยกระดับการผลิตและพัฒนาครู ปรับบทบาทครูโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

๓) พัฒนาระบบบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพที่นำไปสู่การสร้างสังคมสูงวัยและผลิตภัณฑ์ ที่เอื้อต่อวิถีชีวิตปกติใหม่ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศมาใช้สนับสนุนบริการทางการแพทย์ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลให้ครอบคลุมทั่วถึง โดยเฉพาะระบบการแพทย์ทางไกล เพิ่มขีดความสามารถด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ ส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการศึกษา ทางการแพทย์พัฒนาต่อยอดประโยชน์จากการจัดประชุมวิชาการทางการแพทย์ส่งเสริมมาตรการจูงใจ และสิทธิประโยชน์แก่สถาบันชั้นนำและบุคลากรระดับนานาชาติในการร่วมพัฒนามาตรฐานการวิจัยและ พัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์ ส่งเสริมการผลิต พัฒนาและนำเข้าบุคลากรทางการแพทย์ การกระจาย กำลังคนด้านสุขภาพ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ห่างไกล มีมาตรการจูงใจบุคลากรทางการแพทย์ ให้คงอยู่ในระบบสุขภาพ พัฒนากลไกและแนวทางกำกับดูแลค่าบริการทางการแพทย์ พัฒนาระบบบริหาร การจ่ายค่าบริการของระบบประกันสุขภาพให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้ตามความจำเป็น ทางสุขภาพ ยกระดับศักยภาพระบบการเฝ้าระวังและบริหารจัดการโรคระบาดและภัยคุกคามสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมระบบเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพในการจัดการภาวะฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพ

๔) ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมด้วยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การมีจิตสาธารณะ และการเป็นพลเมืองที่ดีเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ การใช้สื่อ และ

สื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เน้นสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน และวัยสูงอายุการพัฒนาการเรียนรู้ โดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพการกีฬา

**ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม**

เพิ่มการเข้าถึงบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง พัฒนาที่พักอาศัย ให้ผู้สูงอายุได้อยู่อาศัยในบ้านพักตนเอง พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ภูมิปัญญาเพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุแก่คนวัยอื่น ๆ รวมทั้งพัฒนานวัตกรรมรองรับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอาย

**ยุทธศาสตร์การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม**

สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเล สังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการขยะและคุณภาพอากาศให้ดีขึ้น การยกระดับกระบวนทัศน์ โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชาชนให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

**ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการ**

๑) สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยี และช่องทางต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

๒) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ ปรับวิธีการทำงานเป็นการให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ เร่งสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐนำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ การบูรณาการเชื่อมโยงภารกิจภาครัฐและการบริหารจัดการการเงินการคลังให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐให้เป็นรัฐที่ทันสมัย เปิดกว้าง และเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง รวมทั้งการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเร่งสร้างจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาการบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ มีมาตรการควบคุม กำกับ และติดตาม ตลอดจนการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

## ๑๑. นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ ดังนี้

**หลักการตามนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖**

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่าง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อน ประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อยที่ ๓.๓ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยเฉพาะหมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ จึงได้กำหนดหลักการสำคัญ ไว้ดังนี้

๑. สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียนและประชาชน โดยให้ทุกหน่วยงานนำรูปแบบการทำงานที่บูรณาการการทำงานร่วมกัน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสานต่อความร่วมมือที่เข้มแข็ง และสร้างหลักประกันว่าทุกคนจะต้องมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่

๒. สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร ประชาชนและประเทศชาติ โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

๓. ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมุ่งเน้นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชน โดยมุ่งเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาเพื่อร่วมกัน “พลิกโฉมการศึกษาสู่ยุคดิจิทัล” (Transforming Education to Fit in the Digital Era)

ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยคำนึงถึงชาติ ศาสนา ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม กีฬา ความปลอดภัย ความมีโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่

**นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

**๑. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย**

๑.๑ สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น

๑.๒ ปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และไซเบอร์ อย่างสร้างสรรค์

๑.๓ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑.๔ พัฒนาบทบาทและภารกิจด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

**๒. การยกระดับคุณภาพการศึกษา**

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน

๒.๒ จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในรูปแบบ Active Learning, STEM Education, Coding ฯลฯ และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น

๒.๓ พัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผลฐานสมรรถนะ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต

๒.๔ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Soft Power ให้กับผู้เรียน

๒.๕ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย

๒.๖ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

๒.๗ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและบริบทของพื้นที่

๒.๘ ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๙ ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้นำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

๒.๑๐ พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

**๓. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย**

๓.๑ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งแก้ปัญหาเด็กตกหล่นและออกกลางคัน

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อรับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัย ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยบูรณาการร่วมกันกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๕-๒๔ ปีที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment or Training : NEETs)

๓.๔ พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (Home School) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (Home–based Learning) รวมทั้งการศึกษาทางเลือกอื่น ๆ

๓.๕ พัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ในหน่วยงานที่จัดการศึกษาและให้มีหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตในภาพรวม และการเชื่อมโยงทั้งระหว่างรูปแบบ ประเภท และระดับการศึกษา

**๔. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน**

๔.๑ พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

๔.๒ ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

๔.๓ พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ โดยการ Re-skill Up-skill และ New skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบหลากหลาย ให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ ส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน ศึกษาต่อ ขอรับประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) การขอรับวุฒิบัตรสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency)

๔.๕ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start Up) ภายใต้ศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

๔.๖ เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

๔.๗ พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้อยู่นอกระบบโรงเรียนและประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพเพื่อการเข้าสู่การรับรองสมรรถนะ และได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

**๕. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ**

๕.๑ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการประเมินวิทยฐานะ โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (Digital Performance Appraisal : DPA)

๕.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษา

๕.๓ พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

๕.๔ ส่งเสริมสนับสนุนการวัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลไปใช้ในการยกระดับการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน

๕.๕ พัฒนาขีดความสามารถของครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

๕.๖ ส่งเสริมสนับสนุนการทดสอบสมรรถนะครู และบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน

๕.๗ เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

**๖. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล**

๖.๑ ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

๖.๒ พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๓ พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

๖.๔ เสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมและปลุกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

**๗. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ**

ดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

**แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ**

๑. ให้ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้างต้น เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา โดย

ดำเนินการจัดทำแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ

๒. ให้มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผลในระดับนโยบาย และจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทราบตามลำดับ

๓. กรณีมีปัญหาในเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และดำเนินการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายในการแก้ไขข้อขัดข้อง พร้อมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการติดตามฯ ตามข้อ ๒ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ

๔. สำหรับภารกิจของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่ปฏิบัติในลักษณะงานในเชิงหน้าที่ (Function) งานในเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) และงานในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้ว หากมีความสอดคล้องกับหลักการนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้การดำเนินการเกิดผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม

## ๑๒. (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

**วิสัยทัศน์**

ภายในปี ๒๕๗๐ ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นพร้อมเรียนรู้ตลอดชีวิตและปรับตัวสอดคล้องกับวิถีชีวิตโลกยุคใหม่

**พันธกิจ**

๑. พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

๒. สร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๓. ผลิต พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพกำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของประเทศ

๔. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาด้านการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ

๕. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

**ตารางที่ 36** ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

| ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ | ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย |
|---|---|
| ๑. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกยุคใหม่ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา | ๑) อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา (IMD)<br>๒) คะแนน PISA ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (คะแนนเฉลี่ย) (ปี ๒๕๖๘)<br>๓) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้รับการพัฒนาให้มีทักษะอาชีพ เพื่อการมีงานทำหรือประกอบอาชีพ อย่างน้อย ๑ หลักสูตร/อาชีพ |
| ๒. กำลังคนมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของประเทศ | ๑) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหรือประกอบอาชีพได้ภายใน ๑ ปี<br>๒) ร้อยละความพึงพอใจของนายจ้างหรือผู้ประกอบการที่มีต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา<br>๓) ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานเพิ่มขึ้น |
| ๓. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม | ๑) สัดส่วนประชากรนอกระบบการศึกษาวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ (ป.๑-ม.๓) อายุ ๖-๑๔ ปี<br>๒) อัตราการเข้าเรียนของผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษาต่อประชากรกลุ่มอายุ<br>- ระดับก่อนประถมศึกษา<br>- ระดับประถมศึกษา<br>- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น<br>- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญ - อาชีวศึกษา) |

**ตารางที่ 37** ประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์รายประเด็นยุทธศาสตร์

| ประเด็นยุทธศาสตร์ | เป้าประสงค์รายประเด็นยุทธศาสตร์ |
|---|---|
| ๑. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ | ๑. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน สามารถปรับ ตัวรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ตามสถานการณ์ |
| ๒. การผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน | ๒. ผู้เรียนและประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะ สมรรถนะวิชาชีพ ตามความต้องการของตลาด แรงงานและสนับสนุนการพัฒนาประเทศ |
| ๓. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ | ๓. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต<br>๔. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี<br>๕. มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ |
| ๔. การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค | ๖. ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย มีหลักประกันในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงเสมอภาคและเหมาะสม |
| ๕. การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม | ๗. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความตระหนักในการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม |
| ๖. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล | ๘. ระบบบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและทันสมัย |

**๑๓. หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**

หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีดังนี้

**๑. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง**

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ (ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๐๐ ก หน้า ๙ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๘) ไว้ดังนี้

“ข้อ ๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ การแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติ ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ จัดทำงบประมาณและบริหารราชการประจำทั่วไปของกระทรวง เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง

๒) พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง

๓) แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ

๔) จัดทำงบประมาณและแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง

๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการและการตรวจสอบภายในราชการทั่วไปของกระทรวง

๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

๗) ส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คณะกรรมการการศึกษาเอกชน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

๘) ส่งเสริม ประสานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา ตลอดจนงานอื่น ๆ ที่มิได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

๙) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับงานความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศในส่วนที่มิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

๑๐) พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของกระทรวง

๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

๑๒) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย”

**๒. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง**

กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๑๗ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖) ไว้ดังนี้

“ข้อ ๓/๑ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย”

“ข้อ ๓/๒ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหารเพื่อทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ปลัดกระทรวงเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

๒) ติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่างๆ และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย”

**๓. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง**

กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ (ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๑๖ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)

“ข้อ ๓/๓ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เพื่อทำหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในกระทรวง รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) เสนอแนะแก่ปลัดกระทรวงเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัด รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐและนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องเสนอต่อปลัดกระทรวง

๒) ประสานงาน เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสังกัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ

๓) รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ของเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการ และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔) คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๕) ประสานงาน เร่งรัด และติดตามเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๓) และ (๔) และร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖) ติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัด และการคุ้มครองจริยธรรม เสนอต่อปลัดกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

**๔. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ** ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๙๖ ง หน้า ๑๖ และหน้า ๑๓๔ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐)

“ข้อ ๕ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้นๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามข้อ ๓ (๑) นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย”

"ข้อ ๑๑ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ ศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ ของส่วนราชการต่างๆ ที่มอบหมายและให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. อกศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

๒) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

๓) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ

๔) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๗) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนว การศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการ ศึกษา

๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชี ของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๙) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการ ศึกษา

๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

๑๑) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการและประสานงานต่างๆ ในจังหวัด

**๕. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ** เรื่อง สถานที่จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ (ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดสถานที่ตั้งของสำนักงานศึกษาธิการภาค ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ ตั้งอยู่ที่จังหวัดลพบุรี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ ตั้งอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๓ ตั้งอยู่ที่จังหวัดราชลบุรี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๔ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรสงคราม รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๖ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดภูเก็ต รับผิดชอบดำเนินงาน ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดยะลา รับผิดชอบดำเนินงาน ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดชลบุรี รับผิดชอบดำเนินงาน ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๙ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดฉะเชิงเทรา รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดอุดรธานี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดสกลนคร รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดนครพนม มุกดาหาร สกลนคร

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๒ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดขอนแก่น รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครราชสีมา รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดอุบลราชธานี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดเชียงราย รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา แพร่

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดพิษณุโลก รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครสวรรค์ รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี

**๖. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ** เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒) ดังนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑) สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง ตั้งอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ ภาค ๒ ภาค ๓ และภาค ๔ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคกลางและศึกษาธิการภาค ๒ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคกลาง อีกหน้าที่หนึ่ง

๒) สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ และภาค ๖ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ และศึกษาธิการภาค ๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคใต้ อีกหน้าที่หนึ่ง

๓) สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน ตั้งอยู่ที่จังหวัดยะลา รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน และศึกษาธิการภาค ๗ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน อีกหน้าที่หนึ่ง

๔) สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออก ตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ และภาค ๙ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออก และศึกษาธิการภาค ๘ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคตะวันออก อีกหน้าที่หนึ่ง

๕) สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่จังหวัดอุดรธานีรับผิดชอบดำเนินการ ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ ภาค ๑๑ ภาค ๑๒ ภาค ๑๓ และภาค ๑๔ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง

๖) สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ภาค ๑๖ ภาค ๑๗ และภาค ๑๘ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ และศึกษาธิการภาค ๑๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคเหนืออีกหน้าที่หนึ่ง

ข้อ ๒ ให้สำนักงานศึกษาธิการภาค หกภาค ตามข้อ ๑ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค

๓) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาค และดำเนินการตามแผน พัฒนาการศึกษาระดับภาคให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผน พัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการด้านการศึกษาประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัดในพื้นที่

๕) บูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาค เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนด้านการศึกษาสอดคล้องกับศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในระดับภาคและเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล

๖) สั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาค ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

๗) สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี การตรวจราชการ ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี และข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๘) กำหนดแนวทางการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับภาค

๙) บริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและจังหวัด

๑๐) กำหนดทิศทางรวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาบุคลากรในระดับภาค

๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย

๑๒) กำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียนระดับภาค ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

๑๓) ประเมินผลและจัดทำรายงานการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาภาคและแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

๑๔) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานการจัดการ ศึกษาระดับกลุ่มจังหวัด อีกหน้าที่หนึ่ง ยกเว้น สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน (ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) เป็นผู้ดำเนินงาน)

๑๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

**๗. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ** เรื่อง จัดตั้งกลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (กลุ่ม ป.ย.ป.) ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (ยกเลิกประกาศฯ ณ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑) ให้จัดตั้งกลุ่ม ป.ย.ป. เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑) เป็นศูนย์บัญชาการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศของกระทรวง

๒) เป็นแกนกลางการประสานงานระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศกับส่วนราชการ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงและระหว่างกระทรวง

๓) งานเลขานุการของคณะทำงานขับเคลื่อนในระดับกระทรวง

๔) เป็นเจ้าภาพในการกำกับ ติดตามการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ

๕) จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

๖) ประเมินผล และจัดทำรายงานการดำเนินการของกระทรวงในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ

๗) ประสาน เร่งรัด และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัด

๘) เผยแพร่ และสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการและบุคลากร ในสังกัดกระทรวง

๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

**๘. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ** เรื่อง จัดตั้งกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ (ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักบูรณาการกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓) เป็นหน่วยงานการศึกษาในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

๑) รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค รวมทั้งปฏิบัติราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค คณะอนุกรรมการและคณะทำงานอื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๒) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

๓) บูรณาการและขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน และการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศในระดับกระทรวงกับหน่วยงานระดับภาคและระดับจังหวัดให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการปฏิรูปประเทศ

๔) ส่งเสริมระบบบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด

๕) พัฒนาระบบการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมนานาประเทศ

๖) ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๗) จัดระบบประสานงาน สนับสนุน ช่วยเหลือ รายงานเกี่ยวกับเหตุภัยพิบัติและภาวะวิกฤตทางการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๘) กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและทิศทางการพัฒนาประเทศ

๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

**๙. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ** เรื่อง จัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ (ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และ เรื่อง ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการและการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และอำนาจของสำนักประสานงานและบูรณาการการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปเป็นของศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓) โดยมีหน้าที่และอำนาจดังนี้

๑) เป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑) ประเด็นความมั่นคง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้และคณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้องอันส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ดี กินดี และมีความสุขอย่างยั่งยืน

๒) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง สภาพท้องถิ่นและพื้นที่ที่เกี่ยวข้องอันส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ดี กินดี และมีความสุขอย่างยั่งยืน

๓) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔) เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษา เยียวยาและพัฒนานักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา บุตรของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑) ประเด็นความมั่นคง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕) สร้างความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน

๖) เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๗) สื่อสารการตระหนักรู้และสร้างเครือข่ายเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน

๘) เร่งรัด กำกับ ติดตาม และประเมินผลนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

**๑๔. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาของแต่ละจังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือ(SWOT Analysis)**

เพื่อให้การกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ และแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี นวัตกรรม เศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ จึงได้วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมด้านการศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน ปรากฏดังนี้

**จุดแข็ง (Strengths : S)**

๑) เป็นศูนย์กลางทางการศึกษา ที่มีศักยภาพพร้อมรองรับผู้เรียนในอาเซียน โดยมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและขั้นพื้นฐานของภาครัฐและเอกชน ทุกระดับที่หลากหลายมีคุณภาพและมีชื่อเสียงอยู่เป็นจำนวนมาก

๒) มีแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓) มีสถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบในการพัฒนาอาชีพและยกระดับคุณภาพที่หลากหลาย และได้รับการยอมรับจากชุมชน

๔) มีความพร้อมสำหรับโครงสร้างพื้นฐานรองรับธุรกิจบริการทางการศึกษา เช่น ศูนย์การประชุมนานาชาติ เป็นต้น

๕) มีวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาของแต่ละกลุ่มจังหวัดที่ชัดเจน นำไปสู่การบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานและการพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่

๖) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ทุกช่วงชั้น ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

๗) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ทุกช่วงชั้น ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

๘) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

๙) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (B-Net) ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

๑๐) มีปราชญ์ท้องถิ่นที่มีองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในพื้นที่จำนวนมาก ที่ได้รับการยอบรับและพร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น

๑๑) สถานศึกษาในพื้นที่หลายแห่งได้รับการสนับสนุนทรัพยากรเพิ่มเติม จากเครือข่ายผู้ปกครองหรือท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

๑๒) สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนที่เพียงพอ

๑๓) มีระบบติดตามตรวจสอบที่เข้มแข็งโดยชุมชน เอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและระบบควบคุมภายในทำให้บุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษาทำงานเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

**จุดอ่อน (Weaknesses : W)**

๑) บุคลากรยังขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาของสถานศึกษา

๒) การผลิตผู้เรียนยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นและการได้รับเงินเดือนน้อยจากการจ้างงานที่ไม่ตรงตามสายงานหรือความต้องการของตลาด เป็นต้น

๓) หน่วยงานการศึกษาหลายแห่งยังมีจำนวนครูไม่เพียงพอ บางแห่งครูเกิน ครูสอนไม่ตรงกับวุฒิที่จบมา รวมทั้งขาดบุคลากรสายสนับสนุนด้านการศึกษา

๔) บุคลากรทางการศึกษา จำนวนมากยังขาดทักษะความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องการปฏิบัติงาน

๕) สถานศึกษาได้รับงบประมาณจากรัฐที่จัดสรรอุดหนุนด้านการศึกษายังไม่เพียงพอ ทำให้ต้องระดมทรัพยากรเพิ่มเติมจากผู้ปกครองหรือท้องถิ่น

๖) ผู้ปกครองจำนวนมากประสบปัญหาด้านการเงิน อันเนื่องมาจากแหล่งที่อยู่อาศัยในพื้นที่ทุรกันดาร ช่องทางในการทำมาหากินน้อย การคมนาคมลำบาก ส่งผลต่อการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ หรือสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่

๗) วัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน บางส่วนไม่ทันสมัย รวมถึงมีงบประมาณในการซ่อมแซม บำรุงรักษาไม่เพียงพอ

๘) จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

๙) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เป็นระบบ ขาดการแนะแนวชี้แนะในการรู้จักตนเองและการศึกษาต่อของผู้เรียน เช่น การศึกษาต่อในสายอาชีพมีน้อย ซึ่งกลุ่มตลาดแรงงานมีความต้องการมาก เป็นต้น

๑๐) การบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ครูผู้สอน การจัดสรรงบประมาณ รวมถึงอาคารสถานที่ในสถานศึกษาพื้นที่ทุรกันดารกับพื้นที่เมือง ยังมีความแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

**โอกาส (Opportunities : O)**

๑) ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงาม ผู้คนมีความเป็นมิตร รวมถึงความหลากหลายทางกลุ่มชาติพันธ์และประวัติศาสตร์ที่เป็นอัตลักษณ์อันทรงคุณค่า

๒) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สามารถนำมาช่วยในการบริหารจัดการภาคส่วนต่างๆ ได้ทั้งสถานศึกษา ภาครัฐและเอกชนที่จะสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ และลดต้นทุน

๓) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ทั่วถึงทุกพื้นที่ ทำให้การจัดการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม แก้ไขการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่ห่างไกลได้ เช่น การศึกษาออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) และออนไลน์ (On line) เป็นต้น

๔) ภาคเหนือมีฐานเศรษฐกิจที่เป็นต้นทุนกระจายตัวในภาคการผลิตหลายสาขา เช่น การเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ทำให้เกิดรายได้และช่องทางทำงานของคนในพื้นที่

๕) รัฐมีการประกาศนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจน เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ และการเข้าถึงคุณภาพการศึกษายุคใหม่

๖) รัฐบาลมีนโยบาย ส่งเสริมให้ภาคเหนือเป็นศูนย์กลางการคมนาคมในระดับภูมิภาคอาเซียน อันส่งผลต่อการค้า การผลิตและการลงทุนทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้แต่ละจังหวัดในพื้นที่มีศักยภาพและเอื้อต่อการขยายตัวด้านการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่

๗) รัฐมีการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

๘) ภาคเหนือเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญหลายสาย และยังมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ที่ยังคงมีพืชพันธุ์ที่หลากหลาย นับเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและมีคุณค่า

**อุปสรรค (Threats : T)**

๑) ความหลากหลายของชนเผ่าพื้นที่สูง และชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ทำให้ยากต่อการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๒) สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชัน มีพื้นที่กว้างขวางและระยะทางแต่ละพื้นที่ห่างไกล และการคมนาคมไม่สะดวกปลอดภัย ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสการเข้าถึงทางการศึกษา

๓) ค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ไม่ตอบรับกับนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลที่ต้องการให้อัตราการเข้าเรียนในสายอาชีวศึกษามากกว่าสายสามัญ ทำให้การผลิตกำลังคนในสายอาชีวศึกษาไม่ตรงกับเป้าหมายและความต้องการของตลาดแรงงาน

๔) อัตราการเกิดของประชากรที่ลดลงมีผลกระทบต่อจำนวนเด็กนักเรียน ที่เป็นปัจจัยตัวป้อนเข้าสู่สถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาบางแห่งมีจำนวนนักเรียนที่ลดลงมากหรือไม่มีผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาในพื้นที่

๕) การเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของประชากรและแฝงเข้ามาทำงานอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาสะสม และผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การออกกลางคัน

๖) สังคมยุคดิจิตอล (โลกเสมือนจริง) ที่ขาดการควบคุมการใช้ ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิต และความสัมพันธ์ในสังคม/ครอบครัว

๗) ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจยังทำให้คนยากจนต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านการศึกษามากกว่าครอบครัวที่ร่ำรวย โดยเฉพาะครอบครัวที่อาศัยบนพื้นที่สูง หรือในพื้นที่ทุรกันดาร หลายๆ ครั้งเด็กนักเรียนในกลุ่มยากจนจึงต้องลาเรียนบ่อยๆ หรือพักการเรียนไปเลย เพราะต้องไปช่วยพ่อแม่ทำงานเพื่อให้พอค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพวันต่อวัน

๘) ปัญหาที่เกิดจากโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ รายได้จากการประกอบอาชีพ ลดลง และมีแนวโน้มอัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้น

๙) งบประมาณด้านการศึกษาส่วนใหญ่เป็นงบประมาณด้านบุคลากร ในขณะที่การจัดสรรเงินอุดหนุนยังไม่สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละพื้นที่ จึงทำให้ไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่แท้จริงได้

๑๐) พื้นที่บางส่วนเป็นแนวตะเข็บชายแดน ประสบทั้งปัญหายาเสพติดเนื่องจากมีช่องทางพักและลำเลียงยาเสพติดหลายช่องทาง ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง การขอลี้ภัย การก่อการร้ายข้ามชาติ รวมทั้งนโยบายและสถานการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านไม่แน่นอน ส่งผลต่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของคนในพื้นที่

๑๑) สภาพแวดล้อมเป็นพิษอันเกิดจากปัญหาหมอกควัน ส่งผลต่อสุขภาพอนามัยของเด็กและเยาวชน รวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

# ส่วนที่ ๓
# สภาวการณ์ด้านการศึกษาระดับภาคเหนือ

## ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา

### ๑. การจัดการศึกษาในระบบ

#### ๑.๑ ข้อมูลการจัดการศึกษาในภาพรวม

การจัดการศึกษาในระบบโดยภาพรวมของภาคเหนือ ประกอบด้วย ๑๗ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ตาก พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ และอุทัยธานี มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนทั้งสิ้น ๘ หน่วยงาน ได้แก่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ ๓) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๔) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ๓) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๔) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ปีการศึกษา ๒๕๖๕ การจัดการศึกษาในระบบของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ มีข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา ได้แก่ จำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียน/นักศึกษา และจำนวนครู/อาจารย์ ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ ๓๘** จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

| สังกัด | | สถานศึกษา | นักเรียน/นักศึกษา | ครู/อาจารย์ |
|---|---|---|---|---|
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๖,๘๗๒** | **๑,๖๓๐,๐๑๘** | **๑๑๒,๑๒๘** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) | ๖,๑๖๔ | ๑,๑๙๕,๗๖๖ | ๙๐,๕๓๓ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) | ๕๗๘ | ๒๘๐,๑๙๘ | ๑๘,๐๔๒ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) | ๑๓๐ | ๑๕๔,๐๕๔ | ๓,๕๕๓ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๔,๕๗๙** | **๒๕๘,๐๙๔** | **๑๒,๕๓๔** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.) | ๑๓๒ | ๑๑,๓๐๒ | ๑,๘๐๔ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.) | ๔,๓๖๕ | ๒๓๗,๕๐๖ | ๑๐,๒๗๑ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.) | ๘๐ | ๘,๕๖๙ | ๓๑๘ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) | ๒ | ๗๑๗ | ๑๔๑ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๑๑,๔๕๑** | **๑,๘๘๘,๑๑๒** | **๑๒๔,๖๖๒** |

แหล่งที่มา : https://edustatistics.moe.go.th/
สืบค้นเมื่อ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖

หมายเหตุ : ๑. ข้อมูลเฉพาะการศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน /ข้อมูลไม่รวม พม.
๒. อปท.นับรวม ศพด. / ข้อมูลไม่รวม
๓. ข้อมูลครู/อาจารย์ แหล่งที่มา ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานทางการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕-๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

จากตารางที่ ๓๘ พบว่า จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในเขตภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีดังต่อไปนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๑,๔๕๑ แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๖,๘๗๒ แห่ง และสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๔,๕๗๙ แห่ง

นักเรียน/นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๘๘๘,๑๑๒ คน เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๖๓๐,๐๑๘ คน และนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๒๕๘,๐๙๔ คน

ครู/อาจารย์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๔,๖๖๒ คน เป็นครู/อาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑๑๒,๑๒๘ คน และครู/อาจารย์ในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๑๒,๕๓๔ คน

**ตารางที่ ๓๙** จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

| สังกัด | | สถานศึกษา | นักเรียน/นักศึกษา | ครู/อาจารย์ |
|---|---|---|---|---|
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๗๙๘** | **๔๕๑,๓๘๘** | **๓๒,๓๒๗** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) | ๑,๕๕๑ | ๓๐๘,๗๒๙ | ๒๓,๖๑๓ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) | ๒๑๒ | ๙๙,๓๕๕ | ๗,๕๘๙ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) | ๓๕ | ๔๓,๓๐๔ | ๑,๑๒๕ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๑,๒๙๓** | **๖๘,๑๖๗** | **๓,๓๕๕** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.) | ๕๑ | ๕,๐๐๓ | ๖๙๙ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.) | ๑,๒๐๙ | ๖๐,๒๓๕ | ๒,๕๒๖ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.) | ๓๒ | ๒,๕๖๕ | ๔๗ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) | ๑ | ๓๖๔ | ๘๓ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓,๐๙๑** | **๕๑๙,๕๕๕** | **๓๕,๖๘๒** |

จากตารางที่ ๓๙ พบว่า จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในเขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีดังต่อไปนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๙๑ แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๗๙๘ แห่ง และสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๑,๒๙๓ แห่ง

นักเรียน/นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๑๙,๕๕๕ คน เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔๕๑,๓๘๘ คน และนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๖๘,๑๖๗ คน

ครู/อาจารย์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๕,๖๘๒ คน เป็นครู/อาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓๒,๓๒๗ คน และครู/อาจารย์ในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๓,๓๕๕ คน

**ตารางที่ ๔๐** จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

| สังกัด | | สถานศึกษา | นักเรียน/นักศึกษา | ครู/อาจารย์ |
|---|---|---|---|---|
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๕๘๖** | **๓๔๑,๓๒๔** | **๒๔,๙๖๑** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) | ๑,๔๒๙ | ๒๕๗,๐๒๙ | ๒๐,๗๕๐ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) | ๑๒๖ | ๔๙,๕๘๓ | ๓,๓๐๘ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) | ๓๑ | ๓๔,๗๑๒ | ๙๐๓ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๑,๑๐๕** | **๖๕,๐๓๗** | **๓,๖๑๐** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.) | ๕๓ | ๔,๒๕๓ | ๗๕๘ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.) | ๑,๐๓๕ | ๕๙,๒๑๐ | ๒,๘๒๑ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.) | ๑๗ | ๑,๕๗๔ | ๓๑ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) | - | - | - |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๒,๖๙๑** | **๔๐๖,๓๖๑** | **๒๘,๕๗๑** |

จากตารางที่ ๔๐ พบว่า จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในเขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีดังต่อไปนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๖๙๑ แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๕๘๖ แห่ง และสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๑,๑๐๕ แห่ง

นักเรียน/นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๐๖,๓๖๑ คน เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓๔๑,๓๒๔ คน และนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๖๕,๐๓๗ คน

ครู/อาจารย์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๘,๕๗๑ คน เป็นครู/อาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๒๔,๙๖๑ คน และครู/อาจารย์ในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๓,๖๑๐ คน

**ตารางที่ ๔๑** จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

| สังกัด | | สถานศึกษา | นักเรียน/นักศึกษา | ครู/อาจารย์ |
|---|---|---|---|---|
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๘๘๗** | **๔๘๔,๖๓๖** | **๓๑,๔๗๐** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) | ๑,๗๒๗ | ๓๖๗,๐๓๘ | ๒๖,๕๗๗ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) | ๑๒๑ | ๖๙,๗๙๙ | ๓,๘๙๑ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) | ๓๙ | ๔๗,๗๙๙ | ๑,๐๐๒ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๑,๒๖๓** | **๘๐,๒๘๘** | **๒,๙๙๖** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.) | ๑๔ | ๑,๐๐๘ | ๑๗๙ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.) | ๑,๒๑๗ | ๗๔,๔๙๗ | ๒,๕๑๙ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.) | ๓๑ | ๔,๔๓๐ | ๒๔๐ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) | ๑ | ๓๕๓ | ๕๘ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓,๑๕๐** | **๕๖๔,๙๒๔** | **๓๔,๔๖๖** |

จากตารางที่ ๔๑ พบว่า จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในเขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีดังต่อไปนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓,๑๕๐ แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๘๘๗ แห่ง และสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๑,๒๘๓ แห่ง

นักเรียน/นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๖๔,๙๒๔ คน เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔๘๔,๖๓๖ คน และนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๘๐,๒๘๘ คน

ครู/อาจารย์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔,๔๖๖ คน เป็นครู/อาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓๑,๔๗๐ คน และครู/อาจารย์ในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๒,๙๙๖ คน

**ตารางที่ ๔๒** จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

| สังกัด | | สถานศึกษา | นักเรียน/นักศึกษา | ครู/อาจารย์ |
|---|---|---|---|---|
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๖๐๑** | **๓๕๒,๖๗๐** | **๒๓,๓๗๐** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) | ๑,๔๕๗ | ๒๖๒,๙๗๐ | ๑๙,๕๙๓ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) | ๑๑๙ | ๖๑,๔๖๑ | ๓,๒๕๔ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) | ๒๕ | ๒๘,๒๓๙ | ๕๒๓ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๙๑๘** | **๔๔,๖๐๒** | **๒,๕๗๓** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.) | ๑๔ | ๑,๐๓๘ | ๑๖๘ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.) | ๙๐๔ | ๔๓,๕๖๔ | ๒,๔๐๕ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.) | - | - | - |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) | - | - | - |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๒,๕๑๙** | **๓๙๗,๒๗๒** | **๒๕,๙๔๓** |

จากตารางที่ ๔๒ พบว่า จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในเขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีดังต่อไปนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๕๑๙ แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๖๐๑แห่ง และสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๙๑๘ แห่ง

นักเรียน/นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๙๗,๒๗๒ คน เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓๕๒,๖๗๐ คน และนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๔๔,๐๘๖ คน

ครู/อาจารย์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๕,๙๔๓ คน เป็นครู/อาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๒๓,๓๗๐ คน และครู/อาจารย์ในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๒,๕๗๓ คน

**๑.๒ ข้อมูลสถานศึกษา**

ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ภาคเหนือ มีสถานศึกษาทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่นๆ) ซึ่งเป็นข้อมูลการศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๑,๔๕๑ แห่ง จำแนกเป็น สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๖,๗๔๒ แห่ง และสังกัดกระทรวงอื่น ๆ จำนวน ๔,๕๗๙ แห่ง เมื่อจำแนกตามระดับของการจัดการศึกษาปรากฏว่า เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวน ๑๑,๓๒๑ แห่ง และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๓๐ แห่ง เมื่อพิจารณาสถานศึกษาตามระดับการจัดการศึกษาตามระดับการศึกษาเป็นรายสังกัด รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

**ตารางที่ ๔๓** จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ระดับการจัดการศึกษา (แห่ง) | | |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | รวม |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๖,๗๔๒** | **๑๓๐** | **๖,๘๗๒** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๖,๑๖๔ | - | **๖,๑๖๔** |
| | ๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา | ๕,๗๑๗ | - | **๕,๗๑๗** |
| | ๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา | ๔๔๗ | - | **๔๔๗** |
| | ๑.๓ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ | ๒๙ | - | **๒๙** |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๕๗๘ | - | **๕๗๘** |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๑๓๐ | **๑๓๐** |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๔,๕๗๙** | **๐** | **๔,๕๗๙** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑๓๒ | - | **๑๓๒** |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๔,๓๖๕ | - | **๔,๓๖๕** |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๘๐ | - | **๘๐** |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๒ | - | **๒** |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๑๑,๓๒๑** | **๑๓๐** | **๑๑,๔๕๑** |

จากตารางที่ ๔๓ พบว่า จำนวนสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๑๑,๓๒๑ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๖,๑๖๔ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๕๗๘ แห่ง สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑๓๒ แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๔,๓๖๕ แห่ง สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๘๐ แห่ง และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรมจำนวน ๒ แห่ง

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีจำนวน ๑๓๐ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๑๓๐ แห่ง

**ตารางที่ ๔๔** จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ระดับการจัดการศึกษา (แห่ง) | | |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | รวม |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๗๖๓** | **๓๕** | **๑,๗๙๘** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๑,๕๕๑ | - | **๑,๕๕๑** |
| | ๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา | ๑,๔๔๖ | - | **๑,๔๔๖** |
| | ๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา | ๘๗ | - | **๘๗** |
| | ๑.๓ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ | ๑๘ | - | **๑๘** |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๒๑๒ | - | **๒๑๒** |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๓๕ | **๓๕** |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๑,๒๙๓** | **๐** | **๑,๒๙๓** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๕๑ | - | ๕๑ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๑,๒๐๙ | - | ๑,๒๐๙ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๓๒ | - | ๓๒ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๑ | - | ๑ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓,๐๕๖** | **๓๕** | **๓,๐๙๑** |

จากตารางที่ ๔๔ พบว่า จำนวนสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๓,๐๕๖ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑,๕๕๑ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๒๑๒ แห่ง สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๕๑ แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑,๒๐๙ แห่ง สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๓๒ แห่ง และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๑ แห่ง

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีจำนวน ๓๕ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๓๕ แห่ง

**ตารางที่ ๔๕** จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ระดับการจัดการศึกษา (แห่ง) | | |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | รวม |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๕๕๕** | **๓๑** | **๑,๕๘๖** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๑,๔๒๙ | - | **๑,๔๒๙** |
| | ๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา | ๑,๓๕๔ | - | **๑,๓๕๔** |
| | ๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา | ๖๔ | - | **๖๔** |
| | ๑.๓ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ | ๑๑ | - | **๑๑** |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๑๒๖ | - | **๑๒๖** |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๓๑ | **๓๑** |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๑,๐๐๕** | **๐** | **๑,๐๐๕** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๕๓ | - | ๕๓ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๑,๐๓๕ | - | ๑,๐๓๕ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๑๗ | - | ๑๗ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | - | - | ๐ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๒,๖๖๐** | **๓๑** | **๒,๖๙๑** |

จากตารางที่ ๔๕ พบว่า จำนวนสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๒,๖๖๐ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑,๔๒๙ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑๒๖ แห่ง สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๕๓ แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑,๐๓๕ แห่ง และสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๑๗ แห่ง

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีจำนวน ๓๑ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๓๑ แห่ง

**ตารางที่ ๔๖** จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ระดับการจัดการศึกษา (แห่ง) | | |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | รวม |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๘๔๘** | **๓๙** | **๑,๘๘๗** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๑,๗๒๗ | - | **๑,๗๒๗** |
| | ๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา | ๑,๕๗๐ | - | **๑,๕๗๐** |
| | ๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา | ๑๔๔ | - | **๑๔๔** |
| | ๑.๓ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ | ๑๓ | - | **๑๓** |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๑๒๑ | - | **๑๒๑** |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๓๙ | **๓๙** |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๑,๒๖๓** | **๐** | **๑,๒๖๓** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑๔ | - | ๑๔ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๑,๒๑๗ | - | ๑,๒๑๗ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๓๑ | - | ๓๑ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๑ | - | ๑ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓,๑๑๑** | **๓๙** | **๓,๑๕๐** |

จากตารางที่ ๔๖ พบว่า จำนวนสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๓,๑๑๑ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑,๗๒๗ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑๒๑ แห่ง สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑๔ แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑,๒๑๗ แห่ง สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๓๑ แห่ง และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๑ แห่ง

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีจำนวน ๓๙ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๓๙ แห่ง

**ตารางที่ ๔๗** จำนวนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ระดับการจัดการศึกษา (แห่ง) | | |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | รวม |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๕๗๖** | **๒๕** | **๑,๖๐๑** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๑,๔๕๗ | - | **๑,๔๕๗** |
| | ๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา | ๑,๓๓๑ | - | **๑,๓๓๑** |
| | ๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา | ๑๒๐ | - | **๑๒๐** |
| | ๑.๓ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ | ๖ | - | **๖** |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๑๑๙ | - | **๑๑๙** |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๒๕ | **๒๕** |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๙๑๘** | **๐** | **๙๑๘** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑๔ | - | ๑๔ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๙๐๔ | - | ๙๐๔ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | - | - | - |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | - | - | - |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๒,๔๙๔** | **๒๕** | **๒,๕๑๙** |

จากตารางที่ ๔๗ พบว่า จำนวนสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๒,๔๙๔ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑,๔๕๗ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑๑๙ แห่ง สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑๔ แห่ง และสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๙๐๔ แห่ง

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีจำนวน ๒๕ แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๒๕ แห่ง

**ตารางที่ ๔๘** จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามเขตตรวจราชการและสังกัด

| จังหวัด | | สังกัด | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา | สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา | สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ | รวม |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๕** | | **๘๔๐** | **๓** | **๑** | **๘๔๔** |
| ๑ | เชียงใหม่ | ๒๖๘ | - | ๑ | ๒๖๙ |
| ๒ | ลำปาง | ๒๓๕ | ๓ | - | ๒๓๘ |
| ๓ | ลำพูน | ๑๑๒ | - | - | ๑๑๒ |
| ๔ | แม่ฮ่องสอน | ๒๒๕ | - | - | ๒๒๕ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๖** | | **๘๔๘** | **๗** | **๐** | **๘๕๕** |
| ๑ | เชียงราย | ๒๖๙ | ๒ | - | ๒๗๑ |
| ๒ | น่าน | ๒๓๗ | ๔ | - | ๒๔๑ |
| ๓ | พะเยา | ๑๔๙ | - | - | ๑๔๙ |
| ๔ | แพร่ | ๑๙๓ | ๑ | - | ๑๙๔ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๗** | | **๘๗๘** | **๘** | **๐** | **๘๘๖** |
| ๑ | ตาก | ๗๑ | ๑ | - | ๗๒ |
| ๒ | พิษณุโลก | ๒๑๘ | ๑ | - | ๒๑๙ |
| ๓ | เพชรบูรณ์ | ๒๔๗ | - | - | ๒๔๗ |
| ๔ | สุโขทัย | ๑๘๗ | ๕ | - | ๑๙๒ |
| ๕ | อุตรดิตถ์ | ๑๕๕ | ๑ | - | ๑๕๖ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๘** | | **๘๔๘** | **๔** | **๐** | **๘๕๒** |
| ๑ | กำแพงเพชร | ๒๒๘ | - | - | ๒๒๘ |
| ๒ | นครสวรรค์ | ๓๓๗ | ๑ | - | ๓๓๘ |
| ๓ | พิจิตร | ๑๕๐ | ๒ | - | ๑๕๒ |
| ๔ | อุทัยธานี | ๑๓๓ | ๑ | - | ๑๓๔ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓,๔๑๔** | **๒๒** | **๑** | **๓,๔๓๗** |

หมายเหตุ : โรงเรียนขนาดเล็กคือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๐ ลงมา

จากตารางที่ ๔๘ พบว่า จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีจำนวนทั้งหมด ๓,๔๓๗ แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๓,๔๑๔ แห่ง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๒๒ แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๑ แห่ง เมื่อพิจารณาตามเขตตรวจราชการ ปรากฏว่า เขตตรวจราชการที่ ๑๕ มีโรงเรียนขนาดเล็กทั้งสิ้น ๘๔๔ แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๘๔๐ แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๑ แห่งเขตตรวจราชการที่ ๑๖ มีโรงเรียนขนาดเล็กทั้งสิ้น ๘๕๕ แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๘๔๘ แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๗ แห่ง เขตตรวจราชการที่ ๑๗ มีโรงเรียนขนาดเล็กทั้งสิ้น ๘๘๖ แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๘๗๘ แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๘ แห่ง และเขตตรวจราชการที่ ๑๘ มีโรงเรียนขนาดเล็กทั้งสิ้น ๘๕๒ แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๘๔๘ แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๔ แห่ง

**๑.๓ ข้อมูลนักเรียน/นักศึกษา**

ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ภาคเหนือ มีนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) ซึ่งเป็นข้อมูลการศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๘๘๘,๑๑๒ คน จำแนกเป็น สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๖๓๐,๐๑๘ คน และสังกัดกระทรวงอื่นๆ จำนวน ๒๕๘,๐๙๔ คน เมื่อพิจารณาตามสังกัดและประเภทการจัดการศึกษา ปรากฏว่าเป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๓๔,๐๕๘ คน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๔,๐๕๔ คน

**ตารางที่ ๔๙** จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑,๔๗๕,๙๖๔** | **๑๕๔,๐๕๔** | **๑,๖๓๐,๐๑๘** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๑,๑๙๕,๗๖๖ | - | ๑,๑๙๕,๗๖๖ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๒๘๐,๑๙๘ | - | ๒๘๐,๑๙๘ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๑๕๔๐๕๔ | ๑๕๔,๐๕๔ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๒๕๘,๐๙๔** | **๐** | **๒๕๘,๐๙๔** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑๑,๓๐๒ | - | ๑๑,๓๐๒ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๒๓๗,๕๐๖ | - | ๒๓๗,๕๐๖ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๘,๕๖๙ | - | ๘,๕๖๙ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๗๑๗ | - | ๗๑๗ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๑,๗๓๔,๐๕๘** | **๑๕๔,๐๕๔** | **๑,๘๘๘,๑๑๒** |

จากตารางที่ ๔๙ จำนวนนักเรียน/นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

นักเรียน/นักศึกษา ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๓๔,๐๕๘ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑,๑๙๕,๗๖๖ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๒๘๐,๑๙๘ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑๑,๓๐๒ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒๓๗,๕๐๖ คน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๘,๕๖๙ คน และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๗๑๗ คน

นักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๔,๐๕๔ คน

**ตารางที่ ๕๐** จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๔๐๘,๐๘๔** | **๔๓,๓๐๔** | **๔๕๑,๓๘๘** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๓๐๘,๗๒๙ | | ๓๐๘,๗๒๙ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๙๙,๓๕๕ | | ๙๙,๓๕๕ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | | ๔๓,๓๐๔ | ๔๓,๓๐๔ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๖๘,๑๖๗** | **๐** | **๖๘,๑๖๗** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๕,๐๐๓ | | ๕,๐๐๓ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๖๐,๒๓๕ | | ๖๐,๒๓๕ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๒,๕๖๕ | | ๒,๕๖๕ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๓๖๔ | | ๓๖๔ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๔๗๖,๒๕๑** | **๔๓,๓๐๔** | **๕๑๙,๕๕๕** |

จากตารางที่ ๕๐ จำนวนนักเรียน/นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

นักเรียน/นักศึกษา ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวนทั้งสิ้น ๔๗๖,๒๕๑ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓๐๘,๗๒๙ คน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๙๙,๓๕๕ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๕,๐๐๓ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๖๐,๒๓๕ คน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๒,๕๖๕ คน และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๓๖๔ คน

นักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๔๓,๓๐๔ คน

**ตารางที่ ๕๑** จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๓๐๖,๖๑๒** | **๓๔,๗๑๒** | **๓๔๑,๓๒๔** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๒๕๗,๐๒๙ | - | ๒๕๗,๐๒๙ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๔๙,๕๘๓ | - | ๔๙,๕๘๓ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๓๔๗๑๒ | ๓๔,๗๑๒ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๖๕,๐๓๗** | **๐** | **๖๕,๐๓๗** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๔,๒๕๓ | - | ๔,๒๕๓ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๕๙,๒๑๐ | - | ๕๙,๒๑๐ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๑,๕๗๔ | - | ๑,๕๗๔ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | - | - | - |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓๗๑,๖๔๙** | **๓๔,๗๑๒** | **๔๐๖,๓๖๑** |

จากตารางที่ ๕๑ จำนวนนักเรียน/นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

นักเรียน/นักศึกษา ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวนทั้งสิ้น ๓๗๑,๖๔๙ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๕๗,๐๒๙ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๔๙,๕๘๓ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๔,๒๕๓ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๕๙,๒๑๐ คน และสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๑,๕๗๔ คน

นักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๓๔,๗๑๒ คน

**ตารางที่ ๕๒** จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๔๓๖,๘๓๗** | **๔๗,๗๙๙** | **๔๘๔,๖๓๖** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๓๖๗,๐๓๘ | - | ๓๖๗,๐๓๘ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๖๙,๗๙๙ | - | ๖๙,๗๙๙ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๔๗,๗๙๙ | ๔๗,๗๙๙ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๘๐,๒๘๘** | **๐** | **๘๐,๒๘๘** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑,๐๐๘ | - | ๑,๐๐๘ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๗๔,๔๙๗ | - | ๗๔,๔๙๗ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๔,๔๓๐ | - | ๔,๔๓๐ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๓๕๓ | - | ๓๕๓ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๕๑๗,๑๒๕** | **๔๗,๗๙๙** | **๕๖๔,๙๒๔** |

จากตารางที่ ๕๒ จำนวนนักเรียน/นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

นักเรียน/นักศึกษา ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวนทั้งสิ้น ๕๑๗,๑๒๕ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓๖๗,๐๓๘ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๖๙,๗๙๙ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑,๐๐๘ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๗๔,๔๙๗ คน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๔,๔๓๐ คน และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๓๕๓ คน

นักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๔๗,๗๙๙ คน

**ตารางที่ ๕๓** จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการการศึกษาและสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๓๒๔,๔๓๑** | **๒๘,๒๓๙** | **๓๕๒,๖๗๐** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๒๖๒,๙๗๐ | - | ๒๖๒,๙๗๐ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๖๑,๔๖๑ | - | ๖๑,๔๖๑ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๒๘๒๓๙ | ๒๘,๒๓๙ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๔๔,๖๐๒** | **๐** | **๔๔,๖๐๒** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑,๐๓๘ | - | ๑,๐๓๘ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๔๓,๕๖๔ | - | ๔๓,๕๖๔ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | - | - | ๐ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | - | - | ๐ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓๖๙,๐๓๓** | **๒๘,๒๓๙** | **๓๙๗,๒๗๒** |

จากตารางที่ ๕๓ จำนวนนักเรียน/นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

นักเรียน/นักศึกษา ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวนทั้งสิ้น ๓๖๙,๐๓๓ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๖๒,๙๗๐ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๖๑,๔๖๑ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑,๐๓๘ คน และสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๔๓,๕๖๔ คน

นักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๒๘,๒๓๙ คน

**๑.๔ ข้อมูลครู/อาจารย์**

ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ภาคเหนือ มีครู/อาจารย์ในสถานศึกษา ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) ซึ่งเป็นข้อมูลการศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๔,๖๖๒ คน จำแนกเป็น สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑๑๒,๑๒๘ คน และกระทรวงอื่น ๆ จำนวน ๑๒,๕๓๔ คน เมื่อพิจารณาตามระดับและประเภทการจัดการศึกษา ปรากฏว่าเป็นครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวน ๑๒๑,๑๐๙ คน และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๓,๕๕๓ คน โดยมีรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ ๕๔** จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา (คน) | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๑๐๘,๕๗๕** | **๓,๕๕๓** | **๑๑๒,๑๒๘** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๙๐,๕๓๓ | - | ๙๐,๕๓๓ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๑๘,๐๔๒ | - | ๑๘,๐๔๒ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๓,๕๕๓ | ๓,๕๕๓ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๑๒,๕๓๔** | **-** | **๑๒,๕๓๔** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑,๘๐๔ | - | ๑,๘๐๔ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๑๐,๒๗๑ | - | ๑๐,๒๗๑ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๓๑๘ | - | ๓๑๘ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๑๔๑ | - | ๑๔๑ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๑๒๑,๑๐๙** | **๓,๕๕๓** | **๑๒๔,๖๖๒** |

จากตารางที่ ๕๔ พบว่า จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และสังกัด ได้ดังนี้

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๑๒๑,๑๐๙ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๙๐,๕๓๓ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑๘,๐๔๒ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑,๘๐๔ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑๐,๒๗๑ คน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๓๑๘ คน และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๑๔๑ คน

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๓,๕๕๓ คน

**ตารางที่ ๕๕** จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา (คน) | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๓๑,๒๐๒** | **๑,๑๒๕** | **๓๒,๓๒๗** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๒๓,๖๑๓ | - | ๒๓,๖๑๓ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๗,๕๘๙ | - | ๗,๕๘๙ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๑,๑๒๕ | ๑,๑๒๕ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๓,๓๕๕** | **-** | **๓,๓๕๕** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๖๙๙ | - | ๖๙๙ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๒,๕๒๖ | - | ๒,๕๒๖ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๔๗ | - | ๔๗ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๘๓ | - | ๘๓ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓๔,๕๕๗** | **๑,๑๒๕** | **๓๕,๖๘๒** |

จากตารางที่ ๕๕ พบว่า จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และสังกัด ได้ดังนี้

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๓๔,๕๕๗ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๓,๖๑๓ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๗,๕๘๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๖๙๙ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒,๕๒๖ คน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๔๗ คน และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๘๓ คน

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๑,๑๒๕ คน

**ตารางที่ ๕๖** จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา (คน) | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๒๔,๐๕๘** | **๙๐๓** | **๒๔,๙๖๑** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๒๐,๗๕๐ | - | ๒๐,๗๕๐ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๓,๓๐๘ | - | ๓,๓๐๘ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๙๐๓ | ๙๐๓ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๓,๖๑๐** | **-** | **๓,๖๑๐** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๗๕๘ | - | ๗๕๘ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๒,๘๒๑ | - | ๒,๘๒๑ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๓๑ | - | ๓๑ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | - | - | - |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๒๗,๖๖๘** | **๙๐๓** | **๒๘,๕๗๑** |

จากตารางที่ ๕๖ พบว่า จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และสังกัด ได้ดังนี้

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๒๗,๖๖๘ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๐,๗๕๐ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๓,๓๐๘ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๗๕๘ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒,๘๒๑ คน และสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๓๑ คน

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจำนวน ๙๐๓ คน

**ตารางที่ ๕๗** จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา (คน) | | รวมทุกประเภท |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๓๐,๔๖๘** | **๑,๐๐๒** | **๓๑,๔๗๐** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๒๖,๕๗๗ | - | ๒๖,๕๗๗ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๓,๘๙๑ | - | ๓,๘๙๑ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๑,๐๐๒ | ๑,๐๐๒ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๒,๙๙๖** | **-** | **๒,๙๙๖** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑๗๙ | - | ๑๗๙ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๒,๕๑๙ | - | ๒,๕๑๙ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๒๔๐ | - | ๒๔๐ |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | ๕๘ | - | ๕๘ |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๓๓,๔๖๔** | **๑,๐๐๒** | **๓๔,๔๖๖** |

จากตารางที่ ๕๗ พบว่า จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และสังกัด ได้ดังนี้

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๓๓,๔๖๔ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๖,๕๗๗ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๓,๘๙๑ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑๗๙ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒,๕๑๙ คน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๒๔๐ คน และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๕๘ คน

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจำนวน ๑,๐๐๒ คน

**ตารางที่ ๕๘** จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และตามสังกัด

| สังกัด | | ประเภทการจัดการศึกษา (คน) | | รวมทุก |
|---|---|---|---|---|
| | | ขั้นพื้นฐาน | อาชีวศึกษา | ประเภท |
| **กระทรวงศึกษาธิการ** | | **๒๒,๘๔๗** | **๕๒๓** | **๒๓,๓๗๐** |
| ๑ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๑๙,๕๙๓ | - | ๑๙,๕๙๓ |
| ๒ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน | ๓,๒๕๔ | - | ๓,๒๕๔ |
| ๓ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | - | ๕๒๓ | ๕๒๓ |
| **กระทรวงอื่น ๆ** | | **๒,๕๗๓** | **-** | **๒,๕๗๓** |
| ๔ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑๖๘ | - | ๑๖๘ |
| ๕ | กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย | ๒,๔๐๕ | - | ๒,๔๐๕ |
| ๖ | กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | - | - | - |
| ๗ | สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม | - | - | - |
| **รวมทั้งสิ้น** | | **๒๕,๔๒๐** | **๕๒๓** | **๒๕,๙๔๓** |

จากตารางที่ ๕๘ พบว่า จำนวนครู/อาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา และสังกัด ได้ดังนี้

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) มีจำนวน ๒๕,๔๒๐ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๙,๕๙๓ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๓,๒๕๔ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑๖๘ คน และสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒,๔๐๕ คน

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจำนวน ๕๒๓ คน

**๒. การจัดการศึกษานอกระบบ**

การจัดการศึกษานอกระบบโดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ในภาพรวมภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา ได้แก่ จำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียน/นักศึกษา และจำนวนครู/อาจารย์ ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ ๕๙** จำนวนสถานศึกษา สังกัด กศน.ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามเขตตรวจราชการ และประเภท

| สังกัด | สถานศึกษา (แห่ง) | ศูนย์การเรียน (ห้องเรียน) | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | กศน.ตำบล (แห่ง) | ศรช. (แห่ง) | ศศช. (แห่ง) | รวมศูนย์การเรียน (แห่ง) |
| กศน.จังหวัดเชียงใหม่ | ๒๕ | ๒๐๔ | ๗ | ๒๕๒ | **๔๖๓** |
| กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน | ๗ | ๔๕ | ๑๓ | ๑๒๖ | **๑๘๔** |
| กศน.จังหวัดลำปาง | ๑๓ | ๑๐๐ | - | ๑๓ | **๑๑๓** |
| กศน.จังหวัดลำพูน | ๘ | ๕๑ | - | ๑๕ | **๖๖** |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๕** | **๕๓** | **๔๐๐** | **๒๐** | **๔๐๖** | **๘๒๖** |
| กศน.จังหวัดเชียงราย | ๑๘ | ๑๒๒ | ๒๒ | ๑๔๙ | **๒๙๓** |
| กศน.จังหวัดน่าน | ๑๕ | ๙๙ | ๒ | ๖๕ | **๑๖๖** |
| กศน.จังหวัดพะเยา | ๙ | ๖๘ | - | ๑๓ | **๘๑** |
| กศน.จังหวัดแพร่ | ๘ | ๗๘ | ๒ | ๑๒ | **๙๒** |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๖** | **๕๐** | **๓๖๗** | **๒๖** | **๒๓๙** | **๖๓๒** |
| กศน.จังหวัดตาก | ๙ | ๖๓ | - | - | **๖๓** |
| กศน.จังหวัดพิษณุโลก | ๙ | ๙๓ | - | - | **๙๓** |
| กศน.จังหวัดเพชรบูรณ์ | ๑๑ | ๘๖ | - | - | **๘๖** |
| กศน.จังหวัดสุโขทัย | ๙ | ๖๗ | - | - | **๖๗** |
| กศน.จังหวัดอุตรดิตถ์ | ๑๐ | ๑๑๗ | - | - | **๑๑๗** |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๗** | **๔๘** | **๔๒๖** | **๐** | **๐** | **๔๒๖** |
| กศน.จังหวัดกำแพงเพชร | ๑๑ | ๗๘ | - | ๓๔ | **๑๑๒** |
| กศน.จังหวัดนครสวรรค์ | ๑๖ | ๑๓๐ | - | ๒๐๕ | **๓๓๕** |
| กศน.จังหวัดพิจิตร | ๑๒ | ๘๙ | - | ๗๕ | **๑๖๔** |
| กศน.จังหวัดอุทัยธานี | ๘ | ๗๐ | - | ๓๖ | **๑๐๖** |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๘** | **๔๗** | **๓๖๗** | **-** | **๓๕๐** | **๗๑๗** |
| **รวมจำนวนสถานศึกษา** | **๑๙๘** | **๑,๕๖๐** | **๔๖** | **๙๙๕** | **๒,๖๐๑** |

จากตารางที่ ๕๙ พบว่า สถานศึกษาสังกัด กศน. ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีสถานศึกษาจำนวนทั้งหมด ๑๙๘ แห่ง ศูนย์การเรียน (ห้องเรียน) จำนวน ๒,๖๐๑ ประกอบด้วย กศน.ตำบล จำนวน ๑,๕๖๐ แห่ง ศศช.จำนวน ๔๖ แห่ง และ ศรช. จำนวน ๙๙๕ แห่ง เมื่อพิจารณาตามเขตตรวจราชการ ปรากฏว่า เขตตรวจราชการที่ ๑๕ มีสถานศึกษาสังกัด กศน. จำนวนทั้งหมด ๕๓ แห่ง ศูนย์การเรียน (ห้องเรียน) จำนวน ๘๒๖ ประกอบด้วย กศน.ตำบล จำนวน ๔๐๐ แห่ง ศศช.จำนวน ๒๐ แห่ง และ ศรช. จำนวน ๔๐๖ แห่ง เขตตรวจราชการที่ ๑๖ มีสถานศึกษาสังกัด กศน. จำนวนทั้งหมด ๕๐ แห่ง ศูนย์การเรียน (ห้องเรียน) จำนวน ๖๓๒ ประกอบด้วย กศน.ตำบล จำนวน ๓๗๖ แห่ง ศศช.จำนวน ๒๖ แห่ง และ ศรช. จำนวน ๒๓๙ แห่ง เขตตรวจราชการที่ ๑๗ สถานศึกษาสังกัด กศน. จำนวนทั้งหมด ๔๘ แห่ง ศูนย์การเรียน (ห้องเรียน) จำนวน ๔๒๖ ประกอบด้วย กศน.ตำบล จำนวน ๔๒๖ แห่ง เขตตรวจราชการที่ ๑๘ สถานศึกษาสังกัด กศน. จำนวนทั้งหมด ๔๗ แห่ง ศูนย์การเรียน (ห้องเรียน) จำนวน ๗๑๗ ประกอบด้วย กศน.ตำบล จำนวน ๓๖๗ แห่ง และ ศศช.จำนวน ๓๕๐ แห่ง

**ตารางที่ ๖๐** จำนวนนักเรียน สังกัด กศน.ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามเขตตรวจราชการและระดับการศึกษา

| จังหวัด | ระดับการศึกษา (คน) | | | รวม (คน) |
|---|---|---|---|---|
| | ประถมศึกษา | ม.ต้น | ม.ปลาย | |
| กศน.จังหวัดเชียงใหม่ | ๔,๒๐๑ | ๖,๒๐๑ | ๘,๘๗๕ | ๑๙,๒๗๗ |
| กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน | ๔๕๒ | ๑,๕๒๘ | ๒,๓๒๐ | ๔,๓๐๐ |
| กศน.จังหวัดลำปาง | ๘๘๐ | ๒,๒๗๗ | ๓,๖๒๗ | ๖,๗๘๔ |
| กศน.จังหวัดลำพูน | ๓๗๔ | ๑,๒๐๖ | ๑,๙๑๖ | ๓,๔๙๖ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๕** | **๕,๖๐๗** | **๑๑,๒๑๒** | **๑๖,๗๓๘** | **๓๓,๘๕๗** |
| กศน.จังหวัดเชียงราย | ๒,๗๐๓ | ๕,๒๗๙ | ๗,๕๘๙ | ๑๕,๕๗๑ |
| กศน.จังหวัดน่าน | ๘๙๕ | ๑,๘๓๕ | ๓,๓๘๐ | ๖,๑๑๐ |
| กศน.จังหวัดพะเยา | ๔๓๙ | ๑,๗๑๓ | ๒,๗๖๔ | ๔,๙๑๖ |
| กศน.จังหวัดแพร่ | ๘๗๓ | ๑,๖๙๔ | ๒,๙๒๘ | ๕,๔๙๕ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๖** | **๔,๙๑๐** | **๑๐,๕๒๑** | **๑๖,๖๖๑** | **๓๒,๐๙๒** |
| กศน.จังหวัดตาก | ๔,๔๐๗ | ๑,๙๙๐ | ๒,๗๔๑ | ๙,๑๓๘ |
| กศน.จังหวัดพิษณุโลก | ๒๙๘ | ๒,๔๓๗ | ๔,๒๔๐ | ๖,๙๗๕ |
| กศน.จังหวัดเพชรบูรณ์ | ๗๘๔ | ๔,๐๓๕ | ๖,๐๔๔ | ๑๐,๘๖๓ |
| กศน.จังหวัดสุโขทัย | ๕๑๕ | ๒,๑๔๓ | ๒,๙๘๑ | ๕,๖๓๙ |
| กศน.จังหวัดอุตรดิตถ์ | ๕๐๘ | ๑,๖๕๗ | ๓,๔๖๕ | ๕,๖๓๐ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๗** | **๖,๕๑๒** | **๑๒,๒๖๒** | **๑๙,๔๗๑** | **๓๘,๒๔๕** |
| กศน.จังหวัดกำแพงเพชร | ๒๖๕ | ๒,๒๑๗ | ๒,๙๔๐ | ๕,๔๒๒ |
| กศน.จังหวัดนครสวรรค์ | ๖๕๑ | ๔,๖๖๙ | ๗,๔๕๐ | ๑๒,๗๗๐ |
| กศน.จังหวัดพิจิตร | ๓๕๖ | ๑,๘๓๓ | ๒,๙๓๗ | ๕,๑๒๖ |
| กศน.จังหวัดอุทัยธานี | ๑๔๔ | ๑,๓๕๖ | ๒,๑๖๕ | ๓,๖๖๕ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๘** | **๑,๔๑๖** | **๑๐,๐๗๕** | **๑๕,๔๙๒** | **๒๕,๙๘๓** |
| **รวมจำนวนนักศึกษา** | **๑๘,๔๔๕** | **๔๔,๐๗๐** | **๖๘,๓๖๒** | **๑๓๐,๑๗๗** |

จากตารางที่ ๖๐ พบว่า นักศึกษาสังกัด กศน. ในพื้นที่ภาคเหนือ มีจำนวนทั้งหมด ๑๓๐,๑๗๗ คน ประกอบด้วย นักศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๘,๔๔๕ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๔๔,๐๗๐ คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๖๘,๓๖๒ คน คน เมื่อพิจารณาตามเขตตรวจราชการ ปรากฏว่า เขตตรวจราชการที่ ๑๕ มีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด จำนวน ๓๓,๘๕๗ คน ประกอบด้วย นักศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๕,๖๐๗ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๑,๒๑๒ คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๖,๗๓๘ คน เขตตรวจราชการที่ ๑๖ มีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด จำนวน ๓๒,๐๙๒ คน ประกอบด้วย นักศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๔,๙๑๐ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๐,๕๒๑ คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๖,๖๖๑ คน เขตตรวจราชการที่ ๑๗ มีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด จำนวน ๓๘,๒๔๕ คน ประกอบด้วย นักศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๖,๕๑๒ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๒,๒๖๒ คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๙,๔๗๑ คน และเขตตรวจราชการที่ ๑๘ มีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด จำนวน ๒๕,๙๘๓ คน ประกอบด้วย นักศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๑,๔๑๖ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๐,๐๗๕ คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๕,๔๙๒ คน

**ตารางที่ ๖๑** จำนวนครู สังกัด กศน.ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามเขตตรวจราชการและประเภทครู

| จังหวัด | ประเภทของครู (คน) | | | รวม (คน) |
|---|---|---|---|---|
| | ข้าราชการ | พนักงานราชการ | ครูอัตราจ้าง | |
| กศน.จังหวัดเชียงใหม่ | ๑๔๖ | ๕๖๒ | ๑๔๑ | ๘๔๙ |
| กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน | ๓๕ | ๑๗๔ | ๓๕ | ๒๔๔ |
| กศน.จังหวัดลำปาง | ๑๒ | ๑๒๕ | ๗๓ | ๒๑๐ |
| กศน.จังหวัดลำพูน | ๑๗ | ๘๒ | ๑๔ | ๑๑๓ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๕** | **๒๑๐** | **๙๔๓** | **๒๖๓** | **๑,๔๑๖** |
| กศน.จังหวัดเชียงราย | ๔๑ | ๓๓๖ | ๗๑ | ๔๔๘ |
| กศน.จังหวัดน่าน | ๓๗ | ๑๘๓ | ๓๘ | ๒๕๘ |
| กศน.จังหวัดพะเยา | ๕ | ๑๑๙ | ๕๔ | ๑๗๘ |
| กศน.จังหวัดแพร่ | ๗ | ๑๐๖ | ๑๔ | ๑๒๗ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๖** | **๙๐** | **๗๔๔** | **๑๗๗** | **๑,๐๑๑** |
| กศน.จังหวัดตาก | ๑๖ | ๒๗๕ | ๗๙ | ๓๗๐ |
| กศน.จังหวัดพิษณุโลก | ๒๕ | ๑๐๕ | ๒๗ | ๑๕๗ |
| กศน.จังหวัดเพชรบูรณ์ | ๑๗ | ๑๒๒ | ๒๙ | ๑๖๘ |
| กศน.จังหวัดสุโขทัย | ๒๕ | ๙๖ | ๒๕ | ๑๔๖ |
| กศน.จังหวัดอุตรดิตถ์ | ๒๕ | ๑๐๑ | ๘ | ๑๓๔ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๗** | **๑๐๘** | **๖๙๙** | **๑๖๘** | **๙๗๕** |

**ตารางที่ ๖๑** จำนวนครู สังกัด กศน.ในพื้นที่ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำแนกตามเขตตรวจราชการและประเภท (ต่อ)

| จังหวัด | ประเภทของครู (คน) | | | รวม (คน) |
|---|---|---|---|---|
| | ข้าราชการ | พนักงานราชการ | ครูอัตราจ้าง | |
| กศน.จังหวัดกำแพงเพชร | ๒๑ | ๑๑๐ | ๒๔ | ๑๕๕ |
| กศน.จังหวัดนครสวรรค์ | ๒๘ | ๑๘๐ | ๔๕ | ๒๕๓ |
| กศน.จังหวัดพิจิตร | ๑๑ | ๑๐๒ | ๓๐ | ๑๔๓ |
| กศน.จังหวัดอุทัยธานี | ๑๕ | ๗๕ | ๗ | ๙๗ |
| **เขตตรวจราชการที่ ๑๘** | **๗๕** | **๔๖๗** | **๑๐๖** | **๖๔๘** |
| **รวมจำนวนครู** | **๔๘๓** | **๒,๘๕๓** | **๗๑๓** | **๔,๐๔๙** |

จากตารางที่ ๖๑ พบว่า ครู สังกัด กศน. ในพื้นที่ภาคเหนือ มีจำนวนทั้งหมด ๔,๐๔๙ คน จำแนกเป็น ข้าราชการ จำนวน ๔๘๓ คน พนักงานราชการ จำนวน ๒,๘๕๓ คน และครูอัตราจ้าง จำนวน ๗๑๓ คน เมื่อจำแนกตามเขตตรวจราชการ พบว่า เขตตรวจราชการที่ ๑๕ มีครู จำนวน ๑,๔๑๖ คน จำแนกเป็น ข้าราชการ จำนวน ๒๑๐ คน พนักงานราชการ จำนวน ๙๔๓ คน และครูอัตราจ้าง จำนวน ๒๖๓ คน เขตตรวจราชการที่ ๑๖ มีครู จำนวน ๑,๐๑๑ คน จำแนกเป็น ข้าราชการ จำนวน ๙๐ คน พนักงานราชการ จำนวน ๗๔๔ คน และครูอัตราจ้าง จำนวน ๑๗๗ คน เขตตรวจราชการที่ ๑๗ มีครู จำนวน ๙๗๕ คน จำแนกเป็น ข้าราชการ จำนวน ๑๐๘ คน พนักงานราชการ จำนวน ๖๙๙ คน และครูอัตราจ้าง จำนวน ๑๖๘ คน และเขตตรวจราชการที่ ๑๘ มีครู จำนวน ๖๔๘ คน จำแนกเป็น ข้าราชการ จำนวน ๗๕ คน พนักงานราชการ จำนวน ๔๖๗ คน และครูอัตราจ้าง จำนวน ๑๐๖ คน

**ข้อมูลสารสนเทศด้านคุณภาพการศึกษาภาคเหนือ**

ข้อมูลสารสนเทศด้านคุณภาพการศึกษาภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ๔ เขตตรวจตรวจราชการ ได้แก่ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ เขตตรวจราชการที่ ๑๖ เขตตรวจราชการที่ ๑๗ และเขตตรวจราชการที่ ๑๘ เป็นภาพรวมของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ของปีการศึกษา ๒๕๖๕ ภาคเหนือ โดยได้จัดทำข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

1. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O–NET)
2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V–NET)
3. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N–NET)

**๑. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O–NET)**

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O – NET) เป็นการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียน ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ใน ๔ กลุ่มสาระวิชา คือ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ใน ๕ กลุ่มสาระวิชา คือ ภาษาไทย สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๓– ๒๕๖๕ ในภาพรวมของภาคเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

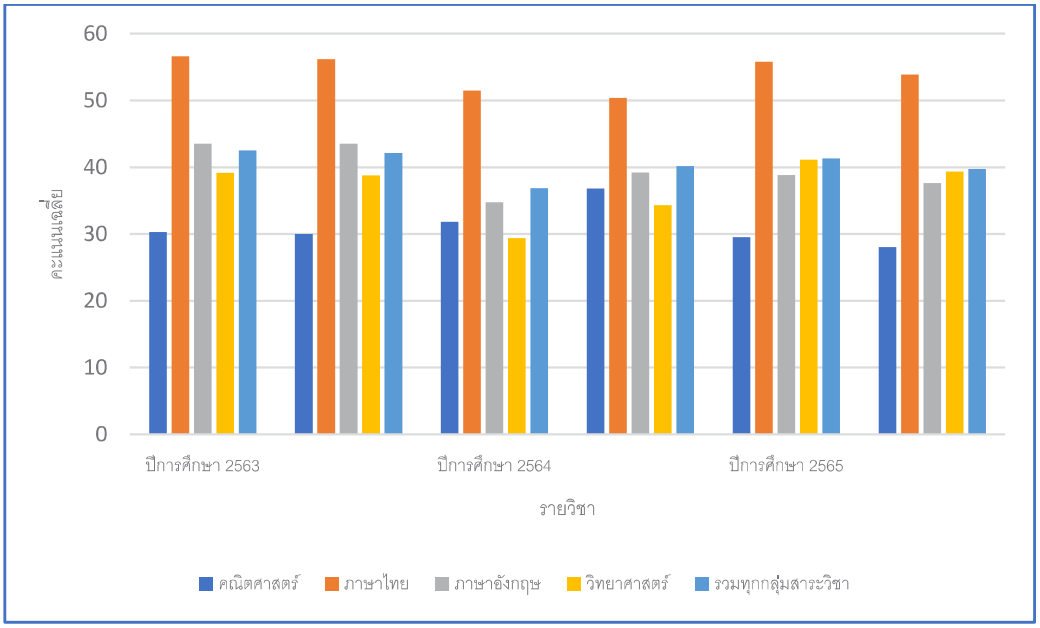
**ตารางที่ ๖๒** คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา

| กลุ่มสาระวิชา | คะแนนเฉลี่ย | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ปีการศึกษา ๒๕๖๓ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | |
| | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ |
| คณิตศาสตร์ | ๓๐.๒๙ | ๒๙.๙๙ | ๓๑.๘๓* | ๓๖.๘๓ | ๒๙.๕๔ | ๒๘.๐๖ |
| ภาษาไทย | ๕๖.๖๒ | ๕๖.๒๐ | ๕๑.๔๘ | ๕๐.๓๘ | ๕๕.๗๙ | ๕๓.๘๙ |
| ภาษาอังกฤษ | ๔๓.๕๓* | ๔๓.๕๕ | ๓๔.๗๔* | ๓๙.๒๒ | ๓๘.๘๑ | ๓๗.๖๒ |
| วิทยาศาสตร์ | ๓๙.๑๗ | ๓๘.๗๘ | ๒๙.๓๘* | ๓๔.๓๑ | ๔๑.๑๔ | ๓๙.๓๔ |
| **รวมทุกกลุ่มสาระวิชา** | **๔๒.๕๔** | **๔๒.๑๓** | **๓๖.๘๖*** | **๔๐.๑๙** | **๔๑.๓๒** | **๓๙.๗๓** |

* หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

จากตารางที่ ๖๒ พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓, ๒๕๖๔, ๒๕๖๕ ภาคเหนือมีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระวิชาเท่ากับ ๔๒.๕๔, ๓๖.๘๖ และ ๔๑.๓๒ ตามลำดับ ซึ่งพบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓, ๒๕๖๕ ภาคเหนือมีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระวิชาสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาระวิชา พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓ พบว่า คะแนนเฉลี่ยภาคเหนือกลุ่มสาระวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนกลุ่มสาระวิชา ภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สำหรับปีการศึกษา ๒๕๖๔ พบว่า คะแนนเฉลี่ยภาคเหนือกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนกลุ่มสาระวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และปีการศึกษา ๒๕๖๕ คะแนนเฉลี่ยภาคเหนือทุกกลุ่มสาระวิชา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

**แผนภาพที่ ๕** แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา



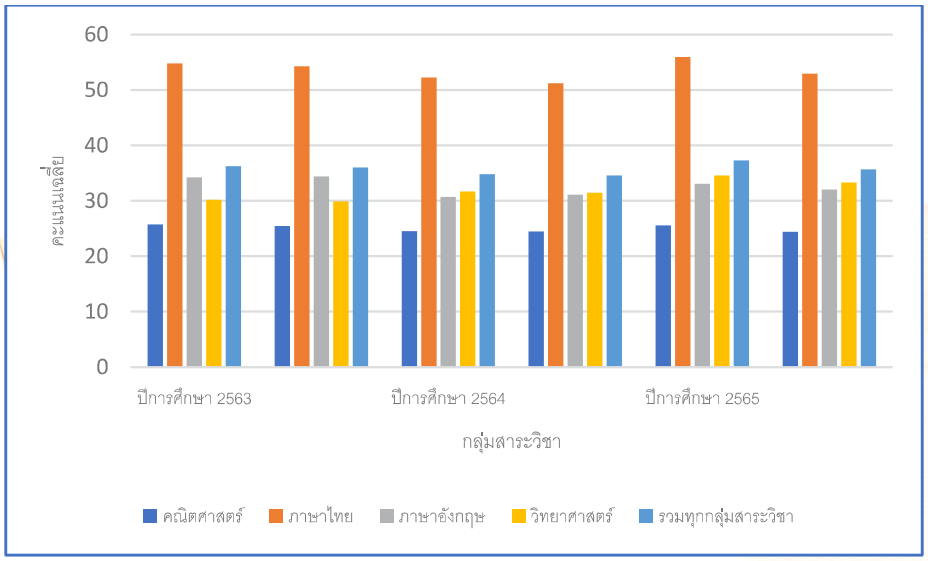
**ตารางที่ ๖๓** คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา

| กลุ่มสาระวิชา | คะแนนเฉลี่ย | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ปีการศึกษา ๒๕๖๓ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | |
| | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ |
| คณิตศาสตร์ | ๒๕.๗๓ | ๒๕.๔๖ | ๒๔.๕๐ | ๒๔.๔๗ | ๒๕.๕๗ | ๒๔.๓๙ |
| ภาษาไทย | ๕๔.๘๑ | ๕๔.๒๙ | ๕๒.๒๓ | ๕๑.๑๙ | ๕๕.๙๒ | ๕๒.๙๕ |
| ภาษาอังกฤษ | ๓๔.๒๓* | ๓๔.๓๘ | ๓๐.๗๐* | ๓๑.๑๑ | ๓๓.๐๖ | ๓๒.๐๕ |
| วิทยาศาสตร์ | ๓๐.๒๐ | ๒๙.๘๙ | ๓๑.๗๑ | ๓๑.๔๕ | ๓๔.๕๙ | ๓๓.๓๒ |
| **รวมทุกกลุ่มสาระวิชา** | **๓๖.๒๕** | **๓๖.๐๓** | **๓๔.๗๙** | **๓๔.๕๖** | **๓๗.๒๙** | **๓๕.๖๘** |

* หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

จากตารางที่ ๖๓ พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓, ๒๕๖๔, ๒๕๖๕ ภาคเหนือมีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระวิชาเท่ากับ ๓๖.๒๕, ๓๔.๗๙ และ ๓๗.๒๙ ตามลำดับ ซึ่งพบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓, ๒๕๖๔, ๒๕๖๕ ภาคเหนือมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาระวิชา พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ พบว่า คะแนนเฉลี่ยภาคเหนือกลุ่มสาระวิชา คณิตศาสตร์, ภาษาไทย, วิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนกลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยภาคเหนือ ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สำหรับปีการศึกษา ๒๕๖๕ คะแนนเฉลี่ยภาคเหนือทุกกลุ่มสาระวิชา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

**แผนภาพที่ ๖** แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา



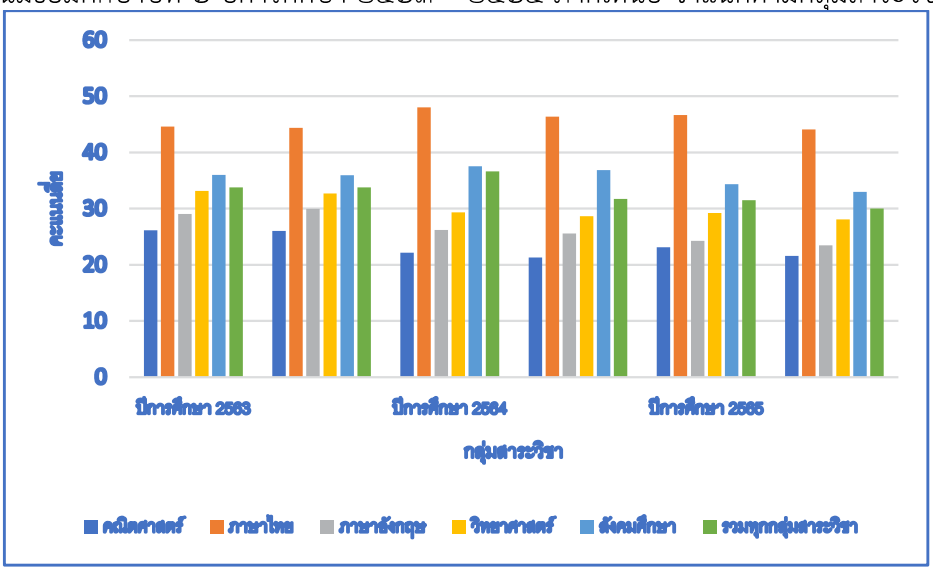
**ตารางที่ ๖๔** คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา

| กลุ่มสาระวิชา | คะแนนเฉลี่ย | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ปีการศึกษา ๒๕๖๓ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | |
| | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ |
| คณิตศาสตร์ | ๒๖.๑๒ | ๒๖.๐๔ | ๒๒.๑๗ | ๒๑.๒๘ | ๒๓.๑๓ | ๒๑.๖๑ |
| ภาษาไทย | ๔๔.๕๙ | ๔๔.๓๖ | ๔๘.๐๒ | ๔๖.๔๐ | ๔๖.๖๘ | ๔๔.๐๙ |
| ภาษาอังกฤษ | ๒๙.๐๘* | ๒๙.๙๔ | ๒๖.๒๐ | ๒๕.๕๖ | ๒๔.๒๔ | ๒๓.๔๔ |
| วิทยาศาสตร์ | ๓๓.๑๖ | ๓๒.๖๘ | ๒๙.๓๓ | ๒๘.๖๕ | ๒๙.๒๐ | ๒๘.๐๘ |
| สังคมศึกษา | ๓๖.๐๒ | ๓๕.๙๓ | ๓๗.๕๔ | ๓๖.๘๗ | ๓๔.๓๔ | ๓๓.๐๐ |
| **รวมทุกกลุ่มสาระวิชา** | **๓๓.๗๙** | **๓๓.๗๘** | **๓๖.๖๕** | **๓๑.๗๕** | **๓๑.๕๒** | **๓๐.๐๔** |

* หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

จากตารางที่ ๖๔ พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓, ๒๕๖๔, ๒๕๖๕ ภาคเหนือมีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระวิชาเท่ากับ ๓๓.๗๙, ๓๖.๖๕ และ ๓๑.๕๒ ตามลำดับ ซึ่งพบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓, ๒๕๖๔, ๒๕๖๕ ภาคเหนือมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาระวิชา พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓ คะแนนเฉลี่ยภาคเหนือกลุ่มสาระวิชา คณิตศาสตร์, ภาษาไทย, วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนกลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยภาคเหนือ ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สำหรับปีการศึกษา ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ คะแนนเฉลี่ยภาคเหนือทุกกลุ่มสาระวิชามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

**แผนภาพที่ ๗** แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามกลุ่มสาระวิชา



**๒. ผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Education Test หรือ V–NET)**

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V – NET) เป็นการทดสอบวัดความรู้มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาที่จะจบระดับชั้น ปวช.๓ โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ในภาพรวมของภาคเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V – NET) ดังนี้

**ตารางที่ ๖๕** คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V – NET) ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ (ปวช.๓) ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

| รายวิชา | คะแนนเฉลี่ย | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ปีการศึกษา ๒๕๖๓ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | |
| | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ |
| ความรู้ด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ | ๓๘.๓๐* | ๓๘.๗๓ | ๔๒.๑๘ | ๔๑.๙๐ | ๔๐.๗๘* | ๔๑.๐๒ |

จากตารางที่ ๖๕ พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V – NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ (ปวช.๓) ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๕ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓๘.๓๐, ๔๐.๗๘ ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔๒.๑๘ ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

**๓. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-Formal National Education Test หรือ N–NET)**

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) มีวัตถุประสงค์ในการทดสอบ ๔ ข้อ ได้แก่ ๑.เพื่อทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒.เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน ๓.เพื่อประกอบการสำเร็จการศึกษา ๔.เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น และในปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ในภาพรวมของภาคเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

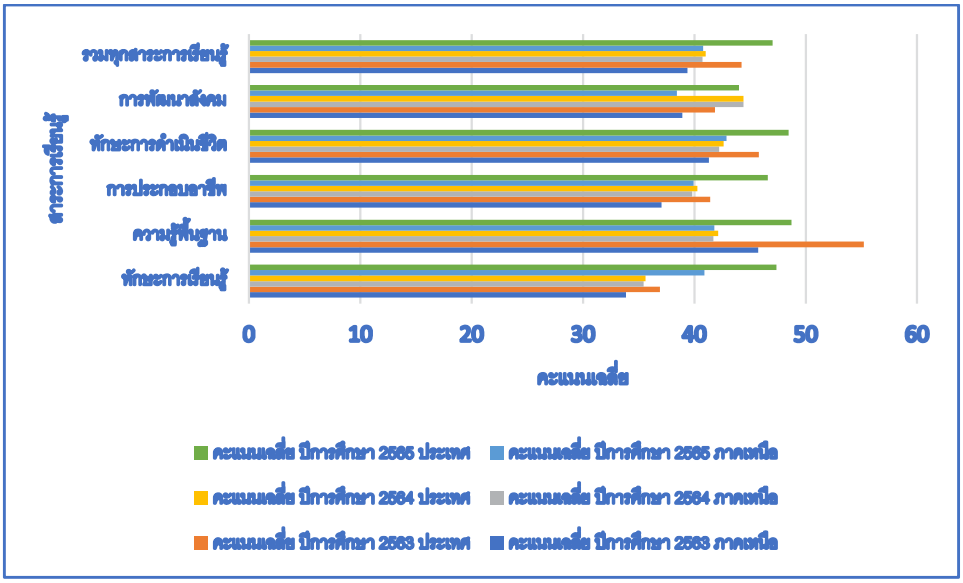
**ตารางที่ ๖๖** คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้

| สาระการเรียนรู้ | คะแนนเฉลี่ย | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ปีการศึกษา ๒๕๖๓ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | |
| | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ |
| ทักษะการเรียนรู้ | ๓๓.๘๗* | ๓๖.๙๐ | ๓๕.๔๓* | ๓๕.๖๑ | ๔๐.๙๐* | ๔๗.๓๖ |
| ความรู้พื้นฐาน | ๔๕.๗๒* | ๕๕.๒๑ | ๔๑.๗๐* | ๔๒.๑๕ | ๔๑.๘๐* | ๔๘.๗๓ |
| การประกอบอาชีพ | ๓๗.๐๖* | ๔๑.๔๓ | ๓๙.๘๒* | ๔๐.๒๘ | ๓๙.๙๒* | ๔๖.๕๘ |
| ทักษะการดำเนินชีวิต | ๔๑.๓๑* | ๔๕.๘๐ | ๔๒.๒๒* | ๔๒.๖๓ | ๔๒.๘๙* | ๔๘.๔๗ |
| การพัฒนาสังคม | ๓๘.๙๒* | ๔๑.๘๕ | ๔๔.๔๑ | ๔๔.๔๐ | ๓๘.๔๓* | ๔๔.๐๐ |
| **รวมทุกสาระการเรียนรู้** | **๓๙.๓๘*** | **๔๔.๒๔** | **๔๐.๗๒*** | **๔๑.๐๑** | **๔๐.๗๙*** | **๔๗.๐๓** |

* หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

จากตารางที่ ๖๖ พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๓, ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓๙.๓๘, ๔๐.๗๒ และ ๔๐.๗๙ ตามลำดับ และมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทุกปีการศึกษา และเมื่อพิจารณาตามสาระการเรียนรู้ พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๕ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทุกสาระการเรียนรู้ ส่วนปีการศึกษา ๒๕๖๔ สาระการเรียนรู้การพัฒนาสังคม มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ นอกนั้นต่ำกว่าระดับประเทศ

**แผนภาพที่ ๘** แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้



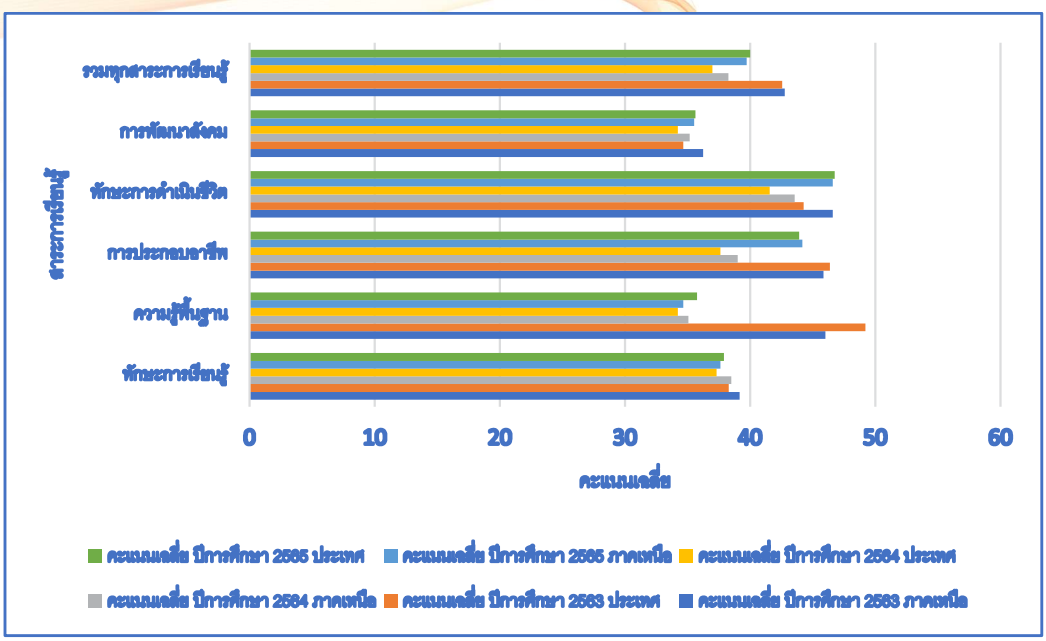
**ตารางที่ ๖๗** คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้

| สาระการเรียนรู้ | คะแนนเฉลี่ย | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ปีการศึกษา ๒๕๖๓ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | |
| | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ |
| ทักษะการเรียนรู้ | ๓๙.๑๖ | ๓๘.๓๐ | ๓๘.๕๑ | ๓๗.๓๒ | ๓๗.๖๓* | ๓๗.๙๑ |
| ความรู้พื้นฐาน | ๔๖.๐๓* | ๔๙.๒๑ | ๓๕.๐๘ | ๓๔.๒๓ | ๓๔.๖๕* | ๓๕.๗๗ |
| การประกอบอาชีพ | ๔๕.๘๗* | ๔๖.๓๙ | ๓๙.๐๐ | ๓๗.๖๒ | ๔๔.๑๙ | ๔๓.๙๓ |
| ทักษะการดำเนินชีวิต | ๔๖.๖๐ | ๔๔.๒๙ | ๔๓.๕๗ | ๔๑.๕๘ | ๔๖.๖๑* | ๔๖.๗๕ |
| การพัฒนาสังคม | ๓๖.๒๕ | ๓๔.๖๕ | ๓๕.๑๗ | ๓๔.๒๓ | ๓๕.๕๒* | ๓๕.๖๔ |
| **รวมทุกสาระการเรียนรู้** | **๔๒.๗๙** | **๔๒.๕๗** | **๓๘.๒๗** | **๓๗.๐๐** | **๓๙.๗๒*** | **๔๐.๐๐** |

* หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

จากตารางที่ ๖๗ พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ มีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกสาระการเรียนรู้ เท่ากับ ๔๒.๗๙ และ ๓๘.๒๗ ตามลำดับ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สำหรับปีการศึกษา ๒๕๖๕ คะแนนเฉลี่ยรวมทุกสาระการเรียนรู้ เท่ากับ ๓๙.๗๒ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และเมื่อพิจารณาตามสาระการเรียนรู้ พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓ สาระการเรียนรู้ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม มีคะแนนเฉลี่ยสูงคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนสาระการเรียนรู้ความรู้พื้นฐานและการประกอบอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ สำหรับปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทุกสาระการเรียนรู้ ส่วนปีการศึกษา ๒๕๖๕ สาระการเรียนรู้การประกอบอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยสูงคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนสาระการเรียนรู้ความรู้ทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

**แผนภาพที่ ๙** แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้




**ตารางที่ ๖๘** คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้

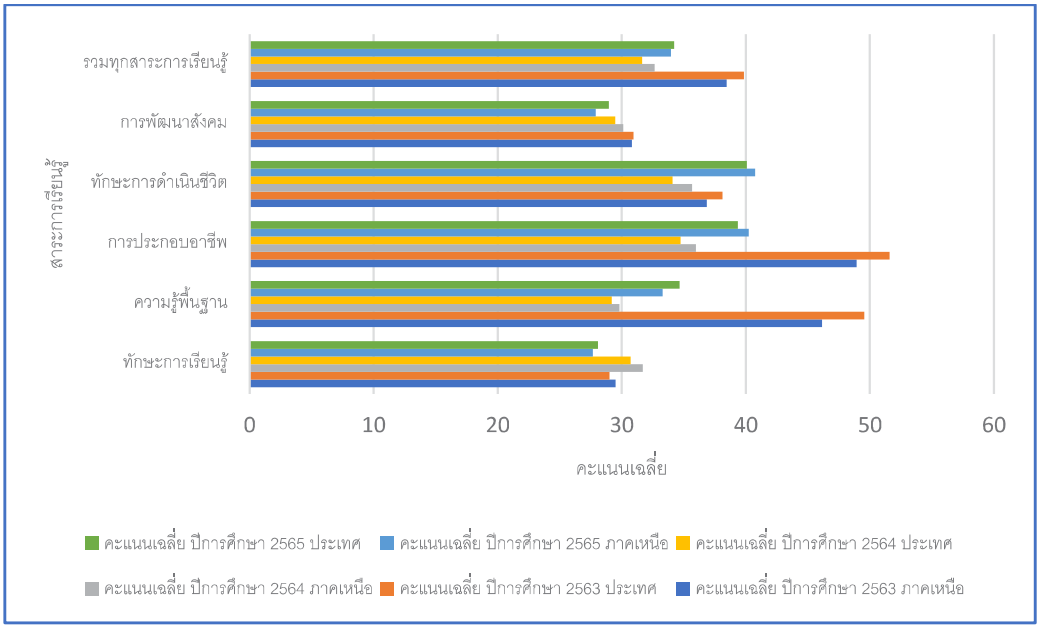
| สาระการเรียนรู้ | คะแนนเฉลี่ย | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ปีการศึกษา ๒๕๖๓ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ | | ปีการศึกษา ๒๕๖๕ | |
| | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ | ภาคเหนือ | ประเทศ |
| ทักษะการเรียนรู้ | ๒๙.๕๐ | ๒๙.๐๒ | ๓๑.๗๑ | ๓๐.๗๓ | ๒๗.๖๗* | ๒๘.๐๙ |
| ความรู้พื้นฐาน | ๔๖.๑๖* | ๔๙.๕๕ | ๒๙.๘๑ | ๒๙.๒๐ | ๓๓.๓๐* | ๓๔.๖๗ |
| การประกอบอาชีพ | ๔๘.๙๔* | ๕๑.๖๑ | ๓๕.๙๘ | ๓๔.๗๔ | ๔๐.๒๕ | ๓๙.๓๖ |
| ทักษะการดำเนินชีวิต | ๓๖.๘๗* | ๓๘.๑๒ | ๓๕.๖๗ | ๓๔.๑๑ | ๔๐.๗๗ | ๔๐.๐๘ |
| การพัฒนาสังคม | ๓๐.๘๒* | ๓๐.๙๕ | ๓๐.๑๓ | ๒๙.๔๙ | ๒๗.๙๒* | ๒๘.๙๖ |
| **รวมทุกสาระการเรียนรู้** | **๓๘.๔๖*** | **๓๙.๘๕** | **๓๒.๖๖** | **๓๑.๖๕** | **๓๓.๙๘*** | **๓๔.๒๓** |

* หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

จากตารางที่ ๖๘ พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเหนือ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๕ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓๘.๔๖ และ ๓๓.๙๘ ตามลำดับ ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓๒.๖๖ ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และเมื่อพิจารณาตามสาระการเรียนรู้

พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๓ สาระการเรียนรู้ ทักษะการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนสาระการเรียนรู้ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทุกสาระการเรียนรู้ ส่วนปีการศึกษา ๒๕๖๕ สาระการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต มีคะแนนเฉลี่ยสูงคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนสาระการเรียนรู้ ทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน และการพัฒนาสังคมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

**แผนภาคที่ ๑๐** แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ภาคเหนือ จำแนกตามสาระการเรียนรู้



# ส่วนที่ ๔
# สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
# (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖)

## วิสัยทัศน์

“ภาคเหนือเป็นภูมิภาคต้นแบบด้านการศึกษาของประเทศ ที่ยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ที่เกิดทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง”

“ต้นแบบ” หมายถึง แบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการด้านการศึกษา ที่เกิดจากการบูรณาการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริม ปรับปรุง และเร่งรัดงานด้านการศึกษาที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน (ผู้เรียน หมายถึง เด็กปฐมวัย เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทุกช่วงวัย) บริบทโลก บริบทพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

“ยกระดับคุณภาพการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริม ปรับปรุง และเร่งรัดพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐาน และมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

“ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่และกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษา อย่างเหมาะสม เสมอภาค และอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“ทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง” หมายถึง ๑) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง ๒) ยึดมั่นในศาสนา ๓) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ ๔) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

## พันธกิจ

๑. สร้างผู้เรียนสู่การเป็น “คนดี คนเก่ง และมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง ”

๒. ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา

๓. ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา

๔. ระดมพันธมิตรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลที่ดี

## ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข

๒. พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑

๓. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๔. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕. ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

**เป้าประสงค์**

๑. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ความสงบ บนพื้นฐานความถูกต้องคู่คุณธรรม และมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง

๒. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากลและมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

๓. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพทุกระดับ

๔. ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม เสมอภาค อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๕. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๖. หน่วยงานทางการศึกษามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

**กลยุทธ์ (Strategy)**

๑. สร้างและส่งเสริมภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง

๒. ส่งเสริมการนำกระบวนการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตและสร้างทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองของผู้เรียน

๓. ส่งเสริมงานด้านวิชาการ การวิจัย ที่เป็นมาตรฐานสากล ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่นและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

๔. ส่งเสริมสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๕. ส่งเสริมหน่วยงานทางการศึกษาให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

๖. ส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรทุกกลุ่มอายุสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

๗. ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างวิถีการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๘. ส่งเสริมการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาในพื้นที่

๙. ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัย เหมาะสม และเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

**ตารางที่ ๖๙ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย**

| ตัวชี้วัด | ข้อมูลพื้นฐาน | ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ | | | | | หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | พ.ศ.๒๕๖๖ | พ.ศ.๒๕๖๗ | พ.ศ.๒๕๖๘ | พ.ศ.๒๕๖๙ | พ.ศ.๒๕๗๐ | |
| **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข** | | | | | | | |
| ๑. จำนวนหน่วยงาน องค์กรภาครัฐ/เอกชน ที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาแบบประชารัฐเพิ่มขึ้น (ตัวชี้วัดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) | ค่าเป้าหมายระดับประเทศ จำนวน ๔๐๐ หน่วยงาน | อย่างน้อย ๕ หน่วยงาน | อย่างน้อย ๕ หน่วยงาน | อย่างน้อย ๕ หน่วยงาน | อย่างน้อย ๕ หน่วยงาน | อย่างน้อย ๕ หน่วยงาน | ศธภ./ศธจ./สพฐ./สช./กศน./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ. |
| ๒. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic/Citizenship Education) เพิ่มขึ้น (ตัวชี้วัดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) | ค่าเป้าหมายระดับประเทศ ร้อยละ ๖๐ | ร้อยละ ๖๐ | ร้อยละ ๖๐ | ร้อยละ ๖๐ | ร้อยละ ๖๐ | ร้อยละ ๖๐ | สพฐ./สช./กศน./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ. |
| **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑** | | | | | | | |
| ๓. จำนวนโครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น (ตัวชี้วัดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) | ค่าเป้าหมายระดับประเทศ จำนวน ๗๐๐ ผลงาน | อย่างน้อย ๘ ผลงาน | อย่างน้อย ๘ ผลงาน | อย่างน้อย ๘ ผลงาน | อย่างน้อย ๘ ผลงาน | อย่างน้อย ๘ ผลงาน | สพฐ./สช./กศน./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ. |
| **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑** | | | | | | | |
| ๔. ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีสมรรถนะเป็นที่พอใจของสถานประกอบการเพิ่มขึ้น (ตัวชี้วัดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) | ค่าเป้าหมายระดับประเทศ ร้อยละ ๗๕ | ร้อยละ ๕๕ | ร้อยละ ๖๐ | ร้อยละ ๖๕ | ร้อยละ ๗๐ | ร้อยละ ๗๕ | สช./สอศ./อว. |

| ตัวชี้วัด | ข้อมูลพื้นฐาน | ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ | | | | | หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | พ.ศ.๒๕๖๖ | พ.ศ.๒๕๖๗ | พ.ศ.๒๕๖๘ | พ.ศ.๒๕๖๙ | พ.ศ.๒๕๗๐ | |
| ๕. ระดับคุณภาพคะแนนประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑<br>(ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ปีการศึกษา ๒๕๖๔<br>ภาค ๑๕ = ๖๕.๓๒<br>ภาค ๑๖ = ๗๑.๙๑<br>ภาค ๑๗ = ๗๐.๙๐<br>ภาค ๑๘ = ๗๒.๑๔<br>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ของ สนย.สป. ศธ.) | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | ศธภ./ศธจ./สพฐ. |
| ๖. ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓<br>(ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ปีการศึกษา ๒๕๖๔<br>คณิตศาสตร์/ภาษาไทย<br>ภาค ๑๕ = ๕๓.๐๑/๔๕.๙๙<br>ภาค ๑๖ = ๕๔.๔๙/๔๗.๒๔<br>ภาค ๑๗ = ๕๕.๙๘/๔๙.๓๑<br>ภาค ๑๘ = ๕๗.๒๓/๕๐.๙๗<br>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ของ สนย.สป. ศธ.) | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | ศธภ./ศธจ./สพฐ. |
| ๗. สัดส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปของคะแนนเต็มใน ๔ วิชาหลัก ต่อ จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เข้ารับการทดสอบ | ค่าเป้าหมายระดับประเทศ<br>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕<br>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ | ๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๕<br>๒) ภาษาอังกฤษ | ๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐<br>๒) ภาษาอังกฤษ | ๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕<br>๒) ภาษาอังกฤษ | ๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐<br>๒) ภาษาอังกฤษ | ๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕<br>๒) ภาษาอังกฤษ | ศธจ./สพฐ./อว./อปท./ตชด./พศ./กก./วธ. |

| ตัวชี้วัด | ข้อมูลพื้นฐาน | ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ | | | | | หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | พ.ศ.๒๕๖๖ | พ.ศ.๒๕๖๗ | พ.ศ.๒๕๖๘ | พ.ศ.๒๕๖๙ | พ.ศ.๒๕๗๐ | |
| (ตัวชี้วัดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง)) | ๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐<br>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒<br>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒<br>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔<br>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔<br>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖<br>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖<br>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘<br>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘<br>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘ | ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐<br>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐<br>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ | |
| ๘. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) | ปีการศึกษา ๒๕๖๕<br>ปวช.๓ = ๔๐.๗๘ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | ศธจ./สอศ./กศน./อว./อปท. |
| ๙. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) | N/A | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | ศธจ./กศน. |
| ๑๐. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (B-Net) | N/A | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ | ศธจ./พศ. |
| **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต** | | | | | | | |
| ๑๑. สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษาอายุ ๓-๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓-๕ ปี<br>(ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ปีการศึกษา ๒๕๖๔<br>เท่ากับ ร้อยละ ๗๔.๕๕<br>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ของ สนย.สป. ศธ.) | ร้อยละ ๘๐ | ร้อยละ ๘๕ | ร้อยละ ๙๐ | ร้อยละ ๙๕ | ร้อยละ ๑๐๐ | ศธภ./ศธจ./อปท. |

| ตัวชี้วัด | ข้อมูลพื้นฐาน | ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ | | | | | หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | พ.ศ.๒๕๖๖ | พ.ศ.๒๕๖๗ | พ.ศ.๒๕๖๘ | พ.ศ.๒๕๖๙ | พ.ศ.๒๕๗๐ | |
| ๑๒. ประชากรอายุ ๖-๑๑ ปี ได้เข้าเรียนระดับประถมศึกษาเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๖-๑๑ ปี (ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เท่ากับ ร้อยละ ๙๕.๘๙ (อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ของ สนย.สป.ศธ.) | ร้อยละ ๙๖ | ร้อยละ ๙๗ | ร้อยละ ๙๘ | ร้อยละ ๙๙ | ร้อยละ ๑๐๐ | ศธภ./ศธจ./สพฐ./ตชด. |
| ๑๓. ประชากรอายุ ๑๒-๑๔ ปี ได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี (ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เท่ากับ ร้อยละ ๙๐.๖๕ (อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ของ สนย.สป.ศธ.) | ร้อยละ ๙๖ | ร้อยละ ๙๗ | ร้อยละ ๙๘ | ร้อยละ ๙๙ | ร้อยละ ๑๐๐ | ศธภ./ศธจ./สพฐ. |
| ๑๔. สัดส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) อายุ ๑๕-๑๗ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี (ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เท่ากับ ร้อยละ ๗๔.๗๗ (อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ของ สนย.สป. ศธ.) | ร้อยละ ๘๑ | ร้อยละ ๘๒ | ร้อยละ ๘๓ | ร้อยละ ๘๔ | ร้อยละ ๘๕ | ศธภ./ศธจ./สพฐ./อศจ./กศน. |
| ๑๕. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี (ตัวชี้วัดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) | ภาคเหนือปี พ.ศ. ๒๕๖๔ = ๙.๓๑ ปี (อ้างอิงจากเอกสารรายงาน เรื่อง ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ ของ สกศ.ศธ.) | ๑๐ ปี | ๑๐.๒ ปี | ๑๐.๔ ปี | ๑๐.๖ ปี | ๑๐.๙ ปี | ศธจ./สพฐ./อศจ./กศน. |
| ๑๖. สัดส่วนของผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อผู้เรียนสามัญศึกษา (ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | N/A | ๔๒ : ๕๘ | ๔๔ : ๕๖ | ๔๖ : ๕๔ | ๔๘ : ๕๒ | ๕๐ : ๕๐ | สพฐ./สอศ. |

| ตัวชี้วัด | ข้อมูลพื้นฐาน | ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ | | | | | หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | พ.ศ.๒๕๖๖ | พ.ศ.๒๕๖๗ | พ.ศ.๒๕๖๘ | พ.ศ.๒๕๖๙ | พ.ศ.๒๕๗๐ | |
| ๑๗. จำนวนเด็กในวัยเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ*<br>*โรงเรียนเฉพาะความพิการ/ศูนย์การศึกษาพิเศษ/โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/โรงเรียนเรียนรวม<br>(ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) | ปีการศึกษา ๒๕๖๔<br>ภาค ๑๕ = ๓๐,๙๓๕ คน<br>ภาค ๑๖ = ๒๖,๘๗๔ คน<br>ภาค ๑๗ = ๒๕,๘๒๕ คน<br>ภาค ๑๘ = ๑๗,๔๙๒ คน<br>อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ของ สนย.สป. ศธ.) | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ | สพฐ./ศูนย์การศึกษาพิเศษ |
| **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี** | | | | | | | |
| ๑๘. ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมตามโครงการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ<br>(ตัวชี้วัดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) | ค่าเป้าหมายระดับประเทศ ร้อยละ ๖๐ | ร้อยละ ๔๐ | ร้อยละ ๔๕ | ร้อยละ ๕๐ | ร้อยละ ๕๕ | ร้อยละ ๖๐ | ศธภ./ศธจ./สพฐ./สช./กศน./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ. |
| **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา** | | | | | | | |
| ๑๙. ร้อยละหน่วยงานทางการศึกษาที่ดำเนินการสำนักงานดิจิทัลหรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร | N/A | ร้อยละ ๘๐ | ร้อยละ ๘๕ | ร้อยละ ๙๐ | ร้อยละ ๙๕ | ร้อยละ ๑๐๐ | ศธภ./ศธจ./สพฐ./สช./กศน./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ. |

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ได้ใช้เป็นแนวทางการจัดทำงาน/กิจกรรม/โครงการ ตามข้อกำหนดสำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อการบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดของแผน โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑** ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการบูรณาการจัดการศึกษาระดับภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัด เพื่อการพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

- เฝ้าระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ และโรคระบาดต่างๆ

- ควรส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนาเพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาทุนมนุษย์ ให้มีคุณค่าและคุณภาพสู่เป้าหมายของการศึกษาที่ยั่งยืนและมั่นคง

- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ ได้แก่ ภัยพิบัติ ภัยโรคอุบัติใหม่ เช่น พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ พัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อรองรับการสอนแบบใหม่ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นต้น

- ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด

- พัฒนาค่ายลูกเสือ ในพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา ให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป อย่างต่อเนื่อง

- สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมทั้งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

- ประสานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ นโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่

- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยศักยภาพการจัดการศึกษาของพื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Cluster-based, Area-based)

- กำกับ ตรวจติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ และการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

- ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา และให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดและรับผิดชอบการจัดการศึกษา

- ส่งเสริมการศึกษาเอกชน การศึกษาพิเศษ การศึกษาเพื่อคนพิการ การศึกษาโดยครอบครัว ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนการศึกษาทางเลือกและการศึกษาในพื้นที่พิเศษ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒** พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ

- ปรับหลักสูตร พร้อมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ

- การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิตอล (Digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิตอล (Digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (Information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (Media literacy) เพื่อการรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้กติกา มารยาท จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและสื่อสารบนอินเตอร์เน็ต

- วิจัยและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เกิดคุณภาพการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่โดยยึดความสอดคล้องกับความต้องการตามสภาพบริบทของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน

- ปรับเปลี่ยนกรอบความคิดในการจัดทำหลักสูตร เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของการนำพาชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ พร้อมเข้าสู่โลกของการทำงาน และยกระดับคุณภาพชีวิต ปลูกฝังผู้เรียนให้มีทักษะ (Skills) ที่จำเป็นควบคู่กับความรู้ (Contents) ในสาระวิชาหลัก เพื่อสร้างผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ (Characters) อันพึงประสงค์ต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในโลกศตวรรษที่ ๒๑

- จัดหลักสูตรการเรียนรู้ และหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สถานประกอบการ และความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

- ส่งเสริม สนับสนุน จัดเวทีการนำเสนอเผยแพร่การนำเทคนิควิธี และนวัตกรรมที่เป็นเลิศในด้านการศึกษา

- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยบูรณาการวิชาเรียน เพื่อให้โรงเรียน ผู้เรียน มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้นอกห้องเรียน ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินชีวิต และจิตอาสาต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ

- วิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษา ในการพัฒนากำลังคนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในทุกภาคส่วนจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาด้วยระบบทวิภาคี ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกอาชีพได้ก่อนเลือกวิชาเรียน

- ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา และรณรงค์สร้างค่านิยมและกระบวนทัศน์การศึกษาต่อสายอาชีพ และภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา ปรับค่านิยม ให้กับนักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

- สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาอาชีพระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาด้านอาชีพในพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรอาชีพ ตรงความต้องการของพื้นที่ โดยภาคีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และสถานประกอบการ

- ส่งเสริมการฝึกอาชีพนอกระบบการศึกษาให้หลากหลายของผู้ใช้แรงงาน เยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา ตามความต้องการของสังคม และเศรษฐกิจภูมิภาคอาเซียน

- ระดมทรัพยากรและจัดแหล่งเรียนรู้ฝึกอาชีพในพื้นที่ให้หลากหลายทั่วถึงตามความต้องการของผู้เรียน การจัดการศึกษาทางเลือกทุกระดับทั้งสายสามัญอาชีพ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓** พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- จัดทำแผนงานเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

- พัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และสามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนดและให้เป็นไปตามบริบททั้งสภาพภูมิศาสตร์ และศักยภาพของผู้เรียน

- พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ และมีการนำไปใช้อย่างจริงจัง

- พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ

- สร้างขวัญและกำลังใจ และแรงจูงใจให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อลดปัญหาการขอโยกย้ายออกจากพื้นที่

- เสริมสร้างอุดมการณ์ความเป็นข้าราชการ จิตวิญญาณครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ตลอดจนการเชิดชูเกียรติครู อาจารย์ โดยเฉพาะครูในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร และนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู

- พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลด้านการศึกษาของพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔** ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยดิจิตอลแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิตอลแห่งชาติ (Digital Learning Reform : National Digital Learning Platform (NDLP)) ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครูทั่วประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกล

- ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่ขาดแคลนครู ใช้ช่องทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่ เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ส่งเสริมผู้เรียนได้ขยายพื้นที่การเรียนรู้ออกไปนอกห้องเรียน โดยเรียนรู้ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และไอซีที ให้มีทักษะในการจัดการ และการใช้ประโยชน์กับข้อมูลที่มีอยู่ รวมถึงการเชื่อมเครือข่ายทางสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเท่าทัน

- จัดทำระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่นเด็กออกกลางคัน อัตราการเข้าเรียน การจบการศึกษาและการเรียนต่อของประชากรวัยเรียนในแต่ละช่วงชั้น

- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น โดยเฉพาะวัยกำลังแรงงานและผู้สูงอายุ

- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่พิการ ด้อยโอกาส และเด็กพิเศษให้สามารถเข้ารับบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

- ส่งเสริมการจัดระบบเทียบโอน การประเมินจบระดับการศึกษา ของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสนองการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐาน

- รณรงค์สร้างนิสัยให้คนในพื้นที่มีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้สามารถเข้าถึงง่ายในทุกพื้นที่

- ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน

- พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้กับเยาวชน ประชาชนในพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน

- จัดตั้งกองทุนการศึกษา และการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสทุกประเภท โดยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชนอย่าง

- ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕** ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่บูรณาการการเรียนการสอนในวิชาหลัก เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม ภูมิปัญญาตัวตนท้องถิ่น สังคมชาติพันธุ์ และสภาพทั่วไปอันหลากหลายตามบริบทของพื้นที่แต่ละจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบ

- รวบรวม พัฒนา จัดทำเอกสาร ตำรา สื่อ องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น พหุวัฒนธรรมที่มีมิติการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (Blended Based Learning) ที่ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของตนเอง เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาและภูมิสังคมได้ อย่างสมดุล ยอมรับและเห็นคุณค่าในความแตกต่างหลากหลาย รวมถึงสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

- เสริมสร้างวิถีการเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยการร่วมฟื้นฟูสืบค้น และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า ให้มีจุดร่วมเพื่อรักษ์วัฒนธรรมของจังหวัดให้ดำรงคุณค่าและความสง่างามตามอัตลักษณ์ที่หลากหลาย

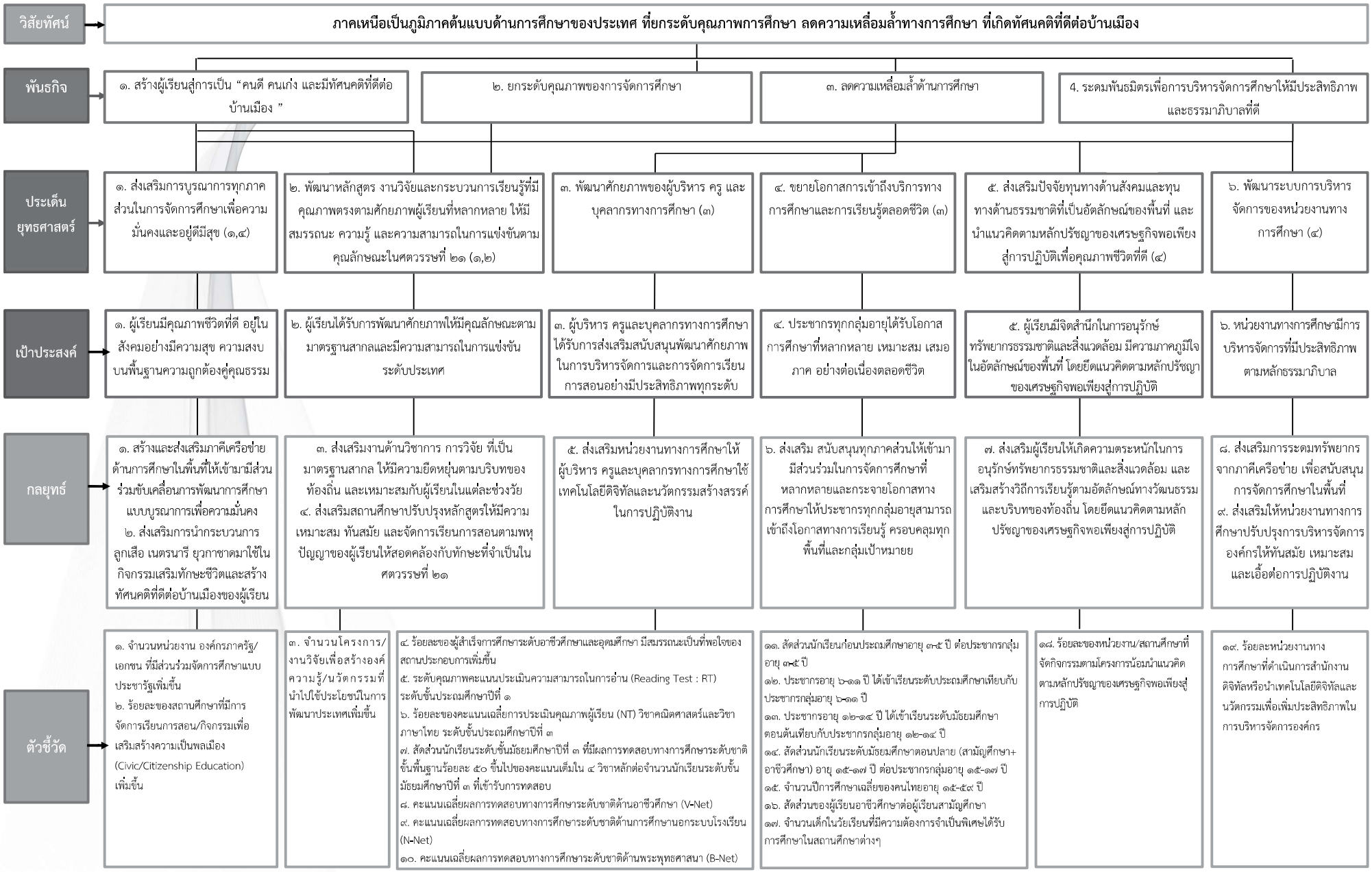
- ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทยเป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖** พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล
- พัฒนาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (big data for education) ในพื้นที่ภาคเหนือ
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร
- ส่งเสริมให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
- ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่
- สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ
- ส่งเสริมหน่วยงานให้มีการวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) แก่ผู้บริหาร ครูและบุคคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

## แผนภาพที่ 11 แสดงแผนผังความเชื่อมโยงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖)



**ตารางที่ ๗๐ ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ กับแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖)**

| ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี | ย. ๑ การสร้างความมั่นคง | ย. ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน | ย. ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน | ย.๔ด้านการสร้างโอกาสบนความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม | ย.๕ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม | ย.๖ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ |
|---|---|---|---|---|---|---|
| แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๓ ประเด็นพัฒนา) | ๑.๑ ประเด็นความมั่นคง<br>๑.๒ ประเด็นการต่างประเทศ | ๒.๑ ประเด็นการพัฒนาการเกษตร<br>๒.๒ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต<br>๒.๓ ประเด็นการท่องเที่ยว<br>๒.๔ ประเด็นการพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ<br>๒.๕ ประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล<br>๒.๖ ประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม<br>๒.๗ ประเด็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก<br>๒.๘ ประเด็นวิจัยและพัฒนานวัตกรรม | ๓.๑ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม<br>๓.๒ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต<br>๓.๓ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้<br>๓.๔ ประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี<br>๓.๕ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพการกีฬา | ๔.๑ ประเด็นการเสริมสร้างพลังทางสังคม<br>๔.๒ ประเด็นการพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก<br>๔.๓ ประเด็นการสร้างหลักประกันทางสังคม | ๕.๑ ประเด็นการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน<br>๕.๒ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ | ๖.๑ ประเด็นการพัฒนาการบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ<br>๖.๒ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ<br>๖.๓ ประเด็นการพัฒนากฎหมายและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม |
| แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) | ๑๒. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต | ๘. ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน | ๑๒. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต | ๙. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม | ๑๑. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ | ๑๓. ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน |
| แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ | ย. ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ | ย. ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และนวัตกรรมเพิ่มสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ | ย. ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ | ย. ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา | ย. ๕ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม | ย. ๖ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา |
| แผนปฏิบัติราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๖ | ย.๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ | ย. ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ | ย. ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ | ย. ๔ การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค | ย.๕ การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม | ย. ๖ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล |
| ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ | ย.๑ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข | ย.๒ พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ | ย.๓ พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา | ย.๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต | ย.๕ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี | ย.๖ พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา |

# บทที่ ๕
# กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

## ๑. หลักการและกลไกการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

### ๑.๑ หลักการ

แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่มุ่งใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน โดยการศึกษาวิเคราะห์ สถานการณ์และแนวโน้มทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) ให้สอดคล้อง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนระดับหน่วยงาน และแปลงสู่การปฏิบัติ โดยแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

๑. ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข

๒. พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑

๓. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๔. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕. ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

### ๑.๒ กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

การนำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนราชการ ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะร่วมขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ และถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนพัฒนาฯระดับภาคเหนือ ลงสู่แผนพัฒนา

การศึกษาระดับกลุ่มจังหวัด/จังหวัด แผนปฏิบัติการ แผนปฏิบัติราชการ แผนงาน ของหน่วยงานทั้งในระดับพื้นที่ภูมิภาค/จังหวัด ซึ่งในการขับเคลื่อนฯ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ควรจะต้องมีการสร้างการสื่อสารให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ เข้าใจที่ชัดเจนในยุทธศาสตร์ฯ โดยผ่านกลไกและเครื่องมือที่สำคัญ ดังนี้

**๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค** ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด และพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงฯ ในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด โดยคณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญกับการใช้แผนยุทธศาสตร์กระทรวงฯ เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาคต่างๆ ที่จะเชื่อมโยงไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด ต่อไป

**๒) คณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ)** ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ศึกษาข้อมูล นโยบาย กรอบ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ โดยใช้เป็นกรอบไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับกลุ่มจังหวัดและจังหวัด รวมถึงสั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

**๓) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.)** ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทในจังหวัด โดยคณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญกับการใช้ แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ ควบคู่กับแผนระดับต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการในระดับจังหวัด และการพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาในจังหวัด

**๔) แผนพัฒนาการศึกษา ระดับภาค/กลุ่มจังหวัด** เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยยึดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และมาตรการ/จุดเน้น สำหรับใช้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับกลุ่มจังหวัด จังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การบูรณาการระหว่างหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อการจัดทำแผนงาน/โครงการในการขอจัดตั้งและการบริหารงบประมาณตามบทบาทหน้าที่และบริบทของพื้นที่

**๒. แนวทางในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ**

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) ผ่านกลไกกลุ่มขับเคลื่อน และคณะกรรมการ ไปสู่การปฏิบัติตามเป้าหมายของแผนในปี ๒๕๗๐ ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจจะพิจารณานำมาตรการ/จุดเน้น เป็นแนวทางการดำเนินงาน สำหรับการวิเคราะห์เพื่อการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม ดังนี้

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ได้ใช้เป็นแนวทางการจัดทำงาน/กิจกรรม/โครงการ ตามข้อกำหนดสำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อการบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดของแผน โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑** ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการบูรณาการจัดการศึกษาระดับภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัด เพื่อการพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

- เฝ้าระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ และโรคระบาดต่างๆ

- ควรส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนาเพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาทุนมนุษย์ ให้มีคุณค่าและคุณภาพสู่เป้าหมายของการศึกษาที่ยั่งยืนและมั่นคง

- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ ได้แก่ ภัยพิบัติ ภัยโรคอุบัติใหม่ เช่น พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ พัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อรองรับการสอนแบบใหม่ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นต้น

- ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด

- พัฒนาค่ายลูกเสือ ในพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา ให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป อย่างต่อเนื่อง

- สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมทั้งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

- ประสานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ นโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่

- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยศักยภาพการจัดการศึกษาของพื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Cluster-based, Area-based)

- กำกับ ตรวจติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ และการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

- ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา และให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดและรับผิดชอบการจัดการศึกษา

- ส่งเสริมการศึกษาเอกชน การศึกษาพิเศษ การศึกษาเพื่อคนพิการ การศึกษาโดยครอบครัว ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนการศึกษาทางเลือกและการศึกษาในพื้นที่พิเศษ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒** พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ

- ปรับหลักสูตร พร้อมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ

- การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิตอล (Digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิตอล (Digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (Information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (Media literacy) เพื่อการรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้กติกา มารยาท จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและสื่อสารบนอินเตอร์เน็ต

- วิจัยและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เกิดคุณภาพการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่โดยยึดความสอดคล้องกับความต้องการตามสภาพบริบทของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน

- ปรับเปลี่ยนกรอบความคิดในการจัดทำหลักสูตร เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของการนำพาชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ พร้อมเข้าสู่โลกของการทำงาน และยกระดับ

คุณภาพชีวิต ปลูกฝังผู้เรียนให้มีทักษะ (Skills) ที่จำเป็นควบคู่กับความรู้ (Contents) ในสาระวิชาหลัก เพื่อสร้างผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ (Characters) อันพึงประสงค์ต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในโลกศตวรรษที่ ๒๑

- จัดหลักสูตรการเรียนรู้ และหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สถานประกอบการ และความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

- ส่งเสริม สนับสนุน จัดเวทีการนำเสนอเผยแพร่การนำเทคนิควิธี และนวัตกรรมที่เป็นเลิศในด้านการศึกษา

- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยบูรณาการวิชาเรียน เพื่อให้โรงเรียน ผู้เรียน มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้นอกห้องเรียน ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินชีวิต และจิตอาสาต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ

- วิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษา ในการพัฒนากำลังคนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในทุกภาคส่วนจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาด้วยระบบทวิภาคี ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกอาชีพได้ก่อนเลือกวิชาเรียน

- ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา และรณรงค์สร้างค่านิยมและกระบวนทัศน์การศึกษาต่อสายอาชีพ และภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา ปรับค่านิยม ให้กับนักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

- สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาอาชีพระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาด้านอาชีพในพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรอาชีพ ตรงความต้องการของพื้นที่ โดยภาคีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และสถานประกอบการ

- ส่งเสริมการฝึกอาชีพนอกระบบการศึกษาให้หลากหลายของผู้ใช้แรงงาน เยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา ตามความต้องการของสังคม และเศรษฐกิจภูมิภาคอาเซียน

- ระดมทรัพยากรและจัดแหล่งเรียนรู้ฝึกอาชีพในพื้นที่ให้หลากหลายทั่วถึงตามความต้องการของผู้เรียน การจัดการศึกษาทางเลือกทุกระดับทั้งสายสามัญอาชีพ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓** พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- จัดทำแผนงานเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

- พัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และสามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนด และให้เป็นไปตามบริบททั้งสภาพภูมิศาสตร์ และศักยภาพของผู้เรียน

- พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ และมีการนำไปใช้อย่างจริงจัง

- พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ

- สร้างขวัญและกำลังใจ และแรงจูงใจให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อลดปัญหาการขอโยกย้ายออกจากพื้นที่

- เสริมสร้างอุดมการณ์ความเป็นข้าราชการ จิตวิญญาณครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ตลอดจนการเชิดชูเกียรติครู อาจารย์ โดยเฉพาะครูในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร และนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู

- พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลด้านการศึกษาของพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔** ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยดิจิตอลแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิตอลแห่งชาติ (Digital Learning Reform : National Digital Learning Platform (NDLP)) ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครูทั่วประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกล

- ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่ขาดแคลนครู ใช้ช่องทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่ เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ส่งเสริมผู้เรียนได้ขยายพื้นที่การเรียนรู้ออกไปนอกห้องเรียน โดยเรียนรู้ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และไอซีที ให้มีทักษะในการจัดการ และการใช้ประโยชน์กับข้อมูลที่มีอยู่ รวมถึงการเชื่อมเครือข่ายทางสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเท่าทัน

- จัดทำระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่นเด็กออกกลางคัน อัตราการเข้าเรียน การจบการศึกษาและการเรียนต่อของประชากรวัยเรียนในแต่ละช่วงชั้น

- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น โดยเฉพาะวัยกำลังแรงงานและผู้สูงอายุ

- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่พิการ ด้อยโอกาส และเด็กพิเศษให้สามารถเข้ารับบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

- ส่งเสริมการจัดระบบเทียบโอน การประเมินจบระดับการศึกษา ของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสนองการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐาน

- รณรงค์สร้างนิสัยให้คนในพื้นที่มีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้สามารถเข้าถึงง่ายในทุกพื้นที่

- ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน

- พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้กับเยาวชน ประชาชนในพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน

- จัดตั้งกองทุนการศึกษา และการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสทุกประเภท โดยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชนอย่าง

- ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕** ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่บูรณาการการเรียนการสอนในวิชาหลัก เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม ภูมิปัญญาตัวตนท้องถิ่น สังคมชาติพันธุ์ และสภาพทั่วไปอันหลากหลายตามบริบทของพื้นที่แต่ละจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบ

- รวบรวม พัฒนา จัดทำเอกสาร ตำรา สื่อ องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น พหุวัฒนธรรมที่มีมิติการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (Blended Based Learning) ที่ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของตนเอง

เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาและภูมิสังคมได้ อย่างสมดุล ยอมรับและเห็นคุณค่าในความแตกต่างหลากหลาย รวมถึงสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

- เสริมสร้างวิถีการเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยการร่วมฟื้นฟู สืบค้น และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า ให้มีจุดร่วมเพื่อรักษ์วัฒนธรรมของจังหวัดให้ดำรงคุณค่าและความสง่างามตามอัตลักษณ์ที่หลากหลาย

- ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทยเป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖** พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

**มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา**

- พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล
- พัฒนาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (big data for education) ในพื้นที่ภาคเหนือ
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร
- ส่งเสริมให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
- ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่
- สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ
- ส่งเสริมหน่วยงานให้มีการวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) แก่ผู้บริหาร ครูและบุคคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

## ๓. เป้าหมายการนำแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

เมื่อสิ้นสุดแผนฯ ในปี ๒๕๗๐ การพัฒนาการศึกษาของภาคเหนือ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ดังนี้

### ๓.๑ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

(๑) สร้างผู้เรียนสู่การเป็น “คนดี และคนเก่ง” โดยการส่งเสริมงานด้านวิชาการ การวิจัยที่เป็นมาตรฐาน ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย สร้างและ

ส่งเสริมภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง และส่งเสริมการนำกระบวนการลูกเสือมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตผู้เรียน เพื่อผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ความสงบ บนพื้นฐานความถูกต้องคู่คุณธรรม

(๒) ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยการจัดการศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือ มีการพัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน และการพัฒนาชุมชนและสังคมในพื้นที่ อาทิ มีพัฒนาการรอบด้านเติบโตสมวัย มีทักษะการอ่านเขียนคล่อง เก่งคิด รู้รอบด้าน สื่อสารได้หลายภาษา กล้าแสดงออก มีทักษะชีวิต การทำงานเป็นทีม มีความพร้อมด้านอาชีพ การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ มีวินัย มีอัตลักษณ์ คุณธรรมจริยธรรม สุขภาวะ และวุฒิภาวะพร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และมีศักยภาพในการแข่งขันออกสู่โลกการทำงาน เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน และประเทศชาติต่อไป

(๓) ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา โดยส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรทุกกลุ่มอายุสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม เสมอภาค อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(๔) ระดมพันธมิตรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลที่ดี โดยการส่งเสริมการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาในพื้นที่ และส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัย เหมาะสม และเอื้อต่อการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

**๓.๒ เป้าหมายเชิงปริมาณ**

(๑) จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษา(ภาคีเครือข่าย สถานประกอบการ องค์กร หน่วยงานที่มาร่วมจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษา)

(๒) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาที่นำกระบวนการลูกเสือมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตผู้เรียน (ค่าเฉลี่ยทุกหน่วยงานในจังหวัด)

(๓) จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์หรือองค์ความรู้ด้านการศึกษาที่ได้รับรางวัลระดับภาคยุทธศาสตร์ขึ้นไป

(๔) จำนวนงานวิจัยด้านการศึกษา

(๕) สัดส่วนของผู้เรียนสายอาชีพต่อสายสามัญ

(๖) ร้อยละของสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

(๗) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net)

(๘) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net)

(๙) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net)

(๑๐) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (B-Net)

(๑๑) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาที่พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของบุคลากรในหน่วยงาน

(๑๒) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี

(๑๓) ร้อยละของกลุ่มเด็กพิการ /กลุ่มเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๑๔) ร้อยละของแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดบริการทางการศึกษาและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

(๑๕) ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

(๑๖) ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

(๑๗) หน่วยงานการศึกษามีผลการประเมินส่วนราชการผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

**๔. ระยะเวลาในการดำเนินงาน**

ระยะเวลาในการดำเนินงานนำแผนสู่การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ

ระยะแรก (พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) ศึกษาข้อมูล นโยบาย กรอบ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ)

ระยะที่สอง (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุตามตัวชี้วัดในแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผนฯ

**๕. กุญแจสู่ความสำเร็จ**

๕.๑ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา ทุกสังกัดในพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยการแปลงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ สู่โครงการ/กิจกรรม ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ และตัวชี้วัดความสำเร็จที่มีค่าเป้าหมายที่ชัดเจนในแต่ละปีงบประมาณ รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมนั้นๆด้วย

๕.๒ ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษา สถาบันทางการศึกษา และสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญและใช้แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคเหนือ เป็นเครื่องมือ กรอบและแนวทางในการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการศึกษา

๕.๓ ศึกษาธิการภาค และศึกษาธิการจังหวัด ต้องแสดงภาวะความเป็นผู้นำการศึกษา มีความมุ่งมั่นจริงจัง รวมถึงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยดำเนินการชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัด ให้ผู้บริหาร คณาจารย์ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้รับทราบอย่างชัดเจนเพื่อการมีส่วนร่วม และสนับสนุนช่วยเหลือ ดูแลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

๕.๔ การบรูณาการยุทธศาสตร์ (Integration) เพื่อให้เกิดการทำงานทำงานร่วมกัน และวางเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน จำเป็นที่จะต้องให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับความต้องการ สภาพปัญหาบริบทพื้นที่ โดยหน่วยงานต่างๆจะต้องร่วมกันบูรณาการทำงานร่วมกัน ทั้งในส่วนของการวางแผนงานงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล รวมถึงการจัดการความรู้พัฒนาพื้นที่ระดับภาคให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการประสานการดำเนินงานและช่วยผลักดันในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในพื้นที่ภาคเป็นไปอย่างสอดคล้องและสนับสนุนต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัด

๕.๕ การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (เชื่อมโยง (Linkage)) ภาค ชี้แจงและสื่อสารยุทธศาสตร์ชาติ แนวนโยบายและการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา สร้างความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาการศึกษาระดับกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัดทุกสังกัดที่จัดการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาภาค และแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งแผนพัฒนาด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รวมถึงสร้างกลไกขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ และกิจกรรมด้านการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค และทิศทางการพัฒนาของประเทศ ที่มีการบูรณาการทั้งในมิติของการทำงานตาม Function, Agenda และ รวมถึงการส่งเสริมประสาน สนับสนุนให้ความรู้ใน

การพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ภาค เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ของภาคที่ได้วางไว้

๕.๖ การทบทวนยุทธศาสตร์ (การมีส่วนร่วม (participate)) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานทุกภาคส่วนเพื่อการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการประชุมเพื่อทบทวนสาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์หรือประเด็นที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์เพื่อเสนอให้ผู้บริหารระดับสูง ได้พิจารณา และรับทราบ ก่อนที่จะสื่อสารและแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติต่อไป

๕.๗ การพัฒนายุทธศาสตร์ ต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เพื่อหาประเด็นและกลั่นกรองแนวคิด เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนในปีต่อไป

๕.๘ ต้องพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม สร้างขวัญกำลังใจด้วยการยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลแก่บุคลากรที่ดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

**๖. การติดตามและประเมินผล**

การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ ไปสู่การปฏิบัติ มีแนวทางและกระบวนการสำคัญดังนี้

๖.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการที่สำคัญๆ ได้แก่ คณะทำงานสร้างเครื่องมือการติดตามประเมินผล ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ คณะกรรมการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด เป็นต้น

๖.๒ กำหนดปฏิทินการติดตาม ประเมินผลและรายงานให้เหมาะสมในแต่ละปีงบประมาณ หรือปีการศึกษา

๖.๓ สร้างความเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลสารสนเทศระหว่างสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อประโยชน์ต่อการวางแผน กำกับติดตาม และรายงานผล ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

๖.๔ เสริมสร้างกลไกการติดตาม ตรวจสอบให้กับภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยการสนับสนุนให้ภาคเอกชน ภาคประชาชนร่วมติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด ตรวจสอบความโปร่งใสและความสำเร็จของงาน

๖.๕ ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการติดตามประเมินผล จะเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงแผน หรือจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในห้วงต่อไป รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังหน่วยงานต้นสังกัด

๖.๖ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

# ภาคผนวก



**ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ**
เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ และให้พิจารณาจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อมาคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ได้มีประกาศ เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยจัดตั้งกลุ่มจังหวัด จำนวน ๑๘ กลุ่มจังหวัด ๖ ภาค และเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่บูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้จัดทำแผนพัฒนาภาคและให้กลุ่มจังหวัดที่ไม่มีแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมติคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

(๑) สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง ตั้งอยู่เลขที่ ๙ ถนนเทศปทุม ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๓ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๔ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง และให้ศึกษาธิการภาค ๒ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคกลาง อีกหน้าที่หนึ่ง

(๒) สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ ตั้งอยู่เลขที่ ๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๖ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ และให้ศึกษาธิการภาค ๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคใต้ อีกหน้าที่หนึ่ง

(๓) สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน ตั้งอยู่เลขที่ ๓ ถนนอาคารสงเคราะห์ ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน และให้ศึกษาธิการภาค ๗ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน อีกหน้าที่หนึ่ง

/(๔) สำนักงาน...

(๔) สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออก ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑/๒๐๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๙ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออก และให้ศึกษาธิการภาค ๘ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคตะวันออก อีกหน้าที่หนึ่ง

(๕) สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่ ๑๐๐/๖ หมู่ที่ ๔ ถนนนิตโย ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการ ภาค ๑๐ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๒ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และให้ศึกษาธิการภาค ๑๐ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง

(๖) สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ ตั้งอยู่เลขที่ ๒ ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ และให้ศึกษาธิการภาค ๑๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง

ข้อ ๒ ให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ตามข้อ ๑ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค

(๓) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคและดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคให้เกิดผลสัมฤทธิ์

(๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการด้านการศึกษาประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัดในพื้นที่

(๕) บูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาค เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนด้านการศึกษาสอดคล้องกับศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในระดับภาคและเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายรัฐบาล

(๖) สั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี การตรวจราชการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(๘) กำหนดแนวทางการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับภาค

(๙) บริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและจังหวัด

(๑๐) กำหนดทิศทางรวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาบุคลากรในระดับภาค

/(๑๑) ส่งเสริม...

(๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย

(๑๒) กำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียนระดับภาคให้สอดคล้องกับแนวทางดำเนินการตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

(๑๓) ประเมินผลและจัดทำรายงานการดำเนินการตามยุทศาสตร์การพัฒนาภาค และแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

(๑๔) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานการจัดการศึกษาระดับกลุ่มจังหวัด อีกหน้าที่หนึ่ง ยกเว้น สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน (ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) เป็นผู้ดำเนินงาน)

(๑๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้มีศึกษาธิการภาค เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง และรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานตามข้อ ๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ



ประกาศสำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ)

**********

ตามที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินโครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาคและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการรับรู้ทิศทางการพัฒนาการศึกษาระดับภาคและกลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ และนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) และทบทวนแผนพัฒนาด้านการศึกษาระดับภาคและกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการดังกล่าว พร้อมทั้งให้การขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาในระดับภาคและกลุ่มจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการนี้ เพื่อให้เกิดการประสาน บูรณาการการทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ซึ่งจะทำให้การดำเนินโครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาคและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนราชการ สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) ประกอบด้วย

**ที่ปรึกษา**

นางสาวชฎารัตน์ สิงหเดชากุล ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

**คณะกรรมการอำนวยการ**

| | | |
|---|---|---|
| ๑. นายนิสิต ชายภักตร์ | ศึกษาธิการภาคเหนือ | ประธานกรรมการ |
| ๒. นายนรา เหล่าวิชยา | ศึกษาธิการภาค ๑๗ | กรรมการ |
| ๓. นายชูสิน วรเดช | รองศึกษาธิการภาค ๗ รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค ๑๘ | กรรมการ |
| ๔. นายอภิวัฒน์ กันศรีเวียง | ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค ๑๖ | กรรมการ |
| ๕. นางสาวเพ็ญพร ปะระดี | ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | กรรมการและเลขานุการ |

**หน้าที่คณะกรรมการอำนวยการ**

๑. ให้คำแนะนำ ปรึกษา และกำหนดกรอบ/แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) เป็นไปด้วยความถูกต้อง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) นำไปสู่การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในแผนงานต่างๆ ของหน่วยงาน

๒. ร่วมขับเคลื่อน สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

/๓. กำกับ...

๓. กำกับ ดูแล ติดตามการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) ของคณะทำงานจัดทำแผนฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามกรอบระยะเวลาและแผนงานที่กำหนดไว้

**คณะทำงานจัดทำแผนฯ**

| | | |
|---|---|---|
| ๑. นายนิสิต ชายภักตร์ | ศึกษาธิการภาคเหนือ | ประธานคณะทำงาน |
| ๒. นางสาวเพ็ญพร ปะระดี | ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | รองประธานคณะทำงา |
| ๓. นางสุทธิพร สังข์ทอง | ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | คณะทำงาน |
| ๔. นายคงกระพันธ์ เวฬุสาโรจน์ | ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | คณะทำงาน |
| ๕. นางพันธุ์ทิพย์ โลราช | ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | คณะทำงาน |
| ๖. นางศณิชล เพ็งพิมพ์ | ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | คณะทำงาน |
| ๗. นายอภิวัฒน์ กันศรีเวียง | ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ | คณะทำงาน |
| ๘. นายธงชัย ประกายสกุล | ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ | คณะทำงาน |
| ๙. นางวรรณา คุ้มสมบัติ | นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ | คณะทำงาน |
| ๑๐. นางสาวมัทนา พงษ์ไพบูลย์ | นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ | คณะทำงาน |
| ๑๑. นางชลัยรัตน์ กระทู้ | นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ | คณะทำงาน |
| ๑๒. นางสาววาสนา ปิยะฤดีวรรณ | นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | คณะทำงาน |
| ๑๓. นายปิติพงษ์ คำแก้ว | นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | คณะทำงาน |
| ๑๔. ข้าราชการและพนักงานสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | | คณะทำงาน |
| ๑๕. นายศิรชานนท์ พิกุลทอง | นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | คณะทำงานและเลขานุการ |
| ๑๖. นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยบูรพกูล | นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ | คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ |

/หน้าที่...

-๓-

**หน้าที่คณะทำงานจัดทำแผนฯ**

๑. ศึกษาข้อมูล นโยบาย กรอบ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ)

๒. จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค (ภาคเหนือ) และสรุป รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ

๓. ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการอำนวยการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายนิสิต ชายภักตร์)
ศึกษาธิการภาคเหนือ

# คณะผู้จัดทำ

**ที่ปรึกษา**

| | |
|---|---|
| 1. นายชาตรี ม่วงสว่าง | ศึกษาธิการภาค 15 |
| 2. นางสาวเพ็ญพร ปะระดี | นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ<br>รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ |
| 3. นางสาววาสนา ปิยะฤดีวรรณ | ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล |
| 4. นางพันธุ์ทิพย์ โลราช | ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา |
| 5. นางสาวพรรฑนา ชัยชนะศิลป์ | ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล |
| 6. นางศณิชล เพ็งพิมพ์ | ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ |
| 7. นายศิรชานนท์ พิกุลทอง | ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา |

**คณะทำงาน**

| | |
|---|---|
| 1. นายศิรชานนท์ พิกุลทอง | ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา |
| 2. นายปัญญา วันแรก | นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ |
| 3. นางสาวอโณทัย สุขเจริญโกศล | นักวิชาการศึกษาชำนาญการ |
| 4. นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยบูรพกูล | นักวิชาการศึกษาชำนาญการ |

**รวบรวม/วิเคราะห์/เรียบเรียง**

| | |
|---|---|
| นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยบูรพกูล | นักวิชาการศึกษาชำนาญการ |

ดาวน์โหลดเอกสาร

SCAN ME


**สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕**

เลขที่ ๒ ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

โทร. ๐ ๕๓๒๒ ๑๔๑๓ โทรสาร ๐ ๕๓๒๑ ๔๕๗๕

เว็บไซต์ www.reo15.moe.go.th